

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE
HAARLEM OP MAANDAG 2 JULI 2012 OM 19.30 UUR

Vastgesteld 20 september 2012

Voorzitter: de heer B.B. Schneiders
Griffier: de heer B. Nijman
Wethouders: de heer E.P. Cassee, de heer P.R. van Doorn, de heer J.C. van der Hoek
en de heer J. Nieuwenburg

Aanwezig zijn 39 leden: de heer M. Aynan (PvdA), de heer A. Azannay (GroenLinks Haarlem), de heer D.A. Bol (GroenLinks Haarlem), mevrouw mr. P.J. Bosma-Piek (VVD), mevrouw M.G.B. Breed (D66), de heer G.B. van Driel (CDA), de heer J. Fritz (PvdA), de heer W. van Haga (VVD), de heer R.H.C. Hiltemann (SP), mevrouw T.E.M. Hoffmans (GroenLinks Haarlem), mevrouw M.D.A. Huysse (GroenLinks Haarlem), de heer E. de Jongh (D66), de heer R.G.J. de Jong (VVD), de heer B. Jonkers (SP), mevrouw D. Kerbert (D66), mevrouw H. Koper (PvdA), de heer H. Kruisman (GroenLinks Haarlem), mevrouw J. Langenacker (PvdA), mevrouw F. de Leeuw-de Kleuver (Ouderenpartij Haarlem), mevrouw D. Leitner (D66), de heer J. van de Manakker (SP), de heer A.P. Marselje (D66), de heer L.J. Mulder (GroenLinks Haarlem), mevrouw M. Otten (VVD), mevrouw S. Özogul-Özen (SP), mevrouw M. Pippel (D66), mevrouw A. Ramsodit (PvdA), de heer ir. F.H. Reeskamp (Fractie Reeskamp), de heer W.J. Rutten (VVD), de heer R. Schaart (PvdA), mevrouw M.C.M. Schopman (PvdA), de heer P. Schouten (SP), de heer C.J. Schrama (Haarlem Plus), mevrouw C.Y. Sikkema (GroenLinks Haarlem), de heer M. Snoek (CDA), de heer E. Veen (VVD), de heer J.J. Visser (CDA), de heer J. Vrugt (Actiepartij) en mevrouw drs. L.C. van Zetten (D66).

OPENING

De VOORZITTER: Hartelijk welkom allemaal bij de behandeling van deze kadernota. De vergadering is geopend. [19.30 uur]

1. VASTSTELLING VAN DE AGENDA

De VOORZITTER: Het is een beetje gemeengoed geworden om bij de start van deze vergadering wat wederwaardigheden uit te wisselen. Op dit moment zou ik graag namens ons allen felicitaties willen overbrengen aan mevrouw Schopman, de heer Nijman, de heer Cassee en de heer Van Doorn wegens het feit dat hun respectievelijke kinderen zijn geslaagd voor hun eindexamens.

We beginnen vanavond met de behandeling van de kadernota, die tot en met donderdagavond zal duren. Zoals u weet is vanavond de eerste termijn van de raad aan de orde. Het college komt niet aan het woord. We hebben een indeling gemaakt voor de sprekers. We beginnen met de bijdrage van de SP.

2. KADERNOTA

- KADERNOTA 2012 (2012/182314)
- INVESTERINGSPLAN 2012-2016 (BIJLAGE I KADERNOTA 2012)
- MEERJAREN-PERSPECTIEF GRONDEXPLOITATIES 2012 (BIJLAGE II KADERNOTA 2012)
- BESTUURSRAPPORTAGE 2012 (2012/177634)
- AFWAARDERING ACTIVA EN LENINGEN NRF/SV'EN (2012/146997)
- AANBIEDING ANTWOORDEN OP RAADSVRAGEN KADERNOTA 2012, INVESTERINGSPLAN 2012-2017, MEERJAREN-PERSPECTIEF GRONDEXPLOITATIES 2012 EN BESTUURSRAPPORTAGE 2012/1 (2012/234997)

De heer HILTEMANN: Ik was van plan het heel kort te houden toen ik begon te schrijven, maar dat is niet gelukt. Vanavond spreken we alweer over de derde kadernota in deze periode. Deze kadernota zou in feite de belangrijkste kadernota in deze raadsperiode worden. Er zou een herijking plaatsvinden. Al jaren wordt met deze herijking geschermd en zeker door de oppositie wordt er al jaren reikhalzend naar uitgekeken. Van die herijking is echter niet veel terechtgekomen. In de afgelopen tijd is er door het college hard gewerkt om alle verwachtingen die voor het Kunduz-akkoord bestonden in de kadernota te verwerken. Het Kunduz-akkoord is nu nog niet verwerkt. Voor een aantal belangrijke programma's gooit het akkoord nu roet in het eten. Verwachte en doorgerekende inkomsten en taken vallen opeens weg, terwijl niet-verwachte inkomsten ineens wel besteed kunnen worden. Dat betekent dat deze kadernota grotendeels op los zand is gebouwd. De voorspellingen voor de komende twee jaren zijn wat betreft de SP dan ook somber. Wat kunnen en moeten wij als raad nu zeggen over deze kadernota? De wereld verkeert in een crisis, Nederland verkeert in een crisis en ook Haarlem verkeert in een crisis. Iedere dag verandert de situatie. Dat geldt zeker op landelijk niveau: uit Den Haag komen telkens veranderende berichten door de geplande verkiezingen in september. Door de crisis, het Kunduz-akkoord en de verkiezingen in september valt er eigenlijk helemaal niets te zeggen over de financiën waar Haarlem in 2013 over kan beschikken.

Ook op stedelijk niveau komen er wijzigingen. Zo gaf de wethouder per brief aan dat er een wijziging komt in de planning van projecten in de openbare ruimte. En dan treedt ook nog de belangrijkste speler in deze kadernota, de wethouder van Financiën, af, waardoor wij met deze kadernota in een soort stadhouderloos tijdperk terecht zijn gekomen. We konden zijn beslissing echter begrijpen, want hem restte geen andere keuze. De SP blijft nu wel met de vraag zitten waar zijn opvolger straks mee zal komen. In dit kader wil ik dan ook verwijzen naar de woorden van Steingrímur Sigfússon, de minister van economische zaken van IJsland, die tijdens het SP-congres van afgelopen zaterdag sprak over de economische crisis in zijn land en in de rest van de wereld: "Je moet juist proberen om in tijden van crisis de structuur van de verzorgingsstaat overeind te houden en de lagere inkomensgroepen en de sociaal zwakkeren te beschermen." En deze man weet waarover hij praat. IJsland is erin geslaagd om uit de crisis te komen. Geld dat besteed wordt aan sociaal zwakkeren komt veel sneller weer in omloop en verstevigt op die manier juist de economie. Dat is wat de huidige coalitie volgens de SP nu juist niet doet. Er wordt juist beknibbeld en bezuinigd op het sociale vlak. Rijksambtenaren hebben al berekend dat nog eens 18 miljard euro bezuinigd moet worden. Het Centraal Planbureau komt zelfs uit op 25 miljard euro. Die bezuinigingen zullen niet allemaal bij de gemeente terechtkomen, maar een deel toch wel. Dat kan gevolgen hebben voor ons huishoudboekje, hoewel wij van mening zijn dat het college met een bezuiniging van 43 miljoen euro veel van die bezuinigingen al ingecalculeerd moet hebben. Mochten toch extra bezuinigingen nodig zijn, dan hoopt de SP echt dat daarvoor de algemene reserve wordt ingezet, zoals ook eerder gebeurd is als het college dat nodig achtte. Graag horen we van het college of het daartoe bereid is. Als we dat niet doen, verliest Haarlem zijn sociale gezicht. Onze eigen bezuinigingen zijn nu al zwaarder dan die van het gevallen kabinet-Rutte. In Haarlem willen we in het sociale veld alles doen binnen het budget dat we uit Den Haag krijgen. Toch hebben we in Haarlem nog steeds een keuze. Kiezen voor alles oppotten in de algemene reserve, of voor een beleid dat socialer is dan dat uit Den Haag. De SP kiest voor dat laatste. We bezuinigen nu al 43 miljoen euro. Daar komt in de komende jaren nog 8 miljoen euro bij, en wie weet wat er nog komt. Natuurlijk beseft de SP dat er ook in Haarlem bezuinigd moet worden, maar nu wordt het wel heel erg veel. Haarlem bevindt zich met een schuldratio van 123% in de oranje zone. Bij de eerste kadernota is ons voorgehouden dat we een hoge algemene reserve aanhouden om onze schuld vervroegd af te lossen. Inmiddels is gebleken dat dit niet lukt. Kan het college de SP uitleggen waarom het ervoor kiest om in de komende jaren zowel de schuld als de algemene reserve op te

laten lopen? Kunnen we daar niet beter een tijdje in gaan middelen? Niet lenen dus, maar de algemene reserve inzetten voor zover die niet nodig is om risico's af te dekken.

Mevrouw LANGENACKER: Ik hoor u ook zeggen dat u de algemene reserve wilt inzetten om de maatregelen die vanuit het Rijk op ons afkomen voor een deel te compenseren. Ik denk dat wij niet alles tegelijk kunnen: we kunnen niet de schuld met de algemene reserve aflossen, én de algemene reserve op peil houden, én alle maatregelen compenseren. Hoe kijkt u daartegen aan?

De heer HILTEMANN: De algemene reserve op peil houden en eruit uitgeven, dat gaat natuurlijk niet. Wel vinden wij dat die algemene reserve niet heilig hoeft te zijn. We moeten iets met dat geld gaan doen. Als wij straks 10 miljoen euro moeten lenen om iets te kunnen bekostigen, kunnen we dat voor mijn gevoel beter uit de algemene reserve halen.

De heer DE JONG: Ik heb al eerder gezegd dat uitgaven uit de algemene reserve in Haarlem gelijk staan aan lenen.

De heer HILTEMANN: In de boeken staat nog steeds een heel groot bedrag aan algemene reserve. Als we dat kunnen inzetten, kunnen we voorkomen dat we moeten lenen. Ik weet dat het geld niet op een bankrekening staat. We moeten er echter wel iets mee kunnen; nu laten we de reserve steeds maar oplopen.

De heer DE JONG: Belangrijk om op te merken is dat het geld niet op de bank niets staat te doen.

De heer HILTEMANN: Dat hoort u mij ook niet zeggen. We vragen in de komende jaren heel veel van de Haarlemmers, maar vragen we ook voldoende van de eigen organisatie?

De bestuursrapportage 2012/1 liet toch wel heel veel overschrijdingen op budgetten zien. Ik noem alleen – een aansprekend voorbeeld – de 350.000 euro overschrijding op de telefoonkosten. Ook dat geld moet uiteindelijk door Haarlemmers worden opgebracht. De SP vindt dat gebrekkig wordt begroot binnen deze gemeente. Daarnaast vinden we dat we eerst de financiën in eigen huis op orde moeten hebben voordat we weer meer offers van de samenleving gaan vragen. Deze overschrijdingen zijn er debet aan dat er ondanks de bezuinigingen toch weer een tekort is ontstaan op de jaarrekening. We hebben veel organisaties een kleine subsidie ontzegd, maar we kunnen onze eigen kosten niet in de hand houden. Over het sociale domein maakt de SP zich grote zorgen. Uitgangspunt is hier de eigen kracht van de Haarlemmers. Gelukkig staan de meeste Haarlemmers in hun eigen kracht. De SP maakt zich echter zorgen om de mensen die deze eigen kracht niet hebben of tijdelijk verliezen. Wat de SP betreft moet de boodschap aan alle Haarlemmers zijn: je kunt het allemaal zelf, maar als het echt niet lukt, is de gemeente er voor je. We vragen het college dan ook om een communicatietraject waardoor het voor iedereen duidelijk is dat de gemeente het uiteindelijke vangnet is. Graag horen we van het college of het Hof 2.0 zal aanpassen als blijkt dat de bezuinigingen op het sociale domein minder zijn dan tot nu toe verwacht.

Mevrouw LANGENACKER: U maakt een punt waarover wij vorige week in de raad een motie hebben ingediend. Natuurlijk ga je uit van eigen kracht, maar er is een kleine groep waar je voor moet staan op het moment dat ze die kracht niet hebben. De motie is aangenomen. Dat is toch al een boodschap richting het college?

De heer HILTEMANN: Wij vragen nu om dat heel duidelijk te communiceren; niet alleen aan de mensen die zelf in de problemen zitten, maar ook aan de mensen die ervoor moeten zorgen.

Mevrouw LANGENACKER: Dat was volgens mij ook de oproep die in de motie staat. Wij gaan er daarmee van uit dat het college dat ook gaat doen.

De heer HILTEMANN: Ik vraag even of het college dat ook zo begrepen heeft. Meer doe ik niet. Ook horen we graag van het college of nota's als Samen voor elkaar en Kans en kracht aangepast worden als de bezuinigingen op het sociale domein meevallen, zodat ze een meer sociaal gezicht krijgen.

Ook over de Wsw maken we ons zorgen. Allerlei vervelende ingrepen zijn nu even controversieel verklaard, maar dat is waarschijnlijk uitstel en geen afstel. De SP maakt op

voorhand al duidelijk dat de echte Wsw wat ons betreft geld mag kosten. Als het lukt, kan die betaald worden uit andere activiteiten binnen bijvoorbeeld Paswerk. Als dat door de economie niet lukt, moeten we niet te beroerd zijn om in ieder geval het Wsw-deel ruimhartig aan te vullen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik zit nu een tijdje naar u te luisteren en ik vraag me af waar u toch al het geld vandaan haalt om uw plannen mee te bekostigen.

De heer HILTEMANN: Dat heb ik net gezegd. De keuzes kunnen we nu niet maken. Die worden waarschijnlijk pas bij de begroting gemaakt, als we de maatregelen vanuit het Rijk echt kennen. Dit zijn de belangrijkste punten waar we aandacht voor vragen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik denk dan toch even aan uw voorman, de heer Roemer. Hij wil geld laten bijdrukken. Vindt u dat ook een goed idee?

De heer HILTEMANN: Ik heb zelf ook zo'n ding staan, maar ze accepteren het niet.

Mevrouw VAN ZETTEN: We hebben hier de firma Enschede. Die heeft best wat werkgelegenheid nodig. Maar goed, misschien vindt u dat toch ook wel een beetje een gek idee.

De heer HILTEMANN: Geld bijdrukken vind ik een gek idee. Ik ben helaas niet op het SP-congres geweest, maar ik hoor hier om mij heen dat het een onzinvraag is. Daar ga ik dan maar eventjes van uit. Laten we als gemeente in ieder geval dat Wsw-deel ruimhartig aanvullen. Als gemeente hebben we de plicht ook deze Haarlemmers, die doorgaans niet helemaal in hun eigen kracht staan, te ondersteunen. Graag ook hierop een reactie van het college.

Het zal u niet verbazen dat de SP fel tegenstander is van het opheffen van de Wmo-reserve. Wat ons betreft moet het hek onverbiddelijk om die Wmo-middelen blijven staan. We dienen straks een daartoe strekkende motie mede in. Dan kom ik op het nieuwe beleid ten aanzien van de scootmobiel. Een groot aantal mensen wordt op dit moment herkeurd. Hun huidige scootmobiel wordt daarbij vervangen door goedkopere. De nieuwe mobielen hebben ook een kleinere actieradius. De SP is van mening dat u hiermee doet aan kapitaalvernietiging. De kosten die hiervoor gemaakt worden, wegen niet op tegen de opbrengsten. Daarnaast wordt deze maatregel door betrokkenen als uiterst onrechtvaardig ervaren. U pakt hun scootmobiel, en daarmee een deel van hun mobiliteit af. Daarom dienen wij een motie in met als doel het omruilen van de scootmobielen op te schorten tot het moment waarop ze afgeschreven zijn.

Motie 20: Stop met herkeuring van scootmobielen

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 2 juli 2012, in debat over de kadernota,

constaterende dat:

- de gemeente bezig is met een omruilactie van scootmobielen van oude aanbieders,
- Wmo-cliënten dit als ‘afpakken’ ervaren en dit veel onnodige onrust veroorzaakt;
- er vaak niets aan de Wmo-behoefte van cliënten veranderd is en zij dit zien als puur een bezuinigingsmaatregel;

overwegende dat:

- de gemeente veel onrust bij Wmo-cliënten kan wegnemen;
- de huidige scootmobielen gewoon goedgekeurd zijn;

verzoekt het college:

- te stoppen met omruilen van scootmobielen en pas als de huidige scootmobiel afgeschreven is een nieuwe te verstrekken;

en gaat verder over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de SP, het CDA, de PvdA, D66, de VVD, de Fractie Reeskamp, GroenLinks, de ActiePartij, HaarlemPlus, de OPH.

De peuterspeelzalen zijn belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Niet alleen dat; ze stellen ouders ook in staat om te gaan werken. De SP maakt zich dan ook grote zorgen over de nieuwe bezuinigingen die u de peuterspeelzalen oplegt. We pleiten ervoor om deze bezuinigingen in ieder geval pas in 2014 te laten ingaan en de peuterspeelzalen eerst de gelegenheid te geven die bezuiniging zo goed mogelijk op te vangen. We horen graag van het college of het daartoe bereid is. Nu we het toch over onderwijs hebben: goed onderwijs is een zaak van de scholen, de ouders, de leerlingen en wat ons betreft ook van de gemeente. Gezamenlijk hebben zij de taak om ervoor te zorgen dat kinderen met een diploma van school gaan. Bij de afbouw van het Teyler College blijkt het allemaal mis te zijn gegaan. Ouders hebben daarvoor gewaarschuwd, maar kregen nergens gehoor. De Onderwijsinspectie, het schoolbestuur, de schoolleiding en de gemeente; ieder verschuilt zich achter regeltjes. Nu blijkt dat meer dan de helft van de havo-leerlingen van het Teyler College op de Schoter Scholengemeenschap gezakt is. Kinderen en ouders zijn wanhopig. Worden zij misschien de vroegtijdig schoolverlaters van de toekomst? Nog steeds hebben kinderen en ouders geen aanspreekpunt. Er is niemand die zich de problemen aantrekt en niemand die zich verantwoordelijk voelt. Wat kunnen wij als raad dan nog? Hoe lang blijven wij nog toekijken nu er zo met ouders en kinderen wordt omgegaan?

Mevrouw VAN ZETTEN: U hebt in de vorige periode toch ook ingestemd met de verzelfstandiging? Juist uw partij heeft er toch aan meegewerkt om dit op afstand te zetten? De heer HILTEMANN: Nee.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik dacht dat wij in die tijd alleen stonden, maar we zijn dus eigenlijk toch vrienden. Mevrouw Koper zegt dat wat u zegt niet waar is. Zij kan het weten, denk ik.

De heer HILTEMANN: Hoe lang kunnen wij ons nog verschuilen achter ‘we gaan er niet over’? Uiteindelijk is de wethouder van Onderwijs nog steeds verantwoordelijk voor goed onderwijs, zodat kinderen met een diploma van school gaan. College, bent u bereid om Dunamare aan te spreken op zijn verantwoordelijkheden?

Motie 4: Onderwijs is niet alleen bouwen

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 2 juli 2012, in debat over de kadernota, constaterende dat:

- het Teyler College in afbouw is;
- de leerlingen zonder keuzemogelijkheid voor een andere school naar de Schoter Scholengemeenschap in Haarlem-Noord moesten;
- de overgang hierbij niet soepel en goed gelopen is;
- nog steeds ouders niet gehoord worden in hun zorgen;
- nu meer dan de helft van de havo-leerlingen gezakt is voor het examen;
- Dunamare zijn verantwoordelijkheid niet genomen heeft;
- de raad alle zeggenschap uit handen heeft gegeven;

overwegende dat:

- de raad goed en kwalitatief onderwijs in Haarlem wenst;

verzoekt het college:

- Dunamare aan te spreken op zijn verantwoordelijkheid inzake de afbouw van het Teyler College,
- bij Dunamare aan te geven dat wij als raad de afbouw van het Teyler College afkeuren zoals deze tot op heden is afgewikkeld;
- de wethouder in te laten grijpen binnen de mogelijkheden die hij heeft als Dunamare zijn verantwoordelijkheid niet neemt;

en gaat verder tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de SP.

De SP pleit ervoor om Buurtbemiddeling ook in 2013 te blijven financieren. We zijn ons ervan bewust dat er andere prioriteiten zijn gesteld, maar zijn er ook van overtuigd dat Buurtbemiddeling in een grote behoefte voorziet en woningcorporaties veel werk uit handen neemt. Het maatschappelijk effect van Buurtbemiddeling staat niet in verhouding tot de geringe kosten van deze vrijwilligersorganisatie. Buurtbemiddeling heeft al aangegeven ook met minder geld toe te kunnen. Mogelijk kan nog eens met woningbouwcorporaties gesproken worden over hun bijdrage. Die is veel lager dan die van de gemeente, terwijl zij wel van de inzet van de coaches profiteren. We horen graag van het college welke alternatieven het voor Buurtbemiddeling ziet als het stopzetten van de subsidie wordt gehandhaafd. We dienen hierover in ieder geval een motie in.

Motie 3: Buurtbemiddeling is onmisbaar

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 2 juli 2012, constaterende dat:

- Buurtbemiddeling met 28 vrijwilligers zorgt voor leefbaarheid in de wijken;
- Buurtbemiddeling helpt om problemen op te lossen waardoor geen of minder interventies door dure hulpverlening nodig zijn;
- Buurtbemiddeling veel en goed werk voor weinig geld verricht;
- de gemeente, de politie en woningcorporaties gebaat zijn bij bemiddeling door Buurtbemiddeling;

overwegende dat:

- een onafhankelijke buurtbemiddeling nodig is in Haarlem voor alle Haarlemmers;
- woningbouwcorporaties bereid zijn om meer bij te dragen omdat zij het belang van Buurtbemiddeling zien;

verzoekt het college:

- om in gesprek te gaan met woningcorporaties om Buurtbemiddeling ook na 2012 in Haarlem te behouden;
- de raad te informeren over de uitkomst van deze gesprekken;

en gaat verder tot de orde van de dag."

Ondertekend door: de SP.

De bereikbaarheid van de stad blijft voor ons een groot probleem. De SP is van mening dat er verkeerde beslissingen zijn genomen over de oostelijke entree. Als straks ook de Prinsenbrug een tijdlang wordt afgesloten, ontstaat een nog veel groter probleem. We gaan mensen dwingen om via de Oudeweg de stad binnen te komen. Zelfs als de Prinsenbrug bereikbaar zou zijn, is dat een groot probleem, omdat men vanaf de Prinsenbrug niet linksaf mag slaan, evenmin als vanaf de Jansweg en de Kruisweg. Zo ben je op een gegeven moment de stad aan de westkant alweer uit. De Catharijnebrug is niet berekend op grote verkeersstromen. Het verkeer gaat daarom zijn weg zoeken over de Lange Herenvest of het moet een groot stuk omrijden over de Schoterbrug in het noorden. We zetten hiermee de stad op slot. De SP pleit ervoor om de Waarderbrug zo snel mogelijk in twee richtingen open te stellen. Het besluit daartoe is tenslotte al genomen. Ook pleit de SP ervoor om de afwaardering van de Amsterdamsevaart tijdelijk ongedaan te maken. Dat heft de druk op de kruising Oudeweg/Gedempte Oostersingelgracht weer grotendeels op. Ik weet het: we hebben de bewoners van de Amsterdamsevaart beloften gedaan.

De heer MARSELJE: De heer Hiltemann heeft het over een snelle ingebruikname van de Waarderbrug. Ik begrijp dus dat hij tegen de variant van de fietsbrug is en voor de Catharijnevariant. Die andere variant duurt waarschijnlijk enkele jaren.

De heer HILTEMANN: Tijdelijk kan inderdaad de Catharijnevariant gelden. Wij willen wel graag – en daar zullen we ook een motie over indienen – dat de fietsbrug er komt.

De heer MARSELJE: U wilt dus geld over de balk smijten?

De heer HILTEMANN: Nee, ik gooi het niet over de balk; ik gooi het over de brug.

De heer MARSELJE: Ik constateer dat de SP geld over de balk wil smijten.

De heer HILTEMANN: Dat is uw conclusie en dat vind ik uitstekend.

De heer MARSELJE: Dat is een feitelijkheid, want het kost gewoon 385.000 euro om de brug op die manier tijdelijk in gebruik te nemen. De fietsbrugvariant kost zelfstandig al 2,5 miljoen euro.

De heer HILTEMANN: Die 385.000 euro gooit u over de balk, want over een paar jaar komt u weer met hangende pootjes terug omdat het op deze manier toch niet lukt.

De heer MARSELJE: Daarover zijn we het nou echt oneens. Dat is een mening, maar dat zijn niet de feiten van de centen die ik net noemde.

De heer HILTEMANN: Dat is de conclusie die ik trek, net zoals u zojuist een conclusie getrokken heeft. Ook pleit de SP ervoor om de afwaardering van de Amsterdamsevaart tijdelijk ongedaan te maken. Dat heft zoals gezegd de druk op de kruising Oudeweg/Gedempte Oostersingelgracht weer grotendeels op. De beloften aan de bewoners van de Amsterdamsevaart moeten we gestand doen, maar wat de SP betreft pas als de ontsluiting via de Oudeweg goed geregeld is en de stad ook weer vanaf de bolwerken bereikbaar is. Ook daarover dienen we een motie in.

Motie 2: Bereikbaarheid oostelijk Haarlem

“De gemeenteraad, in vergadering bijeen op maandag 2 juli 2012, vaststellende dat:

- de Prinsenbrug binnenkort wordt afgesloten voor onderhoud; overwegende dat:
- bij afsluiting van de Prinsenbrug de doorstroming richting binnenstad én richting de A9 sterk wordt beperkt over de hoofdroute via de Oudeweg;
- de Catharijnebrug in haar om-en-omregeling zeker onvoldoende capaciteit zal hebben om het verkeer dat normaal over de Prinsenbrug rijdt op te vangen;
- de afwaardering van de Amsterdamsevaart daarom tijdelijk ongedaan gemaakt zou moeten worden, zodat het verkeer bij de Amsterdamsevaart kan kiezen tussen de Catharijnebrug of de Langebrug;
- de Waarderbrug in twee richtingen zou moeten worden opengesteld om de bereikbaarheid van de Waarderpolder en Haarlem-Noord op peil te houden;

besluit:

- de afwaardering van de Amsterdamsevaart tijdelijk ongedaan te maken;
- de bereikbaarheid van de Waarderpolder op peil te houden door openstelling van de Waarderbrug voor autoverkeer in twee richtingen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de SP.

Een motie om de Jansweg weer in twee richtingen open te stellen steunen wij van harte. We horen de reactie van het college hierop nog wel. De SP is allerm minst gelukkig met de beslissing van de commissie Beheer over de Waarderbrug. De keuze voor de beste maar wel de duurste variant verdient wat betreft de SP de voorkeur. Dat geldt zeker als de provincie een belangrijk deel van de financiering verzorgt. Deze variant is toereikend voor de komende veertig tot vijftig jaar en is zelfs al in de kadernota opgenomen. Ook hierover dienen wij een motie in.

Motie 1: Waarderbrug

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 2 juli 2012, in debat over de kadernota, constaterende dat:

- er een grote meerderheid is die de openstelling van deze brug voor autoverkeer in twee richtingen toejuicht;
  - er een gedegen onderzoek is verricht naar de mogelijkheden om dit te verwezenlijken;
  - uit dat onderzoek is gebleken dat er meerdere mogelijkheden voorhanden zijn; overwegende dat:
    - van de vier aangedragen mogelijkheden variant 4 als beste en duurzaamste uit de bus kwam;
    - variant 4 de grootste veiligheid voor de fietser garandeert;
    - variant 4 voor een groot deel mede gefinancierd zal worden door de provincie;
    - variant 4 de oplossing voor de lange termijn biedt (veertig tot vijftig jaar);
    - variant 4 al is opgenomen in de kadernota en in het investeringsplan;
- besluit:
- definitief te kiezen voor variant 4 (vrijliggende fietsbrug); draagt het college op:
    - variant 4 op zo kort mogelijke termijn te realiseren;
- en gaat over tot de orde van de dag.”
Ondertekend door: de SP.

Mogelijk ten overvloede stip ik nog even aan dat de SP het in het kader van het akkoord dat we hebben gesloten over de regionale bereikbaarheid van belang vindt dat ook een oostelijke rondweg om Haarlem wordt meegenomen. Ook hierop vraag ik een reactie.

Ook het achterstallig onderhoud baart ons zorgen. We hebben het normniveau al afgebouwd. We vrezen dat in de komende jaren toch te weinig geld wordt uitgetrokken om het onderhoud op dit verlaagde niveau te houden. Ieder jaar wordt van de benodigde 450.000 euro 200.000 euro beschikbaar gesteld. De rest moet dan maar opgebracht worden door mensen uit een werkervaringspool of de dagbesteding?

De heer SNOEK: De Waarderbrug staat in de kadernota en daardoor schieten we door het investeringsplafond. Als de Waarderbrug uit de kadernota wordt gehaald omdat we toch voor een andere variant kiezen, komen we weer onder het investeringsplafond uit. U heeft aangegeven dat u vindt dat we de schuldenlast moeten terugdringen. Laat de SP graag het investeringsplafond los ten behoeve van de Waarderbrug?

De heer HILTEMANN: Dat is helemaal niet nodig, want de Waarderbrug is al opgenomen in het investeringsplan.

De heer SNOEK: Ja, en daardoor schieten we nu door het investeringsplafond.

De heer HILTEMANN: De Waarderbrug is voor ons dusdanig belangrijk dat wij zeggen: dat moet dan maar.

De heer MARSELJE: Ik heb toch echt begrepen dat het college heeft beloofd nog voor de begroting te komen met een fasering van de investeringen, zodat de Waarderbrug gedekt is.

De heer HILTEMANN: U bent er toch niet echt van overtuigd dat die mensen uit de werkervaringspool en de dagbesteding het onderhoud gaan oplossen? Die 250.000 euro moet gewoon naar Paswerk en Spaarnelanden toe. Laat hen het maar doen. Dan vangen we twee vliegen in een klap. Ook daar hoor ik graag een reactie op.

Achterstallig onderhoud levert nieuw achterstallig onderhoud op, waardoor er altijd meer geld nodig is om het weer in te lopen. Zo blijven we hangen in een vicieuze cirkel van achterstallig onderhoud. Ook hierover dienen wij mede motie 6 in. De uitgangspunten in deze kadernota zijn niet meer geborgd en ze moeten worden bijgesteld. Dat heeft natuurlijk ook gevolgen voor de begroting die we aan het eind van dit jaar moeten vaststellen.

Voordat de begroting opgesteld wordt, zijn er nog verkiezingen. Ook die zullen weer gevolgen hebben. Een nieuwe regering heeft weer eigen wensen. Als die niet stroken met het huidige beleid, moeten er bijstellingen plaatsvinden. Alle onderwerpen die nu controversieel verklaard zijn, komen weer aan bod. De uitkomst daarvan is erg afhankelijk

van de partijen die onze nieuwe regering gaan vormen. En wie weet waar dat toe zal leiden nu de partijen die het Kunduz-akkoord hebben gesloten al bezig zijn om afstand van dat akkoord te nemen? Wij zouden kunnen aannemen dat de regering zich niet meer gaat bemoeien met de begroting voor 2013. Het kan bijna niet anders dan dat het Kunduz-akkoord tot aanpassing van de kaders leidt. Met dit in het achterhoofd vraagt de SP zich echt af hoe deze raad nu de financiële kaders voor 2013 gaan vaststellen. Wij gaan ervan uit dat we deze week alleen de richting vaststellen en pas bij de begroting spijkers met koppen slaan.

Mevrouw VAN ZETTEN: Vandaag, onder nieuwe omstandigheden, met één man minder en een herverdeling van taken, zoek ik mijn houvast bij een illustere man uit het verleden. Dit keer is dat de socialist Willem Drees. Ik dacht dat ik mijn vrienden aan de overkant daar een groot plezier mee zou doen. Willem Drees stond op het standpunt dat elke gulden die de overheid uitgaf eerst als belasting van de burger was afgenomen. Hij stond dus voor gepaste zuinigheid. Het zal u niet verbazen dat hij een bloedhekel had aan die andere socialist, Joop den Uyl. Ik denk ook dat de oude Drees precies wist waar hij voor stond, en niet dat hij het parlement vroeg om na een paar jaar regeren eens met hem in gesprek te gaan over de rol van het bestuur, zoals u als college in het voorwoord bij deze kadernota wel doet. Wat D66 betreft hoeft u helemaal geen kerntakendiscussie te starten. De ervaringen hier en in het land leren dat die niet veel oplevert. Voert u vooral uit wat in het coalitieakkoord staat, met als belangrijke richtlijn dat u problemen niet doorschuift naar volgende generaties. Vergeleken bij andere steden zijn de problemen in Haarlem marginaal. Het is hier prachtig; het gaat nog relatief goed met onze economie; we hebben cultuur en durven 's nachts de straat op. Velen voelen zich weer veiliger. Dat is ook een compliment voor het goede werk van ambtenaren, wethouders en onze burgervader. Kort geleden werd de burgemeester zonder enige wanklank herbenoemd.

De heer VRUGT: Mevrouw Van Zetten stelt dat we geen kerntakendiscussie hoeven te voeren, omdat er een coalitieakkoord is. Dat vind ik intrigerend. De ActiePartij heeft een paar jaar geleden voorgesteld om aan de inwoners te vragen welke taken zij van belang vinden. Vindt u niet dat dit meer leidend moet zijn dan hetgeen een paar clubjes die toevallig gezamenlijk een wonderlijke meerderheid hebben behaald, hebben besloten? Vindt u nu werkelijk dat het coalitieakkoord zo fantastisch in elkaar zit dat dit ook de taken bevat die het college moet uitvoeren? En dat we verder niet hoeven te luisteren naar wat de mensen eigenlijk willen?

Mevrouw VAN ZETTEN: Voor je het weet zijn er weer nieuwe verkiezingen. Dan kunnen we weer opnieuw luisteren naar wat mensen willen. Ze kunnen dan ook weer besluiten op wie ze willen stemmen.

De heer VRUGT: Hier in Haarlem duurt dat nog een paar jaar, mevrouw Van Zetten.

Voorlopig zitten we – helaas misschien – nog aan uw coalitie vast.

Mevrouw VAN ZETTEN: Jammer dan, zou ik zeggen.

De heer VRUGT: Mag ik dat quoten?

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik ga verder met mijn betoog. Ik was heel positief, maar nu komt er iets anders. Voordat u denkt dat ik louter overvloed van positieve gevoelens en mijn kritisch vermogen ben kwijtgeraakt, wil ik een paar harde noten kraken. Ik heb geworsteld met deze kadernota vol informatie en details en hangend beleid. Het is mij niet altijd even duidelijk waarmee wij akkoord moeten gaan. Hoe ziet u dat zelf? En heeft u zelf wel een helder beeld? Het algemene financiële beeld is wereldwijd niet vrolijk. De heer Hiltemann heeft daar ook al over verteld. Overheidsbegrotingen zijn niet onder controle. Dat geldt ook voor Haarlem. Wij zijn kwetsbaar vanwege de hoge rentelast die inherent is aan een hoge schuld. We moeten flink bezuinigen, maar hoe en waarop is niet altijd even duidelijk. Wij zijn nog steeds niet 'in control'. Tot nu toe zijn we nog ieder jaar verrast als we de laatjes met daarin onze administratie opentrekken.

De heer VRUGT: Ik hoor mevrouw Van Zetten, vertegenwoordiger van een van de grootste fracties in deze raad, bij herhaling zeggen dat 'uw jongens', uw coalitie, een boekwerk

hebben gepresenteerd waarvan u niet zo goed weet wat daarin staat. U vraagt nu diezelfde 'jongens' dit uit te leggen. Kunt u daar aan het eind van de rit wel mee instemmen? Ik hoor u echt een paar keer zeggen: waar zijn we eigenlijk mee bezig? Dat begrijp ik niet zo goed. Mevrouw VAN ZETTEN: U begrijpt misschien wel wat ik bedoel als ik het over deze kadernota heb. Er is nogal wat beleid en er zijn nogal wat kaders door elkaar geklutst. Details en grote lijnen lopen door elkaar. Ik had er een beetje moeite mee om daar wegwijs in te vinden.

De heer VRUGT: Dat geeft niks, dat had ik ook.

Mevrouw VAN ZETTEN: Als u mij de kans geeft om mijn betoog te vervolgen, zult u merken dat sommige dingen toch wel duidelijk waren. De vorige kadernota vond ik iets helderder. Vond u ook niet? Budgetdiscipline is er op sommige afdelingen niet. Dit raakt ook het budgetrecht van de gemeenteraad. Met onze maatregelen zijn we tot op heden alleen maar tegenvallers aan het opvangen. We doen ons best om die niet te laten oplopen. Aan vermindering van de schuld komen we niet toe. We kunnen het dan ook hebben over de gedroomde dekking voor grote projecten door verkoop van vastgoed, maar dat blijft uit. Kortom: ik vind het bijna geestig dat u dan parmantig schrijft over de 'uit het lood geslagen rijksoverheidsfinanciën'. Heeft Den Haag of Brussel het gedaan? Laten we vooral ook naar onszelf kijken.

Minder geestig vindt D66 het beroep dat gedaan wordt op de algemene reserve. Dat gebeurt al genoeg. D66 heeft als uitgangspunt om zo min mogelijk falend rijksbeleid lokaal op te vangen. Mensen moeten maar bij de verkiezingen zien te repareren dat er een goed kabinet komt. We gebruiken al structureel 800.000 euro uit de Van Montfransgelden voor de sociale veiligheid. Uitgangspunt moet zijn om zaken binnen de eigen begroting op te lossen en de algemene reserve zo veel mogelijk met rust te laten. En wat voor gemeente willen wij dan zijn? Voor D66 is dat evident: Haarlem moet vooroplopen, en met alle decentralisaties in het vooruitzicht zo veel mogelijk taken beleggen bij een krachtige gemeente. De gemeente moet dicht bij de burger staan en moet maatwerk leveren. We moeten nog eens nadenken over hoe we verder gaan met gemeenschappelijke regelingen; in de ogen van D66 zijn die een democratisch gruwel. Dat zijn echter ook landelijke discussies. Die sterke gemeente zijn wij nu niet en kunnen wij ook niet zijn zo lang onze bedrijfsvoering niet op orde is. Het gaat beter; natuurlijk. Administraties komen op orde. U zult het echter met mij eens zijn dat Haarlem linksom of rechtsom 100% in control moet zijn, in het projectmanagement, het risicomanagement, de archieven, ICT en budgetbeheer. Dat blijft gewoon hard werken. Wat dat betreft moeten alle afdelingen slimmer, slanker en sneller worden. Dat zou ook voor ons allemaal kunnen gelden. In het licht van 'op de oude vuilnisbelt wortelen nu nieuwe bomen' is D66 optimistisch over de eerste groene sprieten. Er is tenminste openheid en veel zaken gaan ook goed. Ik noem er een paar. Het sociale domein wordt opnieuw ingericht. Wij gaan met Hof 2.0 en Samen voor elkaar uit van wat mensen wel kunnen, en niet van wat ze niet kunnen. Met de nota Ruimtelijke kwaliteit hebben we een uniek beleidsdocument in handen, zeker in combinatie met de nog op te stellen nieuwe structuurnota. We hebben de fly-over en gaan de Waarderweg en de Schoterbrug verdubbelen. We werken dus ook aan een betere bereikbaarheid aan de oostkant van de stad. Er is een woonvisie, met oog voor kwaliteit en niet alleen voor kwantiteit. Het project Schalkstad is losgetrokken en Delftwijk-Noord is bijna klaar. In het Reinaldapark staan nu bomen, en zo verder. Op die oude vuilnisbelt staan nu dus inderdaad van die vrolijke bomen.

Ik kom dan op de kaders van D66 voor deze kadernota. Onze richtlijnen zijn niet doorschuiven, pragmatisme, groen, economie en eigen kracht. De voortgang in het terugbrengen van de schuld is sinds de nota Schuldpositie bij de vorige kadernota in nevelen gehuld. De indruk is dat u stilletjes op initiatief van de raad heeft gewacht, terwijl het initiatief voor gezond financieel beleid bij u hoort te liggen. Wij vragen om duidelijk beleid bij de begroting. Ook vragen wij u om rekening te houden met het feit dat de opbrengsten uit de precariogelden voor kabels en leidingen geen zekerheid voor de

toekomst bieden. Wel gebruiken we die gelden nu om de schuld een beetje af te lossen. Voor D66 is een visie op het beheer en onderhoud van de stad om vier redenen belangrijk. Ten eerste draagt het verwaarlozen van kapitaalgoederen bij aan de schuld, en die is al hoog genoeg. Ten tweede willen wij problemen niet doorschuiven naar de toekomst. Met dit voorstel doet u dat wel. Ten derde is een goed onderhoud van de stad prioriteit nummer 1 voor onze kiezers. Ten vierde zijn de openbare ruimte en het vertrouwen in de overheid onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Samen met de VVD, het CDA en de SP dienen wij de motie Beheren & Reserveren in.

Motie 6: Beheren & Reserveren

“De raad van de gemeente Haarlem, in vergadering bijeen op maandag 2 juli 2012, constaterende dat:

- er een essentiële keuze gemaakt wordt voor de strategie en visie voor beheer en onderhoud in de gemeente Haarlem;
- achterstallig onderhoud gezien kan worden als een schuld aan de stad;
- in de scenario's zoals beschreven in de kadernota 2012 als kanttekening wordt aangegeven het niet opgenomen hebben van een post onvoorzien als risicodekking voor onverwachte gebeurtenissen of calamiteiten, of een post met betrekking tot areaaluitbreidingen in de toekomst;
- voor het structurele onderhoud over de hele levensduur van de openbare ruimte op basis van normbedragen gemiddeld 44,9 miljoen euro nodig is;

overwegende dat:

- de financiële consequenties die voortvloeien uit de visie grote impact hebben op de financiën van de gemeente en op het onderhoud van de stad;
- in het coalitieakkoord staat: ‘onderhoudsinvesteringen worden niet meer geactiveerd en worden versneld afgeschreven’;
- een goed onderhouden stad – voor nu en de toekomst – essentieel is, maar dat de financiën op orde krijgen net zo essentieel is voor de generaties na ons;
- het college voor de financiering van het onderhoud van de stad een systeem moet hanteren dat zowel recht doet aan de doelstelling over financiën als over het blijvend inlopen van het achterstallig onderhoud van de stad;

verzoekt het college:

- te kiezen voor een visie en strategie voor beheer en onderhoud waarin er een bestemmingsreserve beheer en onderhoud wordt gecreëerd voor toekomstige onderhoudskosten,
- deze bestemmingsreserve beheer en onderhoud jaarlijks aan te vullen met het bedrag ter grootte van het verschil tussen het in dat jaar in totaal beschikbare middelen voor beheer en onderhoud en het normbedrag van 44,9 miljoen euro, zodat op deze manier gespaard wordt voor onderhoudskosten in de toekomst;
- in principe vast te houden aan de afspraak in het coalitieakkoord met betrekking tot het niet meer activeren van onderhoudsinvesteringen, daarbij het college echter de ruimte gevend hier gemotiveerd van af te wijken voor projecten die als zeer grote vervangingsinvesteringen kunnen worden aangemerkt, zoals bruggen. Deze gemotiveerde afwijkingen moeten expliciet worden aangegeven in het IP;
- zodoende recht te doen aan de afspraak over het blijvend inlopen van het achterstallig onderhoud en geen problemen door te schuiven naar de toekomst;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de VVD, het CDA, de SP, D66.

Mevrouw LANGENACKER: Waar wilt u het geld om voor beheer en onderhoud te sparen vandaan halen? Ik vraag dat omdat u net aangeeft dat u de algemene reserve met rust wilt laten. Ook de PvdA wil het onderhoud op een zo hoog mogelijk peil houden. Wij maken

ons echter zorgen over de manier waarop u dat wilt betalen. Volgens mij stelt u voor dit uit de algemene reserve te betalen. Wij zouden daartegen zijn.

Mevrouw VAN ZETTEN: Het beste is natuurlijk om de algemene reserve zo veel mogelijk met rust te laten. We merken nu echter al dat er constant uit geput wordt om tegenvallers op te vangen en zelfs om structureel beleid mee te financieren. Ook het achterstallig onderhoud is deel van de schuld. Met deze motie willen wij een oplossing bedenken. Had u deze motie niet ook mede ingediend?

Mevrouw LANGENACKER: Nee. Mijn punt is dat het mij verbaast dat u enerzijds voorstelt de algemene reserve met rust te laten en anderzijds met een motie komt over miljoenen, waarin u voorstelt om het onderhoud in de stad op peil te houden met middelen uit de algemene reserve.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ja, maar ik heb net met vier punten aangegeven waarom D66 dit heel belangrijk vindt voor de stad. Voor dat doel willen wij wel sparen. Wij kunnen die schuld niet in 2020 eens eventjes gaan oplossen. Je kunt hiermee dan beter nu slim en pragmatisch omgaan. Dat is ook een van de uitgangspunten.

De heer HILTEMANN: Dank u voor de ondersteuning, mevrouw Van Zetten.

De heer VRUGT: Ik ben nu al erg benieuwd naar de inbreng van de andere coalitiefracties. Ik heb langzamerhand het idee dat ook zij volkomen ontevreden zijn over de huidige kadernota. Ik hoor u zeggen: wij willen de problemen niet naar toekomstige generaties doorschuiven. U concludeert dat dit met het voorstel van het college nu wel gebeurt. Nogmaals vraag ik dus: kunt u eigenlijk wel instemmen met het boekwerkje zoals het nu voorligt?

Mevrouw VAN ZETTEN: Wij hebben het nu even over beheer en onderhoud. Er is een heel schema voorgelegd. Het college doet drie voorstellen. Zelfs kiest het voor variant 2, maar wij kiezen meer voor variant 3.

De heer VRUGT: Ik hoor u zo kritisch zijn over de kadernota, dat ik me afvraag welk los zand deze week nu eigenlijk voorligt.

Mevrouw VAN ZETTEN: Zal ik maar gewoon doorgaan, mijnheer Vrugt? Omdat wij problemen niet willen doorschuiven naar toekomstige generaties zijn wij het ook hartgrondig eens met uw voorstel om – aanvullend op de afgesproken 35 miljoen euro – 8 miljoen euro extra te bezuinigen in 2013 en 2014. De invulling is echter onduidelijk en dat had anders gekund. Wij kunnen bijvoorbeeld versneld de externe inhuur aanpakken. Daarnaast verwachten wij van het college voorstellen die de gemeente echt efficiënter maken. Wij zijn het eens met het voorstel van het college om het zogenaamde ‘hek’ rond de Wmo op te heffen en vinden dat ook pragmatisch.

De heer DE JONG: U wilt de externe inhuur versneld reduceren. Is dat geen mooie dekking voor beheer en onderhoud?

Mevrouw VAN ZETTEN: Volgens mij moeten wij de extra bezuiniging van 8 miljoen euro in 2013 en 2014 nog invullen. Dit zou daarvoor ook een voorstel kunnen zijn.

De heer DE JONG: Volgens mij help ik u.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik hoef hier toch niet ter plekke een oplossing te bedenken? Dit is mijn idee. We moeten inzetten wat nodig is. Daarvoor hebben we in dit geval geen pot nodig, want de Wmo is een opneemregeling.

Een discussie over inkomstenverhoging is volgens u onvermijdelijk. Dat begrijpen we. Ook in Den Haag discussieert men daarover. Richtlijnen zijn om de stad ook niet op slot te zetten, om geen concessies te doen aan kwaliteit, vastgoed niet te verkwanzelen en de stad niet vol te bouwen. Een belangrijke inkomstenbron zijn de woonlasten. Voor D66 is dat een belangrijk punt en het staat ook in het coalitieakkoord. We houden u aan de afspraak dat we de lasten optrekken tot het gemiddelde niveau bij vergelijkbare gemeenten. Het verbaast ons zeer dat u nog geen besluit neemt op dit belangrijke punt. Met de woonlastenbrief vindt namelijk de jaarlijkse confrontatie tussen bestuur en inwoners plaats. Nu bevat deze

kadernota een pikante onzekerheid. Een duidelijke verantwoording ontbreekt. Graag willen wij opheldering over het onderdeel rioolheffing.

De heer SCHRAMA: Hoor ik u nu zeggen dat u invullingen aan het zoeken bent voor die extra bezuiniging van 8 miljoen euro? Die bezuinigingen zijn niet nodig, maar u zoekt al naar invullingen daarvan. Is dat niet een beetje vreemd?

Mevrouw VAN ZETTEN: Als je 8 miljoen euro wilt bezuinigen, moet je daar toch wel posten voor vinden. Voor een deel worden die genoemd; voor een deel ook niet.

De heer SCHRAMA: U gaat ermee akkoord dat er zomaar wat bezuinigingen worden geserveerd, terwijl daar helemaal geen posten tegenover staan?

Mevrouw VAN ZETTEN: Dit zijn de kaders. Bij de begroting stelt het college daarvoor misschien een invulling voor.

De heer SCHRAMA: Ik vind dat erg vaag.

Mevrouw VAN ZETTEN: Wij vinden het voorstel om in 2013 en 2014 twee keer 8 miljoen euro te bezuinigen moedig. Daar gaan wij mee akkoord.

De heer SCHRAMA: En u weet niet waarvoor, maar u gaat nu op zoek naar posten die mogelijk ingevuld kunnen worden. U zegt eigenlijk: we gaan akkoord met de bezuinigingen, maar we hebben geen idee waarop. Is dat niet wat vreemd?

Mevrouw VAN ZETTEN: Dat is heel vreemd. Daarom geven we ook aan dat het college misschien middelen kan bezuinigen op externe inhuur. Wij willen graag wat uitleg over de rioolheffing, want de percentages daarbij lopen krankjorum hoog op. Volgens Maten voor gemeenten is de verwachte stijging 5% tot 8%. Haarlem zit daar flink boven, oplopend van 13,7% tot zelfs 39% in 2017. Graag zouden we hier een uitleg bij ontvangen.

De heer VAN DE MANAKKER: U weet toch dat het college een trucje toepast, door de ozb niet te verhogen, of zelfs te verlagen, en in plaats daarvan de rioolheffing te verhogen? Vindt u dat niet een beetje vreemd?

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik ben niet zo wantrouwend, dus ik vraag gewoon of het college daar uitleg over kan geven. Ik ben gewoon nieuwsgierig, want de percentages zijn wel erg hoog. De parkeerlasten zijn uiteraard een belangrijke bron van inkomsten. Vooruitlopend op de parkeervisie stelt het college vast in de meerjarenraming voor om het parkeren te fiscaliseren. Daar is D66 niet voor. Samen met de VVD en het CDA dienen we een amendement in om dat voorstel te schrappen.

Amendement 8: Fiscalisering parkeren

“De raad van de gemeente Haarlem, in kadernotavergadering bijeen op donderdag 5 juli 2012,

overwegende dat:

- in de kadernota 2012 bij de meerjarenraming onder f) fiscalisering parkeren vanaf 2015 staat genoemd, als pm-post;
- het college aangeeft dat in de bijstelling in de conceptparkeervisie naar aanleiding van de vergadering van de commissie Beheer op 15 maart 2012 wordt vastgesteld dat ‘het gevoelen in de commissie is dat reguleren in de hele stad een premature wens is en dat de commissie verder hecht aan het bestaande uitgangspunt dat invoering van parkeerregulering vanuit de wijken zelf moet komen’;
- de parkeervisie nog vastgesteld dient te worden en we op deze manier vooruitlopen op nog vast te stellen beleid;

besluit:

- onder f) fiscalisering parkeren vanaf 2015 uit de meerjarenraming te verwijderen; en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de VVD, D66, het CDA.

Het zou een fantastische inkomstenbron voor Haarlem zijn als het Teylers Museum op de Werelderfgoedlijst kwam. Dat levert ons in ieder geval meer op dan de Olympische Spelen.

Laten we ons daar voor 100% voor inzetten. Dat geldt ook voor andere ideeën, zoals het hergebruik van gebouwen. D66 is bezig met een plan voor de ontwikkeling van de Spaarneoever aan de kant van de Waarderpolder. Het college stelt voor te investeren in een fietsverbinding naast de Waarderbrug. Dit is ook opgenomen in het investeringsplan. Na debat in de commissie Beheer zal duidelijk zijn dat deze investering wat ons betreft kan worden geschrapt. Wij dienen daartoe een amendement in.

Amendement 5

“De raad van Haarlem, in kadernotavergadering bijeen op donderdag 5 juli 2012, overwegende dat:

- een ruime meerderheid van partijen in de Haarlemse gemeenteraad zich heeft uitgesproken voor de Catharijnebrugvariant om tweerichtingsautoverkeer op de Waarderbrug mogelijk te maken;

besluit:

- het in het ontwerp investeringsplan onder IP-nummer WZ.09 bij nieuwe investeringen opgenomen bedrag van 3,5 miljoen euro te vervangen door een bedrag van 385.000 euro;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: D66, de VVD, HaarlemPlus, de Fractie Reeskamp, het CDA.

Mevrouw LANGENACKER: Wij staan erachter dat een deel van de middelen uit het investeringsplan wordt geschrapt, omdat we nu voor de variant Catharijnebrug kiezen. U zegt net dat u niet zo wantrouwend bent. Dat zijn ook wij niet. Wij vinden dat als het college toe zegt dat het de investeringen op deze manier gaat bijstellen, we daar geen amendement voor hoeven indienen. Hoe kijkt u daartegen aan?

Mevrouw VAN ZETTEN: Er heeft anderhalve maand voor de kadernota een uitgebreide discussie plaatsgevonden. Wat ons betreft had het dit college gesierd – want de verhoudingen waren heel duidelijk – als het voor deze kadernota met een brief was gekomen waarin het had bevestigd dat de investering geschrapt zou worden.

Mevrouw LANGENACKER: Als het college alsnog toe zegt, zou ik me kunnen voorstellen dat u dit amendement alsnog intrekt, in het kader van het streven naar minder moties en amendementen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Het is natuurlijk sjieker om het er maar bij te laten, maar wij dienen maar één motie en één amendement in. Wij veroorzaken op dit punt dus geen bestuurlijke drukte.

Mevrouw LANGENACKER: Dat is bescheiden, ja.

Mevrouw VAN ZETTEN: U begrijpt dan toch ook wel dat we nog wel een amendementje overeind moeten houden. Wij zetten vraagtekens bij uw voorstel om in het investeringsplan circa 800.000 euro op te nemen voor de bouw van het Teyler College. D66 stelt voor om deze post te schrappen, aangezien deze school niet meer bestaat. Ook zien wij voor het bewegingsonderwijs op het Teyler College in 2014 bijna 2,5 miljoen euro opgenomen. Wat ons betreft kan ook dat geschrapt worden. Ook verbaast ons de geplande investering voor de praktijkschool Oosterhout. Daarvoor is 1,3 miljoen euro in het investeringsplan gereserveerd.

Mevrouw LANGENACKER: Zegt u nu dat ook een bedrag voor het Teyler College in het investeringsplan staat opgenomen?

Mevrouw VAN ZETTEN: Ja. Wij kijken naar het investeringsplan. Het is nu aan ons om te beslissen of investeringsplannen gehandhaafd blijven of geschrapt worden. Voor het Teyler College staat 800.000 euro opgenomen. Op pagina 26 gaat het over het bewegingsonderwijs. Wij stellen voor om dat bedrag te schrappen. Als de wethouder zegt dat het hier om een heel zinnige investering gaat, vinden wij dat natuurlijk prima. Volgens onze informatie is het bedrag voor de praktijkschool Oosterhout al opgelopen tot 1,9 miljoen euro. Wij verbazen ons over twee punten. De school heeft slechts 158

leerlingen. Daarnaast hebben we net voor 64 miljoen euro twee vmbo-praktijkscholen gebouwd. Wie bedenkt dit dan? Graag zouden we een uitleg horen.

In het kader van het vinden van inkomsten vragen wij ons af waarom op een beeldschone plek aan het Spaarne, in een landhuisje, niet duur gewoond kan worden. Kortom: zijn deze plannen volgens de afspraak, noodzakelijk, onvermijdelijk en 100% rendabel? Nee toch, zouden wij denken.

Er is altijd te weinig groen, maar wij complimenteren de wethouder met zijn aanpak voor de Haarlemmerhout. Het pleidooi van D66 voor verticaal groen wordt nu ook door de VVD overgenomen. Dat vinden wij natuurlijk prima. D66 is niet voor het voorstel om zes woningen in de Stadskweektuin te bouwen. Wij staan pal voor de groene zomen en willen ook geen uitbreiding van de bebouwing bij de Veerplas naast Saplaza.

De heer MULDER: Volgens mij hebben we het collegebesluit over deze woningen in Ter Kleef nog helemaal niet ontvangen. Hoe kunt u daar nou al op reageren?

Mevrouw VAN ZETTEN: Dat is een schot voor de boeg. Het staat op 12 juli op de agenda. Ik wil even benadrukken dat wij op dat punt het coalitieakkoord graag uitgevoerd zien en meer groen willen en minder rood. Als er een kans is om het groen op die plek te behouden, zijn wij daarvoor.

De heer MULDER: U vertelt nu eigenlijk weer hoe u op de zaken vooruitloopt. Ik ben ook wel benieuwd naar de inspraakreacties. Die hebben tenslotte 100.000 euro gekost.

Mevrouw VAN ZETTEN: De inspraakreacties waren volgens mij ook vrij duidelijk.

De heer MULDER: Oh. Dus daar doet u geen slag naar?

Mevrouw VAN ZETTEN: Nee, die hebben we al ontvangen. Volgens mij zijn er helemaal niet veel voorstanders van bebouwing.

De heer MULDER: Ik bedoel maar: ik krijg de indruk dat u een beetje op de zaken vooruitloopt.

Mevrouw VAN ZETTEN: Wij kijken graag naar de toekomst, mijnheer Mulder.

De heer MULDER: Naar de toekomst kijken is iets anders dan ergens een slag naar slaan.

Mevrouw VAN ZETTEN: We gaan de kaders nu vaststellen. Die gaan over de toekomst, en ook dit gaat over de toekomst. Volgende week gaan we er nog over debatteren. Nu laten we vast duidelijk weten wat we ervan vinden.

Beste tijdelijke wethouder van Cultuur, misschien ziet u met uw frisse blik een nieuwe kans om het anders te doen en een ultieme poging te wagen om het Hans en Grietjebeeld niet op het Stationsplein, maar in het Reinaldapark te plaatsen. Mijn hoop is op u gevestigd.

Uiteraard juichen wij toe dat onze motie met de VVD voor behoud van het Hildebrandmonument in de Haarlemmerhout wordt uitgevoerd.

Tot slot: de oude Drees vond de kosten van een rijsttafel bij de inhuldiging van Juliana al te hoog. Zo gek zijn wij natuurlijk niet, en met die rijsttafel kreeg zelfs Drees geen gelijk.

De heer SNOEK: Op veel punten zijn wij het met D66 eens, al brengt u het soms wat scherper dan wij als oppositie zouden doen. Waar u een schot voor de boeg doet over de Kleverlaan, ben ik het helemaal met u eens. Dat geldt ook als u stelt dat het college parmantig spreekt over uit het lood geslagen overheidsfinanciën, en dat we beter naar onszelf kunnen kijken. Ik wil nog even bij die Kleverlaan blijven. Hoe kijkt D66 aan tegen het ruimen van vier geitjes aldaar voor 14.000 euro, terwijl we ons eigen budget op verschillende beleidsvelden met tonnen overschrijden?

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik begin natuurlijk meteen te snikken bij dit voorbeeld. Bij de Klaverweide ging het de vorige keer ook over een paar duizend euro. Als het even kan, zijn wij natuurlijk heel erg voor vier geitjes in de Stadskweektuin. Ik ken uw besognes wel. Die zijn altijd heel dicht bij huis. We gaan u hier graag bij helpen.

De heer SNOEK: Dank aan wethouder Cassee, die deze week, na een kort weekend vol dossiers, de honneurs waarneemt. Wij zullen mild zijn in het testen van zijn dossierkennis. Dank ook aan het ambtelijk apparaat. Wij zijn dit keer heel tevreden met de beantwoording van onze technische vragen. Wat ons betreft lag dat ook een beetje aan de wijze waarop we het hebben ingericht. Er was geen tussenkomst van het college. Dat dwong onszelf ook om

kritisch te kijken of de vraag die we stelden technisch of politiek was. De ambtelijke organisatie kon die afweging maken. Als een vraag politiek van aard was, werd deze doorverwezen naar het college. Wat ons betreft doen we dit voortaan altijd zo. Misschien kan het college beamen dat dit ook de werkwijze is die wij in Haarlem hanteren. Voor de kadernota wil ik kort even met u terug naar het jaar 1637. De meesten van ons weten wel dat dit het jaar van de tulpen crisis was. In 1637 bereikte de tulpenhandel zijn hoogtepunt. Haarlem was daarvan het epicentrum. Een zak tulpenbollen kostte 100.000 gulden; net zoveel als een rijtje Amsterdamse grachtenpanden in die tijd. Op dinsdagavond 3 februari 1637 bleef hier in Haarlem één handelaar met één partij zitten. Vervolgens zakte de hele windhandel in. Ver voor de Amerikaanse vastgoedbubble, ver voor Nina Brink met World Online en ver voor de internetbubble had Haarlem de eer om de eerste beleggingsbubble gefaciliteerd te hebben. Maar waarom begin ik hierover? De huidige crisis is niet de eerste die Haarlem meemaakt en het zal ook niet de laatste zijn. De tulpen crisis toont aan hoe kwetsbaar het financiële stelsel is, dat veel gebaseerd is op verwachtingen en dat het systeem dus ook zomaar onderuit kan gaan. Ook toont ze aan hoe weerbaar wij als gemeente zijn. Haarlem heeft de tulpen crisis doorstaan en sindsdien zijn wij de mooiste stad van het land. Dat wordt nu, precies 375 jaar na de tulpen crisis, nog maar weer eens bevestigd door Elsevier. Die weerbaarheid van Haarlem komt niet door één aspect, maar zit hem in honderden kleine zaken. Die zit hem in onze ligging, met Amsterdam aan de ene zijde en de zee aan de andere. Die zit hem in onze prachtige woonmilieus, in het rijke winkelaanbod, in 's lands mooiste bedrijventerrein, en zelfs misschien wel in zo'n vierkante schoorsteen. Ook zit het hem in de vele sportclubs, in fanfares, in al die mensen die als vrijwilliger of mantelzorger naar medemensen omkijken. Die weerbaarheid van Haarlem zit hem in onze goede scholen, in een goede staat van de openbare ruimte en de relatieve veiligheid. Het zijn al die afzonderlijke elementen die maken dat onze gemeente weerbaar is in slechte tijden. Haarlem is weerbaar voor een financiële crisis als in 1637 en ook voor de huidige crisis. Wij doen het relatief nog steeds goed. Als we ons dat dan realiseren – dat het hem in al die kleine dingen zit – wat betekent dat dan voor ons als wij hier vandaag spreken over de kadernota? Wat moeten wij als gemeentebestuur dan doen in tijden van crisis? Ten eerste betekent de crisis dat er geen gemakkelijke oplossingen zijn. We hoorden dat vierhonderd politici dit weekend al op het landelijk niveau zeggen. Ook voor ons in Haarlem zijn er geen makkelijke oplossingen of makkelijke verhalen. Zomaar even voorstellen om één element weg te bezuinigen, kan funest blijken voor het systeem als geheel. Anderzijds kunnen we ons ook niet nog grotere schulden veroorloven. We moeten dus behoedzaam omgaan met de kwaliteiten van Haarlem. We kunnen echter ook niet oneindig blijven dralen met ingrijpen. We waren weerbaar en staan goed in deze crisis, maar de crisis woekert door. Haarlem zal ook keuzes moeten gaan maken. Wie nu kijkt naar de begroting van andere gemeenten in het land, ziet dat daar al veel harde klappen vallen, bijvoorbeeld op de externe inhuur. In Haarlem hebben we die nog wat kunnen voorkomen, juist door de kwaliteiten die we hebben. Ook voor Haarlem is echter het moment gekomen om scherpe keuzes te gaan maken. Bij de jaarrekening heeft Haarlem gezegd dat het zich niet langer kan veroorloven om het geld weg te laten lopen. Zeker als we offers van de Haarlemmers vragen, zullen we moeten laten zien dat we zuinig en zorgvuldig zijn. Dat brengt mij bij onze eerste motie, die we indienen samen met de VVD, D66, de PvdA, de Fractie Reeskamp, de ActiePartij en de SP.

Motie 7: Hogere ambitie terugdringen externe inhuur

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 5 juli 2012, constaterende dat:

- in het 213a-onderzoek dat in 2010 in opdracht van het college is uitgevoerd naar externe inhuur (Van binnen naar buiten, 2010/340393), is onderkend dat gezien het bedrag dat Haarlem uitgeeft aan de inhuur van externen en de financiële en inhoudelijke ruimte die er in de organisatie bestaat om tot inhuur over te gaan, het

mogelijk en wenselijk is – ook gezien de financiële situatie van de gemeente – om aanzienlijk te besparen op de uitgaven voor externe inhuur (citaat jaarrekening 2011);

- er in 2011 voor 16,3 miljoen euro is ingehuurd;
- het college ernaar streeft om in 2018 uit te komen op circa 9 miljoen euro, waarvan minimaal 1,5 miljoen euro direct moet doorwerken als voordeel in de financiële meerjarenraming;

overwegende dat:

- tegenover bezuinigingen die de Haarlemmers raken ook een zeer kritische houding ten opzichte van de eigen gemeentelijke uitgaven moet staan;
- het beperken van externe inhuur vooral een vraagstuk van doelmatigheid en sturing is;
- de rol van de (lokale) overheid verandert en dit leidt tot een takendiscussie binnen de gemeente Haarlem;
- vanuit het Rijk en de provincie taken naar de gemeente worden overgeheveld en dit om capaciteit (kwalitatief en kwantitatief) vraagt;

verzoekt het college om:

- de doelstelling om uit te komen op circa 10 miljoen euro al in 2014 te realiseren;
- hiervoor bij de behandeling van de begroting 2013 (oktober 2012) een plan van aanpak aan de gemeenteraad voor te leggen, waarin ook rekening gehouden wordt met de veranderende rol van de overheid, de nieuwe taken die de gemeente gedecentraliseerd krijgt en het investeren in de kwaliteit van de eigen organisatie; en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: het CDA, de VVD, D66, de PvdA.

Dan kom ik op de dierenweide. Soms moet je grote dingen even heel klein maken. Je zag dat bij de telefoons: mensen snappen een overschrijding van 350.000 euro op de telefoons niet. Bij de jaarrekening zagen we ook een overschrijding van 167.000 euro aan meer gerealiseerde interne uren dan geraamd bij het beleid. Ik heb hier een hele lijst. Als je dat ziet gebeuren – alle voorgaande sprekers hadden het al over de gebrekkige budgetdiscipline – kun je dan naar de stad gaan en zeggen dat je die geitjes moet wegdoen omdat je daar 14.000 euro mee kunt besparen? U wilt de dierenweide dan ook nog op zaterdag en zondag sluiten, terwijl het de laatste groene oase in Haarlem-Noord is, omdat u daarmee 2000 euro kunt besparen. Het is een voorbeeld. Wij willen u vragen de besparing op de dierenweide te schrappen en deze te realiseren door de budgetdiscipline te vergroten.

Motie 22: Penny wise – pound foolish

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 5 juli 2012, constaterende dat:

- voorgesteld wordt de dierenweide aan de Kleverlaan te sluiten (besparing 14.000 euro);
- Haarlem tot een der meest versteende gemeenten van Nederland behoort en de Stadskweektuin met zijn dierenweide daarbinnen een groene oase vormt;

overwegende dat:

- de lasten van het beleidsveld sociale samenhang en diversiteit in 2011 met 167.000 euro zijn overschreden, voornamelijk vanwege meer gerealiseerde interne uren dan geraamd;
- de lasten van het beleidsveld Wonen in 2011 met 500.000 euro zijn overschreden, omdat er minder rendabele uren gerealiseerd zijn dan geraamd;
- de lasten van het beleidsveld cultuur en erfgoed in 2011 met 350.000 euro zijn overschreden in hoofdzaak vanwege meer gerealiseerde interne uren dan geraamd ad 170.000 euro en diverse kleinere overschrijdingen van in totaal 156.000 euro;

2 juli 2012

17

besluit:

- de dierenweide aan de Kleverlaan te ontzien en de besparing van 14.000 euro te realiseren door het vergroten van de budgetdiscipline; en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: het CDA, de ActiePartij, de Fractie Reeskamp, de SP.

We kunnen het ons niet veroorloven om nog meer schulden te maken. Anderzijds moeten we zorgvuldig en behoedzaam omgaan met al het goeds dat Haarlem in zich heeft. Het college vraagt ons in deze kadernota enerzijds om een buffer in te stellen om de gevreesde rijksbezuinigingen te kunnen opvangen. Anderzijds moet nog eens 8 miljoen euro aan extra bezuinigingen gezocht worden. Het CDA deelt de wens om financieel gewapend te zijn voor die tegenvallers die vanuit het Rijk op ons af zullen komen, want dat zal inderdaad gebeuren. Wij willen graag met het college mee zoeken naar die 8 miljoen euro. Pas als we weten om welke voorstellen het gaat, kunnen we een eerlijke afweging maken tussen een bezuinigingspakket van 8 miljoen euro en de buffer die het college creëert voor het opvangen van de rijksbezuinigingen. Het CDA gaat dus niet op voorhand blind akkoord met die bezuiniging van 8 miljoen euro. Tot aan de begroting zoeken we echter graag met u mee. Daarnaast delen we ook het uitgangspunt van het college niet dat er geen hekken om gelden bestaan en er geen specifieke reserves zijn voor afzonderlijke beleidsvelden. Het is een wat oude discussie en die ga ik niet helemaal overdoen. We hebben een amendement dat voorstelt om voorstel 8 te schrappen.

Amendement 23: Wmo-geld moet Wmo-geld blijven – reprise

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 5 juli 2012, constaterende dat:

- het college in de kadernota 2012 voorstelt de bestaande Wmo-reserve vanaf 2014 op te laten gaan in de algemene reserve;
- het college op 16 december 2010 in de tweede bestuursrapportage 2010 reeds voorstelde incidentele voordelen binnen de Wmo ‘toe te voegen aan de algemene middelen’;
- het college bij de kadernota 2011 een onttrekking aan de Wmo-reserve van 1 miljoen euro en 0,5 miljoen euro heeft voorgesteld voor het ‘verbeteren van het totaal financieel beeld voor de gemeente Haarlem’;

overwegende dat:

- hiermee afgeweken wordt van de in Haarlem gebruikelijke techniek om meevallers in de Wmo-reserve te storten om incidentele tegenvallers in de toekomst op te vangen;
- als gevolg van de aankomende bezuinigingen de druk op het Wmo-budget sterk zal toenemen;
- het college op 16 december 2010 heeft toegezegd om ‘de begrotingsystematiek voor de Wmo ongewijzigd te laten tot er bij de kadernota 2012 duidelijkheid is over de financiële toekomst van de Wmo’;
- het college op 28 juni 2011 (2011/159757) besloten heeft dat ‘een reserve nodig is om toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen. De wijze waarop de rijksoverheid ingrijpt in de financiering van de Wmo brengt onzekerheden voor de toekomst met zich mee. Daarnaast blijft het openeindekarakter van de individuele Wmo-voorzieningen een onzekere factor’;
- de raad per motie op 30 juni 2011 het college heeft opgedragen ‘Wmo-geld niet te gebruiken voor andere doeleinden dan de Wmo’;

spreekt de wens uit:

- de Haarlemse begrotingsystematiek inzake de Wmo ongewijzigd te laten, de Wmo-reserve in stand te houden en ook in de komende jaren incidentele meevallers binnen de Wmo toe te voegen aan de Wmo-reserve;
- en besluit:
- voorstel 8 (pagina 87 Kadernota 2012, ‘in te stemmen met de voorgenomen opheffing van de reserve Wmo met ingang van 2014 en het resterende bedrag over te hevelen naar de algemene reserve’) te schrappen;
- en gaat over tot de orde van de dag.”
- Ondertekend door: het CDA, de PvdA, GroenLinks, de SP, de Fractie Reeskamp, de ActiePartij, de OPH.

Niet alleen willen we bestaande hekken om reserves handhaven. We gaan nog een stapje verder: we willen een nieuw hekje neerzetten, al is dat een oude bekende. Aan het begin van de vorige collegeperiode is besloten het toenmalig parkeerbonds op te heffen en het betreffende bedrag toe te voegen aan de algemene reserve. Hierdoor kreeg geld dat oorspronkelijk werd ingezet voor parkeren, fietsparkeren en bereikbaarheid een andere bestemming. Nu zien we ons voor nieuwe uitdagingen gesteld, zoals het instellen van een regionaal bereikbaarheidsfonds, de aanpak van het fietsparkeren en de mogelijkheid van een parkeergarage aan de oostkant van Haarlem. Al deze ambities pleiten ervoor om een Haarlems bereikbaarheidsfonds in te stellen.

Motie 24: Parkeergeld geparkeerd

“De raad van de gemeente Haarlem, in vergadering bijeen op 5 juli 2012, overwegende dat:

- enkele jaren geleden het toenmalige parkeerbonds is opgeheven en toegevoegd aan de algemene reserve;
- hiermee geld oorspronkelijk bestemd voor (fiets-)parkeren en andere aspecten van bereikbaarheid een andere bestemming heeft gekregen;
- (fiets-)parkeren en bereikbaarheid de komende jaren investeringen zullen behoeven;

draagt het college op:

- te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het instellen van een parkeerbonds/Haarlems bereikbaarheidsfonds, zulks in de vorm van een voorziening;
- in dit onderzoek de effecten op de Haarlemse begroting 2014 en verder te betrekken, zoals:
  - de inkomsten van een dergelijk fonds;
  - de uitgaven, waarbij gedacht kan worden aan:
    - de kosten van het (fiets-)parkeren;
    - het reserveren van gelden voor de onrendabele top van een parkeergarage aan de oostkant;
    - de Haarlemse bijdrage aan een regionaal bereikbaarheidsfonds;
    - de aanpak van het fietsparkeren (stallingen of anderszins);
- de raad bij de behandeling van de komende begroting te informeren over de resultaten van het onderzoek en het doen van voorstellen,

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: het CDA, de Fractie Reeskamp, de SP.

De heer VRUGT: U weet dat ik doorgaans enthousiast ben over wat de heer Snoek zoal betoogt. Tot op dit punt was dat ook vanavond het geval. U weet dat we al een forse reservering zouden doen voor een regionaal bereikbaarheidsfonds. U pleit nu ook nog eens

voor een lokaal parkeerfonds, waarmee miljoenen gemoeid zijn. Eigenlijk wilt u gewoon het oude parkeerfonds weer terug. Hoe gaan we dat dan allemaal vullen?

De heer SNOEK: Het eerste punt klopt. Wij pleiten voor het terugbrengen van het oude parkeerfonds. Er is een regionaal bereikbaarheidsfonds, waar veel geld naartoe moet.

De heer VRUGT: Is bijvoorbeeld duidelijk hoe dat gevuld wordt? Ik denk even met u mee.

De heer SNOEK: Het lijkt ons legitiem om de middelen uit de parkeeropbrengsten te halen. Laten we de parkeeropbrengsten die wij hebben in ons eigen lokale mobiliteitsfonds stoppen. Daaruit kunnen wij – misschien slechts deels, hoor – dat regionale bereikbaarheidsfonds dekken en zorgen dat we geld hebben om het fietsparkeren aan te pakken en de ontwikkeling van de parkeergarage aan de oostzijde weer in zicht te brengen.

De heer VRUGT: Dus eigenlijk zegt u: eigen bereikbaarheid eerst, en als er iets overblijft, kunnen we nog iets in het regionale fonds stoppen.

De heer SNOEK: Nee. Wij willen de opbrengsten uit het parkeren in een fonds stoppen. Dat fonds helpt ons om de bijdrage aan het regionale bereikbaarheidsfonds te dekken. Het zal er ook voor moeten zorgen dat we weer kunnen investeren in het fietsparkeren. Het MKB heeft ons gewezen op de chaos die er nu is. Het fonds helpt ons ook om weer te sparen voor een parkeergarage aan de oostzijde.

De heer VRUGT: Dat laatste zie ik al totaal niet zitten. Maar het is u dus ook niet helemaal duidelijk hoe we dat regionale fonds eigenlijk moeten gaan bekostigen?

De heer SNOEK: Daar zullen we dus middelen voor moeten vinden. Volgens mij hebben we een afspraak gemaakt over de reeks van bijdragen vanuit Haarlem. Wij geloven dat de regio en ook Haarlem geholpen wordt met het regionale mobiliteitsfonds. Wij zijn dus voorstander van dat regionale bereikbaarheidsfonds. En als we dan toch lekker met autootjes bezig zijn: het college stelt voor om een deel van het wagenpark van de gemeente te schrappen. Negen auto's gaan eruit, want dat scheelt veel geld en onderhoudskosten. Een van onze technische vragen was of die auto's dan verkocht worden. Het antwoord was: nee, want de auto's hebben geen boekwaarde meer. Wij willen het college verzoeken om te kijken hoe die negen wagens aan de Haarlemmers ten goede kunnen komen. Wij zijn een sportpartij en stellen voor ze onder de sportclubs te verloten.

Motie 25 - Autoverloten

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 5 juli 2012, constaterende dat:

- het college als besparing voorstelt om negen auto's uit het eigen wagenpark te schrappen;
- de auto's alle zijn afgeschreven en de restwaarde per 1 januari 2013 nihil is;

overwegende dat:

- deze wagens voor veel Haarlemmers, zoals sportverenigingen, nog van waarde kunnen zijn;

verzoekt het college:

- een voorstel te doen voor de wijze waarop de negen auto's aan de Haarlemse samenleving ten goede kunnen komen;
- hierbij expliciet de mogelijkheid te verkennen om de auto's onder Haarlemse sportclubs te verloten;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: het CDA, de SP.

Nog een motie, waarin wij het college oproepen het werk van de stadsorganist en de stadsbeiaardier te blijven ondersteunen.

Motie 26: Muziek in de stad

“De gemeenteraad, in kadernotavergadering bijeen begin juli 2012, overwegende,

2 juli 2012

- dat veel inwoners en bezoekers van onze binnenstad houden van carillon- en Müllerorgelmuziek, die daarmee een belangrijk onderdeel zijn van de Haarlemse identiteit;
- dat ook het college het belang voor Haarlem onderschrijft van bespeling van de beiaards en het Müllerorgel (lees beantwoording vragen art. 38 CDA 7 mei 2012);
- dat besloten is om te bezuinigen op de uitvoerende taken cultuur waaronder ook de stadsmusici vallen;
- dat voor de jaren 2012 en 2013 niet bezuinigd wordt op de bespeling van carillons en Müllerorgel (dekking: minder fte kunsteducatie);
- dat mensen zich zorgen maken over een toekomst met veel minder of geen bespeling van carillons en Müllerorgel;

besluit:

- ook na 2013 het niveau van bespeling in kwaliteit, geld en tijd niet naar beneden bij te stellen en bij de komende begroting met voorstellen te komen het benodigde budget, binnen programma cultuur te vinden;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: het CDA, D66, de SP.

Wij dienen graag de motie over beheer en onderhoud mede in. Wij zijn het onderhoud als onderdeel van de schuld. Die willen wij niet naar toekomstige generaties doorschuiven. Mevrouw Van Zetten heeft dat al uitstekend verwoord.

Mevrouw LANGENACKER: Wij vinden de motie sympathiek, maar ook nu we haar gelezen hebben, zien wij niet waar de dekking vandaag komt. Het gaat om 5 miljoen euro. Hoe denkt u dat bedrag te dekken?

De heer SNOEK: Die vraag is terecht. Wij hebben bij de vorige kadernota al een motie ingediend die zei: achterstallig onderhoud is deel van de schuld. Wat ons betreft is er dus geen probleem om daarvoor de middelen uit de algemene reserve – die we immers gebruiken om de schuld mee op te vangen – in te zetten. Het principiële bezwaar dat mevrouw Van Zetten daartegen heeft, zien wij niet. Geld voor achterstallig onderhoud is een bedrag dat toch op ons afkomst. Daarvoor is de algemene reserve ook bedoeld. Wij willen de reserve graag heel specifiek benoemen voor het achterstallig onderhoud.

Misschien vindt u de motie nu wel meer dan sympathiek en kunt u haar steunen.

Mevrouw LANGENACKER: Hiermee lossen we de schuld, de feitelijke financiële schuld, toch gewoon niet af?

De heer SNOEK: Volgens mij heeft u destijds onze motie gesteund, waarin we uitspraken dat achterstallig onderhoud gewoon bij onze schuld kan worden opgeteld. Als we inlopen op het achterstallig onderhoud, hoeven wij het achterstallig onderhoud niet verder te laten oplopen en laten we ook onze schuld niet verder oplopen. Die precario-inkomsten die naar de algemene reserve gaan, gebruiken we om de schuld te beheersen. Achterstallig onderhoud is gewoon schuld aan een toekomstige generatie.

Mevrouw LANGENACKER: Ik begrijp uw redenatie en wij zijn het daar ook mee eens, maar tot op heden doen we het echter niet op die manier.

De heer SNOEK: Misschien is deze motie dus een heel goed begin. De peuterspeelzalen zijn een onderwerp dat ons aan het hart gaat. Er wordt bezuinigd op de Haarlemse bijdrage. Wij zijn daar niet principieel tegen. Wel is duidelijk dat de dekking komt uit tijdelijke rijksmiddelen. We zouden het college willen vragen toe te zeggen dat als deze rijksmiddelen wegvallen, de Haarlemse bijdrage heroverwogen wordt. Tot zover onze eerste termijn.

Mevrouw LANGENACKER: Twee jaar geleden voerde de PvdA campagne met de slogan Samen maken we Haarlem. Samen met de stad en voor de stad aan de slag gaan; daar gaat het om. Het gaat erom de stad te faciliteren met de goede ideeën die er zijn, met de stad mee te denken, en samen met de stad op zoek te gaan naar de samenwerking in de stad, de regio,

het land en Europa. Dat moeten we doen door te investeren in de stad en in de mensen die er wonen. Wij bezochten in de afgelopen maanden als PvdA vele organisaties en bedrijven die investeren in de wijken en de mensen in de wijk. Zij zetten hun talenten en kennis in om mensen bij elkaar te brengen; jong en oud, zoals bij de talenten in de Slachthuisbuurt, Zorgcentrum Schoterhof en het Kabouterhofje in Sinnevelt. We bezochten allochtonen en autochtonen, zoals stichting Samen en de wijkraad Boerhavewijk, stichting De Brug en Moedercentrum en de wijkraad Meerwijk. We bezochten gezonde kinderen en kinderen met ernstige ziekten, zoals Kleine Maatjes en Pippeloen in Europawijk. Ook bezochten we mensen die zorgen voor veiligheid in de wijk, zoals de buurtvaders in Meerwijk. We bezochten vele vrijwilligers in onze stad die zich inzetten voor hun medemensen, bijvoorbeeld als vrijwilligers bij Stem in de stad en Humanitas, door mensen te helpen die het zwaar hebben. Uit deze gesprekken met de stad komen wij tot drie punten die we bij deze kadernota naar voren willen brengen. Wij vinden het belangrijk dat de overheid een belangrijke partner is, dat ze blijft investeren in mensen, en dat ze blijft samenwerken met de stad. Die drie punten zal ik in mijn betoog verder naar voren brengen. De PvdA gebruikt deze kadernota ook om te kijken wat we nou in de afgelopen twee jaar met dit college en in deze coalitie hebben bereikt. En wat willen we in de komende twee jaar nog bereiken? In het kader van het betrouwbare partnerschap zijn er concreet drie punten waarvan wij vinden dat er duidelijke afspraken zijn gemaakt. We zijn aan bepaalde zaken begonnen en we vinden het belangrijk dat we die in de komende twee jaar ook volledig uitvoeren. Het eerste punt daarbij zijn de ondergrondse huisvuilcontainers. Die helpen verloedering in wijken tegen te gaan. 75% is nu ingevoerd en het college twijfelt of het door moet gaan. Wij roepen het college op deze invoering nu door te zetten voor de hele stad. Ook vinden we dat het college moet doorgaan met de gezamenlijke huisvesting, liefst met nieuwe energie, voor de gezamenlijke cultuurcentra: het Muziekcentrum Kennemerland, Hart en de Volksuniversiteit. Het derde punt dat we belangrijk vinden is De Rode Loper. Afgelopen zaterdag stond in de krant dat het college hierover in gesprek wil gaan met de stad. Daar zijn wij blij mee. We vinden dat De Rode Loper voor het einde van deze periode ook in Noord-Haarlem moet zijn doorgetrokken.

Op financieel gebied hebben we bij de kadernota drie aandachtspunten. Net als andere partijen in de stad maken wij ons zorgen om de schuld. In de commissie hebben we hierover een discussie gevoerd, onder andere met de VVD. In de kadernota wordt de norm van 100% genoemd. Wij vinden die realistisch en haalbaar, al blijft het lastig. De PvdA wil deze norm op dit moment volgen.

De heer VEEN: Hoe gaat u dan met die norm van 100% om als de decentralisaties worden doorgevoerd?

Mevrouw LANGENACKER: In de commissie hebben we dat besproken. Misschien is het het beste om naar een vast getal te gaan. Door het bedrag absoluut te maken, wordt het haalbaar. Je koppelt de norm dan bovendien los van de inkomsten die Haarlem krijgt als er extra decentralisaties komen. Samen met het CDA en een aantal andere partijen dienen wij amendement 23 in, Wmo-geld moet Wmo-geld blijven. We houden het college daarbij aan zijn belofte. Dat hebben we in de afgelopen tijd al eerder uitgesproken. Het derde punt rondom financiën is dat de PvdA op dit moment niet overtuigd is van de extra bezuinigingen die het college voor 2013 en 2014 voorstelt. Wij wachten de definitieve besluitvorming bij de begroting af, met meer onderbouwing en een betere argumentatie. Wij zeggen niet dat we het voorstel op voorhand afwijzen, maar op dit moment maken we een voorbehoud op dit onderdeel uit de kadernota. De PvdA zal bij de begroting uiteindelijk besluiten of ze dit wel of geen realistisch voorstel van het college vindt.

De heer SNOEK: U zegt dus dat u pas bij de begrotingsbehandeling uw handtekening zet onder dat extra pakket van 8 miljoen euro?

Mevrouw LANGENACKER: Ja, exact. Het college heeft wat ons betreft op dit moment onvoldoende onderbouwd waarom die extra bezuiniging nodig is. Er is bovendien al helemaal niet onderbouwd waar die extra bezuiniging uit zal bestaan.

Dan ga ik in op de investeringen in onze stad. Bij dat onderwerp hebben wij zes opmerkingen. Ten eerste willen wij blijven investeren in de ontwikkeling van mensen. We complimenteren het college met het aantal ingezette stagiairs. Per 1 juni 2012 heeft u 55 stagiairs ingeschakeld. Wij vinden dat bewonderenswaardig en goed. We vragen het college in de komende jaren naar dit aantal te blijven streven om jongeren en leerlingen een kans te geven om ervaring op te doen in onze gemeente. Wij vragen het college te blijven investeren in ons eigen personeel, op elk niveau, ook juist in de mensen die de stad bedienen. Zo hoeven we minder externen in te huren. Wij gaan inderdaad mee met de motie die daarover is ingediend, waarin staat dat we de kosten voor externe inhuur willen terugbrengen naar 10 miljoen euro. We vinden namelijk dat je juist moet blijven investeren in je eigen organisatie en eigen personeel en dat je het ook moet kunnen inzetten – en zoals wij kunnen lezen is het college dat ook van plan – op allerlei verschillende plekken in je organisatie. Soms neemt immers de vraag op bepaalde terreinen af, terwijl die op andere terreinen juist toeneemt. Wees daar dus slim in. Wij steunen het college ook in het maken van slim en hoogwaardig beleid. Het college denkt erover om trainees in te zetten. De PvdA vraagt daar specifiek aandacht voor. Eerder lasen wij in de krant dat de gemeente Haarlemmermeer met een traineetraject gestart is. Wij vragen dit college om daarbij aan te sluiten en om te kijken of we gezamenlijk met de gemeente Haarlemmermeer een traineetraject kunnen starten. Zo kun je ook de hoogopgeleiden aan je gemeente en je stad binden. Wij willen graag blijven investeren in onderwijshuisvesting. In het Haarlems Dagblad van afgelopen zaterdag was te lezen dat de grote nieuwe vmbo-scholen het dit jaar veel beter hebben gedaan. Voor een deel komt dat door de goede huisvesting, waar leerlingen en docenten trots op kunnen zijn. Dit komt de schoolprestaties ten goede. We willen blijven investeren in de vroege en vooreducatie, om taalachterstanden te voorkomen. Ook willen we blijven investeren in de diversiteit van ons gemeentelijke apparaat. Daarbij vragen we het college goed te kijken naar de diversiteit onder medewerkers die mensen werven. Wij denken dat je daarmee de diversiteit kunt bevorderen.

Ik kom dan op het volgende punt: het investeren in mensen, zodat ze niet buiten de boot vallen. Wij maken ons zorgen om de mensen in de stad die het in deze crisis het zwaarst hebben; de mensen die op het minimumniveau leven, of net daarboven. Het gaat om de mensen die juist geen gebruikmaken van ons minimabeleid, maar om mensen met een baan en een huis, of zzp'ers. Zij hebben op dit moment soms niet meer genoeg te eten, waardoor de voedselbank 's avonds inmiddels pakketten voor werkenden verdeelt en Humanitas in de schulddienstverlening overuren draait. Wij dienen vandaag een motie in om juist voor deze doelgroep, die niet zichtbaar is in deze stad maar wie het water tot de lippen reikt, wel zichtbaar te maken en voor hen een actieplan op te stellen.

Motie 13: Doeltreffend minimabeleid

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 5 juli 2012, overwegende dat:

- het gemeentelijk minimabeleid ‘het bevorderen van volwaardige participatie door burgers aan de samenleving’ tot doel heeft;
- constaterende dat:
- uit de quickscan van de Rekenkamercommissie van mei 2012 naar voren is gekomen dat de gemeente Haarlem weinig inzicht heeft in de omvang en behoeften van de doelgroep;
  - de ingezette maatregelen weinig effectief zijn als het gaat om het bereiken van doelstellingen als participatie en re-integratie;

- uit de nota Samen voor elkaar blijkt dat er nog geen uitspraken over stapeling van bezuinigingsmaatregelen en gebruik van voorzieningen voor minima gedaan kunnen worden, omdat nog niet alle data voorhanden zijn;

tevens constaterende dat:

- uit gegevens van de voedselbank en de afdeling Schuldhulpverlening van de gemeente blijkt dat er onder werknemers en zzp'ers nieuwe armoede aan het ontstaan is;

draagt het college van B en W op:

- voor de begrotingsbehandeling van 2013 inzicht te geven in de omvang en de behoeften van bestaande en nieuwe doelgroepen;
- naar aanleiding hiervan een actieplan op te stellen ter bestrijding en voorkoming van armoede;
- over de hierboven genoemde doelgroepen en het gemeentelijk minimabeleid jaarlijks aan de raad te rapporteren in een armoedemonitor;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: GroenLinks, de PvdA, de VVD, D66, het CDA.

Wij willen ook blijven investeren in betaalbaar wonen. De PvdA is met een initiatief gekomen voor mensen in onze stad met een middeninkomen: de onderwijzers, de agenten, de verpleegkundigen of de bouwvakkers. Zij vormen wat ons betreft de ruggengraat van onze stad, maar ze kunnen vaak nauwelijks een betaalbare huur- of koopwoning vinden. Daardoor kunnen ze de lasten soms nog maar moeilijk opbrengen. In de afgelopen tien jaar zijn de energielasten verdubbeld. Ze stijgen nog steeds. Daarom vragen wij het college om te zoeken, ook samen met de corporaties, naar investeringen in energiezuinige maatregelen waardoor juist ook die maandlasten duurzaam naar beneden kunnen. Natuurlijk dragen we daarbij ook een steentje bij aan het milieu.

Wij willen blijven investeren in de stad. Ook in tijden waarin het financieel moeilijk is en waarin steeds minder middelen te besteden zijn, waarin ontwikkelaars wegstappen en woningbouwcorporaties steeds minder middelen hebben, moeten we samen blijven zoeken naar manieren om het woningaanbod op peil te houden. We moeten de doorstroming op de woningmarkt blijven bevorderen en moeten mensen die bijvoorbeeld door een scheiding in de problemen zijn gekomen weer kansen bieden. Wij komen met een motie waarin we het particulier opdrachtgeverschap willen stimuleren.

Motie 11: Pilot kavelwinkel

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 2 juli 2012, overwegende dat:

- de woningbouw door ontwikkelaars, beleggers en corporaties stagneert;
- de gemeente geen projectontwikkelaar is. Echter, ook uit onderzoek blijkt dat de passieve opstelling van de gemeente de woningbouw niet bevordert¹;
- de gemeente een aanjagende rol kan vervullen. Daar zijn ook kansen voor, want er zijn in Haarlem tal van onbenutte plekken waar de grond of het pand in eigendom is van de gemeente (zie bijlage);
- op deze onbenutte plekken de gemeente zelfbouw en herbestemming kan stimuleren;
- zelfbouw diverse vormen heeft, variërend van individueel particulier opdrachtgeverschap (PO) tot collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO). Ook modulaire zelfbouw en zelfbouw op basis van een ‘keuzemenu’ behoren tot de mogelijkheden bij zelfbouw;
- de gemeente ook de mogelijkheid heeft niet-strategisch gemeentelijk vastgoed te renoveren of te herbestemmen ten behoeve van woningen (ombouw), bijvoorbeeld voor starters of senioren;

- veel andere gemeenten (Almere, Zaanstad, Den Haag, Uden) zelfbouw faciliteren. Inmiddels is hier veel kennis over beschikbaar en deze is reeds aangeboden aan de gemeente Haarlem, zoals in het handboek van de provincie over CPO voor gemeenten in Noord-Holland;
- energielasten een steeds groter deel van de woonlasten bepalen en betaalbaar wonen mede daardoor steeds moeilijker wordt;

constaterende dat:

- onbenutte plekken door zelfbouw en herbestemming een ‘nieuw gezicht’ krijgen. Dit draagt bij aan de kwaliteit en herkenbaarheid van de wijk;
- woningzoekenden die nu geen geschikte woning kunnen vinden door zelfbouw zelf bepalen hoe hun huis eruit gaat zien;
- bij energiezuinige zelfbouw en herbestemming sprake is van lagere energielasten en dus van lagere woonlasten;
- voor zelfbouw en herbestemming nodig is dat de gemeente kavels aanwijst en dat deze kavels ook verkocht worden via een kavelwinkel,
- de financiering van een kavelwinkel mogelijk is door de te realiseren grondopbrengst van kavels en gemeentepanden waar nu geen opbrengst verwacht wordt (zie bijlage);

verzoekt het college:

- voorafgaand aan de begrotingsbehandeling te komen met een voorstel voor een pilot kavelwinkel. De raad geeft de volgende kaders mee voor de uitwerking van het voorstel:
  - de pilot binnen een jaar te starten, voor een periode van vijf jaar;
  - in overleg met de raad ten minste drie gebieden te bepalen waarin wordt ingezet op duurzame stedenbouw door middel van kavelverkoop van gemeentegrond. Uitgangspunt daarbij is rood/grijs voor rood;
  - een voorstel te doen voor de financiering van de kavelwinkel door inzet van de (grond)opbrengsten op onbenutte plekken (bijlage);

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: PvdA, GroenLinks, VVD, CDA, D66.

¹ Dit is een van de constatering uit het onderzoek Gemeentelijke grondbedrijven in een andere realiteit; aanbevelingen voor gebiedsontwikkeling. Deze publicatie is een uitgave van Kring van Adviseurs in samenwerking met praktijkleerstoel Gebiedsontwikkeling. TU Delft juni 2012.

De heer VRUGT: Ik moet die motie nog even bestuderen. Daarvoor hoorde ik u een heleboel zaken opnoemen, zoals de aanpak van de stijgende energielasten. Dat zijn kreten die ik ook vaak van het college hoor. Daarom vraag ik u of u vindt dat daaraan nu te weinig gedaan wordt. Ik doel dan specifiek op het stimuleren van duurzame maatregelen voor het terugdringen van de energielasten. Ik ben het namelijk met u eens dat we daarop moeten inzetten. Maar doet het college niet genoeg? Hoe moet ik dat zien?

Mevrouw LANGENACKER: Het college heeft een woonvisie gepresenteerd. Wij vinden dat daar veel goede zaken in staan.

De heer VRUGT: Eigenlijk is dat dus staand beleid.

Mevrouw LANGENACKER: Nee, dat beleid moet nog verder uitgevoerd worden. Het is een visie, die in actieplannen moet worden omgezet. Wij vragen het college om dit soort specifieke punten daarin op te nemen en daarmee aan de slag te gaan. Daarnaast heeft de PvdA juist niet alleen gewacht tot het college met iets komt, maar is ze zelf ook met een wooninitiatiefvoorstel gekomen. Daarin hebben wij een aantal belangrijke zaken aangestipt, en dit is er daar een van. Het gaat in deze motie over de kavelwinkel, maar ook om de mogelijkheid om betaalbaar te kunnen blijven wonen door investeringen in duurzaamheid. De PvdA zit dus niet stil, maar komt ook zelf met ideeën.

De heer VAN DE MANAKKER: U had het over het blijven investeren in bouwnijverheid. Kunt u me zeggen hoe het college investeert in bouwplannen?

Mevrouw LANGENACKER: Ik heb het gehad over het particulier-collectief opdrachtgeverschap. De PvdA heeft daaraan aandacht besteed in een initiatiefvoorstel. Mensen zijn op zoek naar betaalbare woningen. De PvdA is samen met andere partijen in de raad op zoek gegaan naar kleine plekken in de stad waarin nog wel geïnvesteerd kan worden. We hebben daar geen ontwikkelaars of woningbouwcorporaties voor nodig. Bewoners kunnen zelf het initiatief nemen.

De heer VAN DE MANAKKER: Dat begrijp ik volkomen. Ik begrijp alleen het woordje 'blijven' niet.

Mevrouw LANGENACKER: Het volgende punt is dat wij ons zorgen maken over het feit dat de landelijke ISV-gelden zijn stopgezet. Haarlem heeft die gelden in de afgelopen jaren op een goede manier ingezet om in Delftwijk en Schalkwijk herstructureringsprojecten op te zetten en het wonen daar te bevorderen. Dat ziet er heel mooi uit. We maken ons echter wel zorgen nu die gelden stoppen. Ook maken we ons zorgen over het feit dat de 40+-gelden zijn stopgezet. Dat zijn de gelden waarmee je kunt inzetten op de sociale infrastructuur in de wijken. Wij vragen het college hoe het de projecten blijft bevorderen in wijken die dat op dit moment nog nodig hebben. Wij denken er bijvoorbeeld over om een fonds in te stellen waarmee je samen met partners in de stad, zoals woningbouwcorporaties of ontwikkelaars, zoekt naar mogelijkheden om die investeringen in de stad ook in de komende moeilijke jaren te kunnen blijven doen.

De heer VEEN: Investeringsruimte? Of passen we ons investeringsplafond aan? Investeringsruimte? Of passen we ons investeringsplafond aan? Investeringsruimte? Of passen we ons investeringsplafond aan? Investeringsruimte? Of passen we ons investeringsplafond aan?

Mevrouw LANGENACKER: We zijn natuurlijk aan het zoeken naar manieren om alles betaalbaar te houden en een balans te vinden in de peilers die we in de coalitie hebben afgesproken. Investeren is daar één onderdeel van. Wat ons betreft is het belangrijk om te blijven investeren in de stad. We hebben een investeringsplafond vastgesteld. Wij maken ons nog steeds grote zorgen over de manier waarop we dat investeringsvolume straks afbouwen van 200 miljoen euro naar 20 miljoen euro.

Ik kom dan op mijn laatste punt: het blijven investeren in veilige wijken en buurten. Net als mevrouw Van Zetten zijn ook wij blij met de uitkomsten van de Omnibusenquête 2011, waarin Haarlemmers aangeven dat ze zich weer veiliger voelen in hun stad en buurt dan een jaar geleden. Negen van de tien Haarlemmers beschouwen hun eigen buurt als veiliger. Dat is aanzienlijk meer dan vorig jaar. Toch voelt 10% zich minder veilig. Wij vinden het belangrijk dat iedereen zijn thuisbasis heeft in zijn eigen wijk en zich daar veilig voelt. Dit kan bevorderd worden door het tegengaan van verloedering of door met concrete maatregelen te komen. De PvdA vraagt aandacht voor gevaarlijke plekken, of plekken waar mensen zich zichtbaar onveilig voelen. Een voorbeeld is de bushalte bij het winkelcentrum in Schalkwijk. Wij krijgen daar veel signalen over. Daarom zouden wij graag zien dat daar meer aandacht aan besteed wordt, zodat mensen die er wonen en mensen die er winkelen zich veilig voelen.

De heer SNOEK: Uw pleidooi is ons uit het hart gegrepen, dat begrijpt u. Ook het CDA is tegen verloedering en voor veiligheid. Daarom zetten we al een tijdlang in op meer jongerenwerkers op straat, maar ook op meer handhaving in de openbare ruimte. Zelden vinden wij de PvdA aan onze zijde in dat debat. Waarom nu pas dit pleidooi?

Mevrouw LANGENACKER: Wij zijn blij met de reactie van de politie in de krant van vandaag. De politie geeft aan dat ze daar meer gaat surveilleren en dat ze hier meer aandacht voor zal hebben. Wat ons betreft gaat het niet alleen maar om meer handhaving.

De heer SNOEK: Neem bijvoorbeeld het bikerteam. Dat is de club die bij uitstek geschikt is voor dat soort plekken. De gemeente gaat zelf over het bikerteam. Wij hebben

gevraagd om het bikerteam te handhaven of er zelfs meer geld voor vrij te maken.

Volgens mij vonden we u toen ook niet aan onze zijde.

Mevrouw LANGENACKER: Volgens mij wordt in de veiligheidsnota juist aangegeven dat Schalkwijk prioriteit krijgt.

De heer SNOEK: Wij zijn blij met de inzet in Schalkwijk, maar we hebben ook geconstateerd dat de inzet in Noord-Haarlem achterloopt en dat de inzet onevenwichtig is. Ook op dat punt vonden we u niet aan onze zijde. Waarom nu pas dit pleidooi tegen verloedering?

Mevrouw LANGENACKER: De PvdA heeft altijd gepleit voor veilige wijken, maar uw prioriteiten liggen misschien op andere plekken dan die van ons. Wij vinden het belangrijk dat het overal veilig is, maar wij zien dat het op sommige plekken in de stad extra onveilig is. Het is belangrijk dat we daar aandacht voor hebben en dat we daar ingrijpen. Daar wijzen we nu een paar plekken voor aan.

De heer SNOEK: Onze prioriteit lag altijd al bij veiligheid en we zijn blij dat we u aan onze zijde hebben.

De heer SCHRAMA: Vindt u niet dat het beter laat dan nooit is?

De heer SNOEK: Volgens mij sloot ik daar mijn betoog mee af.

De heer SCHRAMA: Dan ben ik het met u eens.

Mevrouw LANGENACKER: We hebben net al aangegeven dat de ondergrondse huisvuilcontainers voor ons ook prioriteit hebben in verband met het tegengaan van verloedering. De wijken blijven daarmee netter en schoner. De PvdA komt met een initiatiefvoorstel rondom het fietsparkeren. Wij denken nog steeds dat het belangrijk is dat je ook in het centrum de verloedering tegengaat. Het fietsparkeren is veel ondernemers een doorn in het oog. Wij vinden het belangrijk om met college en raad in de komende maanden te kijken hoe we de overlast door fietsen zo veel mogelijk kunnen beperken.

Ik ben bij mijn derde en laatste punt gekomen: samenwerking. Allereerst noem ik daarbij de samenwerking in de stad, die tot stand komt door slim om te gaan met gebouwen en deze in te zetten voor de mensen. Wij zien goede voorbeelden in de stad waarbij bestaande bebouwing wordt opgeknapt zodat veel organisaties daarin gaan samenwerken. Een voorbeeld daarvan is de Gijs aan de Jan Gijzenkade in Delftwijk-Waterbuurt. In de komende jaren willen wij nog meer van dit soort plekken realiseren, waarbij we zullen zoeken naar slimme manieren om samenwerking binnen één gebouw te realiseren. Zo wordt geld ingezet in mensen in plaats van in stenen. We denken daarover na en komen met voorstellen. Bij de begroting zullen wij dit verder uitwerken. Ons betoog van vandaag heeft als thema 'samen maken we Haarlem'. We vragen aan de stad en aan de mensen in de stad om meer gezamenlijk te doen om onze problemen, waaronder de financiële problemen, samen aan te gaan en te zoeken naar slimme oplossingen. De middelen zijn nu eenmaal beperkt. Daarom moet Haarlem als stad ook om zich heen kijken en zoeken naar samenwerkingsverbanden in de stad en de regio. Daarom dienen we de motie Kijk over de grenzen in.

Motie 12: Kijk over de grenzen

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 5 juli 2012, constaterende dat:

- er via decentralisaties steeds meer taken op gemeenten afkomen;
- de schaal van verschillende gemeenten in onze regio te klein is om al deze nieuwe taken zelfstandig uit te voeren;
- een aantal taken, onder meer rond veiligheid en werkgelegenheid, al zijn opgeschaald naar het regionale niveau;

tevens constaterende dat:

- Haarlem een van de weinige middelgrote steden in Nederland is waarvan de grenzen in de afgelopen vijftig jaar vrijwel identiek zijn gebleven;

2 juli 2012

27

- door bevolkingsverdunding de afgelopen vijftig jaar de stedelijke voorzieningen van Haarlem, waarvan vele een regionale functie hebben, door een steeds kleinere Haarlemse bevolking betaald moeten worden;

overwegende dat:

- intensievere samenwerking tussen gemeenten in onze regio hiervoor een oplossing zou kunnen bieden;
- ook de discussie over eventuele grenscorrecties of gemeentelijke herindelingen in onze regio op de lange termijn niet langer geschuwd kan worden;
- deze discussie beter ‘van onderop’ gevoerd kan worden door de betrokken gemeenten dan dat herindeling in de toekomst ‘van bovenaf’ door provincie of Rijk wordt opgelegd;

verzoekt het college van B en W:

- in overleg met de andere gemeenten in de regio te verkennen welke samenwerkingsvormen en eventueel grenscorrecties of gemeentelijke herindelingen in de regio wenselijk zijn om ook op de lange termijn het voorzieningenniveau in onze regio op peil te kunnen houden;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de PvdA.

De heer DE JONG: Kunt u zeggen wat de grenscorrecties voor wie opleveren?

Mevrouw LANGENACKER: Grenscorrecties kunnen ervoor zorgen dat grenzen op een bepaalde manier lopen. We kunnen in gezamenlijkheid tot een andere verdeling komen.

De heer SNOEK: Samen kunnen we meer – laat dat nou ook de campagneslogan van het CDA zijn. U spreekt over gemeentelijke herindelingen en over het feit dat we die van onderaf moeten organiseren. Mag ik daaruit opmaken dat u hierover dus ook met die kleine gemeenten vooraf overleg heeft gehad, zodat ze hierdoor niet overvallen worden? Zijn de gemeenten waarop u doelt – bijvoorbeeld Heemstede en Bloemendaal – gekend in dit voorstel?

Mevrouw LANGENACKER: Tot onze verrassing hebben wij vanuit de regio tot nu toe uitsluitend positieve reacties gekregen. Dat wil niet zeggen dat alles al in kannen of kruiken is. Natuurlijk willen wij en gaan wij hierover in gesprek met de regio. Dat is ook de oproep in onze motie. De PvdA doet dat al op partijniveau. Ik roep ook u en andere partijen op eens de discussie met buurgemeenten aan te gaan. Wat ons betreft zou dit een win-winsituatie kunnen opleveren.

De heer SNOEK: Van wie heeft u positieve reacties gehad?

Mevrouw LANGENACKER: Van PvdA-fracties uit buurgemeenten.

De heer SNOEK: Daar zult u zich volgende week populair mee maken.

De heer MULDER: U zegt nu dat u dit idee in PvdA-contreien gepeild heeft. Bent u niet bang dat als morgen in de krant staat dat de gemeenteraad van Haarlem wil dat er grenscorrecties komen zodat we meer kunnen gaan samenwerken, dat toch een heel verkeerde indruk maakt?

Mevrouw LANGENACKER: Mijnheer Mulder, dat stond vandaag al in de krant. En vandaag kreeg ik al positieve e-mails. Dat wil niet zeggen dat ik de discussie niet wil aangaan. Ik verwacht dat er ook partijen en colleges zijn die hier minder positief tegenover staan. Het doel van deze motie is simpelweg om de discussie eens aan te gaan. Blijkbaar is die altijd heel spannend. Ook gezien de positie waarin wij verkeren en waarin andere gemeenten verkeren, vinden wij het gewoon verstandig dit eens met elkaar te bespreken.

De heer MULDER: Ik begrijp uw bestuurlijke argumenten heel goed. Die zijn er en die deel ik ook. Het is alleen heel belangrijk hoe je zo iets insteekt. Misschien is het aannemen van een motie door de raad niet precies het goede middel. Ik ben benieuwd naar het antwoord van de burgemeester.

De VOORZITTER: De burgemeester gaat er helemaal niet over. Dat is wethouder Cassee. Ik vind het wel ontzettend fijn dat mevrouw Langenacker als verkenner het veld ingegaan is, want ik hoor inderdaad wel andere geluiden. Misschien heeft wethouder Cassee inmiddels de victorie horen kraaien, maar dat horen we wel in de beantwoording.

De heer MULDER: Dat klinkt alsof u uw vingers weleens heeft gebrand, burgemeester.

De VOORZITTER: Nee, ik wil er graag de volgende keer op terugkomen. Ik herinner me echter wel dat burgemeester Pop dit ook eens geroepen heeft en toen was er tien jaar geen samenwerking meer mogelijk.

Mevrouw LANGENACKER: Laat ik het zo zeggen: onze toon is samenwerkingsgericht. Ik weet niet of dat toen ook zo was.

De heer VISSER: Ook ik wil graag een duit in het zakje doen. Burgemeester Pop zag het als een taak van de centrumgemeente om een soort groot-Haarlem te creëren. Daarna was het over in de regio en hoefde je ook niet meer terug te komen. Dit van bovenaf voorstellen – hoe goedbedoeld ook – en zeggen dat je het van onderaf laat opkomen, daar trapt vrees ik helemaal niemand in.

Mevrouw LANGENACKER: Wat ons betreft moeten we het dus niet van bovenaf opleggen. Dat zou namelijk betekenen dat de provincie het oplegt. Wij willen juist het gesprek aangaan.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik vraag me inderdaad af of u er verstandig aan doet om met een motie te komen waarin het woord ‘grenscorrectie’ vermeld staat. Mensen kunnen zelf tot de conclusie komen dat het gunstig zou kunnen zijn om met de gemeente Haarlem te gaan samenwerken. Dat gebeurt al bij de gemeente Zandvoort. Dat is natuurlijk heel mooi. Ik heb zelf voor de gemeente Bloemendaal gewerkt en ik kan me herinneren dat men er echt bij huiverde. In Haarlem-Zuid denkt men nog steeds: hoorden wij maar bij Heemstede. U gaat misschien wel een beetje als een olifant door de porseleinkast.

Mevrouw LANGENACKER: Wat ons betreft is het doel helder en moet het in samenwerking en in overleg gebeuren. Dat is het idee van deze motie.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik vind het gewoon niet heel erg verstandig.

De heer VRUGT: Ik heb de motie niet eerder gezien, maar misschien ligt die inmiddels op tafel. Het is een vrij gevoelig onderwerp. Dat lijkt mij aan alle kanten duidelijk. Heeft u de PvdA-fracties ook verteld wat onze financiële positie is? Wie schiet hier nu precies iets mee op? Wij als Haarlem, of Haarlemmerliede en Spaarnwoude, of Bloemendaal? Wat beoogt u nou precies met die grenscorrecties?

Mevrouw LANGENACKER: Het voorzieningenniveau betaalbaar houden en zoveel mogelijk taken die op ons afkomen slim met elkaar afstemmen. Zeker voor de kleinere gemeenten, waarvoor dat heel ingewikkeld is, is het goed om zoveel mogelijk samen te doen. Uiteindelijk kan die samenwerking wat ons betreft ook leiden tot het fuseren van gemeenten.

De heer VRUGT: Ik begrijp dus dat u het wel in stappen wilt doen.

De heer VAN HAGA: Ik ken de geschiedenis misschien wat minder. Mij verbaast het een beetje dat iedereen zo bang is voor deze discussie. Ik wil daarom even mijn complimenten geven aan mevrouw Langenacker van de PvdA omdat zij deze discussie in ieder geval aanzwengelt. Nota bene heeft u het alleen over een verkenning voor samenwerkingsvormen en grenscorrecties. Dat mag toch niet te veel gevraagd zijn? Proficiat dus.

Mevrouw DE LEEUW: De kleine gemeenten zitten ook heel krap in hun budget. Moeten wij er soms nog een beetje schuld bij nemen? Hebben we zelf nog niet genoeg schuld? Ik vind het een beetje een raar voorstel.

Mevrouw LANGENACKER: Ik zou bijna willen zeggen: solidariteit is ook wat waard. Wat ons betreft gaat het ook gewoon om het effectiever en efficiënter maken van taken en de uitvoering ervan. Volgens mij kunnen we elkaar juist een beetje helpen. Financieel zou het zelfs nog wat beter kunnen uitpakken. We moeten dit punt in de komende tijd middels gesprekken eerst maar eens wat beter gaan uitzoeken.

De heer SNOEK: Ik snap best welk resultaat u wilt bereiken. Als u het nu zo graag van onderaf wilt organiseren, waarom heeft u het initiatief dan niet aan de kleine gemeenten gelaten? Ik ben nu bang dat u het doel dat u wilt bereiken al bij voorbaat afgeschoten heeft.

Mevrouw LANGENACKER: Ik heb een aantal keren aangegeven waarom wij dit doen zoals we het doen. We dienen de motie nu in. We gaan in gesprek en willen in gesprek. Dat is onze insteek. We hopen dat op deze manier het doel dat wij voor ogen hebben wel bereikt wordt.

De heer SNOEK: Als u toch in gesprek gaat, hoeven we de motie ook niet te steunen. We horen het dan wel.

Mevrouw LANGENACKER: De PvdA kan natuurlijk in gesprek gaan, maar wat ons betreft is het een breed gesprek. Ik nodig het college en ook alle fracties hier aan tafel uit om het gesprek met hun fracties in verschillende deelgemeenten aan te gaan. Wie weet kunnen we het doel dan met elkaar bereiken.

Ik ga nu naar ons laatste punt en dat is de samenwerking met Europa. De PvdA vindt internationale solidariteit belangrijk. Wij willen bij deze kadernota toch even stilstaan bij een van de zaken die de heer Heiligers in Haarlem op de kaart zette. Zijn motto was: een verjaardag moet je vieren. Hij kwam met het initiatief om de verjaardag van onze stad te vieren. Dat initiatief willen wij toch graag in ere houden. In dat kader willen wij ook dat Europadag op 9 mei wordt gevierd. Wat ons betreft is dat een mijlpaal in onze geschiedenis. Immers, toen de wonden van de Tweede Wereldoorlog nog vers in het geheugen lagen en iedereen vreesde voor een derde wereldoorlog had Europa het lef om bijeen te komen en vrede te sluiten. Of zoals Jean Monet zei tijdens zijn rede op 9 mei 1950: "De wereldvrede kan alleen worden beschermd door een krachtsontplooiing die evenredig is aan de gevaren die haar bedreigen." Zoals we met trots de Haarlemse vlag op 23 november hijsen om de verjaardag van de stad te vieren, zo trots dienen we ook op 9 mei de Europese vlag te hijsen om de vrede te vieren. Wij hebben alvast een vlag meegenomen. Die wil ik aan de voorzitter overhandigen. Het is een bootvlag, dus die kunt u meteen gebruiken voor een eigen boot om hem alvast een beetje in te wijden. Internationale solidariteit en respect voor andermans cultuur vieren wij niet alleen met de totstandkoming van Europa. De grootste groep allochtonen in Haarlem zijn de Turkse medemensen. Recentelijk hebben wij nog een feestje gevierd voor de samenwerking en de band die wij met hen hebben. Wij vinden dat er ook aandacht moet zijn voor de Marokkaanse gemeenschap. Met hen hebben wij op dit moment nog geen vriendschapsband. Wij willen het college vragen om eens na te denken over een vriendschapsband met een Marokkaanse stad, bijvoorbeeld Midar, Driouch of Nador. Op die manier erkennen en respecteren wij die groep op een goede manier. Ik ga afsluiten. Twee jaar geleden voerden wij als PvdA de slogan Samen maken we Haarlem. Samen met de stad en voor de stad aan de slag gaan; daar gaat het wat ons betreft om. De PvdA houdt het college vandaag aan deze uitdaging. Ze stelt dat we in de afgelopen twee jaar al veel bereikt hebben. Ze wil het college vooral aanmoedigen om in de komende twee jaar de rest van de doelstellingen uit het programma op een goede manier te realiseren.

De heer VRUGT: Het was de bedoeling om bij deze kadernota te herijken, om te bezien of de bezuinigingsopgave nog steeds parallel loopt aan de daadwerkelijke noodzaak om zo vele miljoenen op onze begroting te schrappen. Duidelijk is dat die bezuinigingen - mede door het grote graaien van de banken en de kapitalistische elite, die ongegeneerd doorgaan met het parasiteren op de armoede en het geploeter van de armsten in de wereld - alleen nog maar harder nodig zullen zijn. We hebben onze samenleving nu eenmaal op een dermate perverse en morbide wijze ingericht dat de armen wel armer mogen worden zolang de rijken maar navenant rijker worden. Het is een eeuwenoud cliché, maar helaas is het nog altijd realiteit. Banken worden voor miljarden door de overheid gered en voor het wanbeleid dat door diezelfde top bij diezelfde banken is gevoerd, waardoor hele landen zelfs binnen Europa bankroet zijn geraakt, worden die lieden schaamteloos door

zichzelf getraakteerd op bonussen. Tot recent liepen deze weer op tot 16% bovenop hun zekelijke beloning, voor casinokapitalisme, windhandel, enzovoorts. De ploeterende bevolking mort ondertussen en desondanks worden de guillotines nog altijd niet uit het vet gehaald. Zo kan de zwijnerij dus ongehinderd voortwoekeren. Daarnaast is er dan ook nog eens een dure reeks overheden die al dan niet op kosten van het volk blijk geeft van falend beleid en een niet gering gebrek aan verantwoordelijkheid richting de vele handen die hen voeden. We staan hier in Haarlem met dit uiterst wankel college dus op het punt van herijking. Daarbij maken we de balans op en herbezinnen we ons op waar we nu nog wel of juist geen of minder aandacht, tijd, geld en energie aan gaan besteden. De ActiePartij liep daar al enkele jaren terug op vooruit door middels een motie te vragen ook de Haarlemmers zelf te bevragen op die onderdelen waarop wel of nou juist niet bezuinigd zou moeten worden. Een veel eerlijker handreiking voor de komende kerntakendiscussie is er immers niet. Uit het daaruit voortvloeiende rapport is duidelijk dat op de eerste plaats het sociale beleid de hoogste prioriteit verdient, boven nieuwe wegen, nieuwe bruggen, nieuwe stadskantoren, meer kermissen en evenementen of meer infrastructuur. Op die basis is nu juist ook het programma van de ActiePartij vanouds en bij uitstek gestoeld. Stop nu maar eens met geherprofileerde stationspleinen, miljoenverslindende nieuwe fietspaden, het opstellen van zinloze nota's voor in een diepe lade, de symposia en de Twitteruurtjes, de ABC-sessies en de inhuur van externe specialisten die al net zo hard lopen te blunderen als het eigen personeel, maar dan met riantere afstand tot de ambtenaren-cao.

Maar is het dan allemaal kommer en kwel? Biedt de recessie niet juist ook perspectieven? Jawel. Dat ziet de Actiepartij natuurlijk ook wel. Het hangt af van de keuzes die we maken of we die kansen ook grijpen. Het tijdperk van het ongebreideld bijbouwen van kantoren voor leegstand lijkt voorbij. Niet voor niets stemde de Actiepartij nooit in met de kantoorstoren bij het Pim Mulier Sportpark. Nu, jaren later, blijkt dat we daarin gelijk hadden en dat geen hond meer brood ziet in het bouwen en in gebruik nemen van zo'n kantoorkolos. Eindelijk kunnen we onze energie, tijd en ons geld richten op die zaken die wel prioriteit verdienen. Het is cynisch en wrang dat de bedrijven die ooit verdienden aan het bouwen van dit soort leegstaande kantoren intussen gesubsidieerd worden om die nooit gebruikte kantoren weer te slopen. Maar dan nog: nu kunnen we op die kavels de zorgwoningen bouwen waar wel een schrijnend gebrek aan is. Nu kunnen al die ambtenarenuren die verspilld worden aan projecten die toch nooit gaan rondkomen worden ingezet voor de groeiende vraag naar zorg, naar welzijn, naar schuldhulpverlening, maatschappelijke opvang, ondersteuning van minima en jongeren in de problemen, ouderen die in de verdrukking en in een isolement raken, ondernemers die in de problemen komen doordat zij het hoofd niet langer boven water kunnen houden en doordat zij gemangeld worden door de moordende concurrentie en de bureaucratische wurggreep van de kant van de overheid. Het kan niet zo zijn dat we evenveel ambtenarenuren, budget, energie en tijd blijven steken in sectoren die momenteel op hun gat liggen, terwijl elders in onze dienstverlening loketten overuren draaien of zelfs nee moeten verkopen daar waar nu juist een groei merkbaar is in de vraag. Het gaat dan om het voeden van de hongerigen, het behuizen van de daklozen, de helpende hand bieden aan de ontheemde medemens en het ondersteunen van de eenzamen, de lammen en de blinden. Waarom zouden we ons blind blijven staren op nog meer asfalt en parkeergarages als we nu al weten dat het autogebruik en het particulier autobezit op termijn onbetaalbaar en onhaalbaar zal zijn door de stijgende brandstofprijzen, en door het fysieke ruimtegebrek in onze overbevolkte stadswijken? Dat is een boude uitspraak, maar wacht maar af. Visie op een onherroepelijk groenere, duurzamere en socialere samenleving is even aantrekkelijk als onontkoombaar als we niet de boot willen missen die de huidige tijd ons biedt om uit de crisis te stappen en de kansen te grijpen die ons door diezelfde crisis op een presenteerblaadje worden aangereikt. We kunnen het ons niet meer veroorloven om loze, dikke nota's te laten produceren door goedbetaalde

ambtenaren voor plannen en projecten waarvan bij aanvang duidelijk is dat er in de komende tien jaar geen stuiver over is voor de realisatie van al die prachtige tekentafelplannetjes.

De heer SNOEK: U en ik zijn het heel vaak heel erg met elkaar eens. Eigenlijk staat uw verhaal van nu diametraal tegenover het verhaal dat wij hebben gehouden. Wij hebben juist benadrukt dat de kracht van Haarlem en het feit dat Haarlem nu relatief goed in de crisis staat de optelsom is van al die kwaliteit; ook van de bereikbaarheid, ook van de goed onderhouden openbare ruimte en misschien zelfs van De Rode Loper en het nieuwe Stationsplein. Ik hoor u echter vrij eenzijdig zeggen dat die dingen voor de ActiePartij allemaal helemaal niet hoeven. Ik snap dat de auto voor u persoonlijk misschien niet hoeft, maar ziet u dan niet dat het juist de breedte van Haarlem is die maakt dat we ook voor de zwakkeren kunnen zorgen en dat je daarvan niet zomaar een aantal elementen kunt weggooien?

De heer VRUGT: Het is natuurlijk altijd een beetje arbitrair wat je tegenover elkaar zet. Als ik die overschrijdingen op het Stationsplein in ogenschouw neem, denk ik: hadden we dat plein maar zo gelaten. Je moet het de automobilisten in Haarlem maar eens vragen, maar ik denk niet dat zij zich kunnen vinden in wat u precies bedoelt.

De heer SNOEK: Een van de mooiste uitspraken die u ooit gedaan heeft is: “zo lang er mensen in de goot liggen, gaan we toch zeker de goot niet vernieuwen?” Die uitspraak vond ik prachtig en die vertel ik vaak aan mensen. Maar als ik er langer over nadenk, en als we het over sociale veiligheid hebben, dan weet ik dat ook juist de inrichting van de openbare ruimte daartoe bijdraagt. Het zijn juist al die elementen samen. Helaas, was het maar zo simpel. Deden we hier als gemeente maar heel gekke dingen. Was het maar zo dat, als we door dat grote boek met die begrotingen heen bladerden, we konden zeggen: het is toch eigenlijk complete onzin dat ze die dingen doen. Dan hadden we ze namelijk allang geschrapt. Het is echter die samenhang, het geheel wat Haarlem maakt tot wat het is.

De heer VRUGT: Voorlopig liggen bouwprojecten stil. Terreinen liggen braak. Laten we nou gewoon de kans grijpen om mensen zelf hun voedsel te laten verbouwen, speelplekken voor de jeugd te laten ontstaan, om mensen de kans te geven elkaar in een groene omgeving te ontmoeten, contacten te leggen, elkaar te ondersteunen, verbindingen tussen verschillende achtergronden in de eigen wijk tot stand te brengen, verschillen te leren overbruggen, het bijna verwaarloosde begrip solidariteit weer af te stoffen en inhoud te geven, de kostbare waarden respect, solidariteit, humaniteit, begrip, menselijke waardigheid en de intrinsieke waarde van de natuur en al het wezenlijke om ons heen te herijken. Om daaraan een kleine bijdrage te leveren dienen wij de motie Meer doen met groen in.

Motie 18: Meer doen met Groen

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 5 juli 2012, in bespreking over de kadernota, overwegende dat:

- op de nodige beoogde (woning)bouwlocaties ten gevolge van de recessie terreinen in veel gevallen voor jaren braak blijven liggen (de ‘graszaadvariant’, voorbeeld: Zwemmerslaan, Deliterrein, etc.);
- groepen Haarlemmers in toenemende mate behoefte hebben aan plekken voor doetuinen, moestuinen en stadslandbouw (Haarlemse Moes, Transition Town Haarlem, en dergelijke);
- van de nood een deugd gemaakt zou kunnen worden door deze braakliggende terreinen tijdelijk ter beschikking te stellen voor dergelijke initiatieven;

draagt het college op:

- in overleg met deze initiatieven (verenigd in het platform Haarlem Groener) te onderzoeken in hoeverre het tijdelijk beschikbaar stellen van dergelijke terreinen

ten behoeve van tuintjes of stadslandbouw (eventueel in combinatie met groene speelplekken voor de jeugd) haalbaar is; en gaat over tot de orde van de dag.”
Ondertekend door: HaarlemPlus, de Actiepartij.

De volgende motie, Accordeon Akkoord, vraagt te onderzoeken hoe we alsnog iets kunnen betekenen voor het toenemende aantal straatmuzikanten.

Motie 16: Accordeon akkoord (?)

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 5 juli 2012, in bespreking over de kadernota, overwegende dat:

- regelmatig kort aandacht is voor de situatie dat meer en meer (Oost-Europese) straatmuzikanten in onze stad opduiken;
- het fenomeen straatmuzikant erg leuk kan zijn in een levendige stad, maar de kwaliteit van het repertoire veelal te wensen overlaat;
- de deuntjes dan ook regelmatig als overlast en als ‘veredeld bedelen’ worden ervaren;
- volstrekt geen zicht is op de achtergrond van deze straatmuzikanten (waaronder soms zichtbaar minderjarige kinderen) en zo geen zicht is op de mate waarin zij feitelijk slachtoffer zijn van mensenhandel of andere vormen van uitbuiting;
- het in een humane samenleving niet te tolereren valt indien hiervan sprake zou blijken te zijn terwijl wij er allen dagelijks aan voorbijlopen;
- eerder een suggestie is gedaan vanuit het college tot invoering van een soort ballotage om toestemming te krijgen als straatmuzikant in Haarlem op te treden;
- de achtergrond van dit voorstel echter niet geheel helder was en onduidelijk was welke rol hierin al dan niet was weggelegd voor het signaleren van eventuele misstanden in de achtergrond van deze Oost-Europese muzikanten;
- het risico bestaat dat indien dit aspect onvoldoende wordt meegewogen deze mensen bij een afwijzing om op straat te mogen spelen nog verder in een isolement of in ernstiger vormen van uitbuiting terecht zouden kunnen komen;

draagt het college op:

- te onderzoeken in hoeverre er in de regio of elders sprake is van hulpverlenende organisaties of belangengroepen voor Oost-Europeanen, die een rol zouden kunnen spelen in het in kaart brengen van eventuele achterliggende problematiek;
- zodoende de expertise over deze groep en diens mogelijke problematiek bij gemeente, politie, GGD en eventuele andere partners te vergroten;
- hierover aan de raad rapporteren en waar mogelijk met voorstellen te komen om enerzijds de overlast van ondermaats presterende straatmuzikant te beperken en anderzijds ondersteuning, hulpverlening of opvang te bieden indien sprake is van schrijnende situaties of zelfs uitbuiting;
- hierbij prioriteit te geven aan dat laatste: voorop moet staan, dat kennis over deze groep toereikend is, eventuele misstanden hard worden aangepakt en waar nodig en mogelijk hulp wordt geboden bij schrijnende individuele gevallen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: het CDA, HaarlemPlus, de ActiePartij.

Dan heb ik nog een motie over het streetcornerwerk. Daarin vragen we om meer inzet van en meer mandaat voor dit straathoekwerk.

Motie 17: Voor de jeugd met meer mandaat op de hoek van de straat

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 5 juli 2012, in
2 juli 2012

bespreking over de kadernota,
overwegende dat:

- terecht veel aandacht uitgaat naar hulpverlening aan jongeren, aanpak van jongerenoverlast en ondersteuning van kwetsbare jongeren;
- de focus hierbij naast bijvoorbeeld jeugdzorg vooral ligt bij het welzijnswerk, sport en onderwijs en minder bij streetcornerwork;
- het straathoekwerk juist bij uitstek geschikt is voor het benaderen, inventariseren en vervolgens ondersteunen van individuele en groepen jongeren,
- streetcornerwork bij uitstek gebaat is bij een relatief ruim mandaat om die jongeren te kunnen helpen die dat nodig hebben, ook wanneer zij elders niet in beeld zijn of buiten geprioriteerde doelgroepen vallen (meer pragmatische aanpak);
- straathoekwerk bij een verruimde of versterkte positie binnen het jeugdbeleid een sterkere rol kan hebben in de zo belangrijke vroegsignalering*);

draagt het college op:

- in overleg met streetcornerwork en andere betrokken partners naast het bestaande, meer ‘traditionele’ jongerenwerk te inventariseren hoe binnen dit domein meer financiële en praktische ruimte kan worden gegeven aan het straathoekwerk;
- hierbij ook een ruimer mandaat te geven aan streetcornerwork om te kunnen bepalen aan welke individuele en groepen jongeren door hen ondersteuning geboden wordt**);
- streetcornerwork zodoende tevens een steviger rol te geven in vroegsignalering binnen het jeugd- en jongerenbeleid;

en gaat over tot de orde van de dag.”

---

*) : Streetcornerwork wil ook graag ingezet worden voor de vroegsignalering van problematische groepen zodat veel problemen in de toekomst voorkomen kunnen worden. Dr. Eric Bervoets, bestuurskundige en criminoloog, geeft in zijn boek Vindermessen en djonko’s (2012) adviezen voor beleid. Eén daarvan is: “Voorkom een beleid waarin alleen wordt gereageerd en achter de feiten wordt aan gelopen. Nodig is vroegsignalering van problematische groepen. Het is belangrijk om in een vroeg stadium opkomende problematische jeugdgroepen te kunnen zien en erger te voorkomen. Vanuit de criminologie weten we dat vroeg ingrijpen de meeste kan op succes heeft.”

**): Voorbeeld: traditioneel is niet alleen ‘de straat’ of het jongeren centrum een vindplaats van jongeren met uiteenlopende problemen, maar bijvoorbeeld ook de coffeeshop. Momenteel mag streetcornerwork daar echter geen veldwerk verrichten, dit terwijl het graag contact zou maken met de jongeren daar (net als in winkelcentra, sportvelden, buurtcentra e.d.) en de verenigde Haarlemse coffeeshophouders (THC) dit ook zouden toejuichen. Het zou zelfs een extra criterium kunnen zijn binnen het keurmerk waaraan zij zich zouden willen conformeren. Dit zou betekenen dat ook signalen vanuit deze branche over specifieke jongeren gemakkelijker over en weer met streetcornerwork kunnen worden uitgewisseld en allicht doelgroepen worden bereikt die thans minder goed of niet in beeld zijn.”

Ondertekend door: de ActiePartij, het CDA.

Nog meer sociaal domein is aan de orde in de motie Herijking.

Motie 15: Herijking: prioriteit sociaal domein

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 5 juli 2012, in bespreking over de kadernota,
constaterende dat:

- afgesproken is dat bij deze kadernotabehandeling, halverwege deze collegeperiode, een herijking zou plaatsvinden van de benodigde bezuinigingen;
- bij aanvang van deze periode is afgesproken dat de bezuinigingen gelijkelijk verdeeld zouden worden over de diverse ‘pijlers’ in de verschillende programma’s in de begroting;
- duidelijk is geworden dat invulling van deze verschillende bezuinigingstaakstellingen niet op elk van deze pijlers conform planning is ingevuld (voorbeeld: externe inhuur is juist fors toegenomen);

2 juli 2012

34

overwegende dat:

- duidelijk is dat door de economische recessie noodgedwongen een steeds groter beroep zal worden gedaan op sociale voorzieningen en de gemeente er bovendien extra taken in het sociale domein bij krijgt, zonder afdoende budget voor adequate invulling daarvan;
- op andere terreinen juist minder (ambtelijk en financiële) inzet nodig is, als gevolg van diezelfde recessie activiteiten fors zijn teruggebracht of zelfs (tijdelijk) stil komen te liggen (voorbeeld: stedelijke en ruimtelijke ontwikkeling/de bouw);
- dientengevolge een herijking van de verdeling over de pijlers en de diverse programma's gerechtvaardigd is;
- vooruitlopend op de nog te voeren kerntakendiscussie (die immers veel te laat zal zijn ingevuld ten opzichte van deze kadernota!) het meegeven van deze kaders al in dit stadium noodzakelijk maakt;

draagt het college op:

- voortvarender aan de slag te gaan met realisatie van de geplande bezuinigingen binnen de pijlers en programma's die hierin nu nog achterlopen;
  - in plaats van gelijke verdeling van bezuinigingen over de programma's de sociale programma's 3,4 en 7*) te ontzien en de aanvankelijk geplande bezuinigingstaakstelling op deze programma's evenredig te verdelen als extra taakstelling op de overige onderdelen van de begroting;
- en gaat over tot de orde van de dag."

---

*) 3: Zorgzame samenleving, 4: Maatschappelijke ontwikkeling, 7: Werk en inkomen.
Ondertekend door: de ActiePartij.

Natuurlijk dienen we ook een motie in die aangeeft dat zodra de huidige contractstermijn met aanbieders in de thuiszorg is verstreken, wij met dank aan de initiatiefwet van kamerlid Leijten niet langer de methodiek van aanbesteding zullen volgen, maar zullen overstappen op een vorm van buurtzorg of de ouderwetse wijkverpleegkundige.

Motie 14: Goede buurtzorg, goed besteed geld!

"De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 5 juli 2012, in bespreking over de kadernota, overwegende dat:

- sinds het principe van (Europese) aanbesteding voor het leveren van huishoudelijke hulp (thuiszorg) in Haarlem werd geïntroduceerd er tal van problemen zijn geweest rond feitelijke levering van de zorg en bijvoorbeeld het salaris van de thuiszorgmedewerkers;
- grip/sturing vanuit de gemeente op die verschijnselen steeds erg lastig is gebleken, ondanks haar rol van opdrachtgever;
- inmiddels in Den Haag een wetsvoorstel van kamerlid Leijten ertoe geleid heeft dat aanbesteding voor deze zorg niet langer verplicht is;
- meer en meer initiatieven ontstaan die teruggrijpen op de (kleinschaliger) wijkgerichte thuiszorg;

draagt het college op:

- na het aflopen van de huidige aanbestedingstermijn per direct de aanbestedingmethodiek te stoppen en over te gaan op een voor deze regio passende vorm van wijkgerichte thuiszorg (buurtzorgconcept/wijkverpleging);
- hierbij expliciet te kiezen voor aanbieders die én kwalitatief goede huishoudelijke hulp leveren, inclusief de signaleringsfunctie die bij thuiszorg hoort, én het personeel conform de geldende cao en bijbehorende functiewaarderingsschaal uit te betalen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: HaarlemPlus, de SP, de ActiePartij.

Volhardend als de Actiepartij is in de wens tot het vinden van onorthodoxe oplossingen voor de economie en de arbeidsmarkt, dringt ze er voorts bij motie op aan om de eerder in de raad aangenomen motie Prohef uit te voeren.

Motie 19: Prohef 4.x

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 5 juli 2012, in bespreking over de kadernota, constaterende dat:

- de nieuwe en extra taken die de gemeente erbij krijgt in het kader van de aanstaande Wet werken naar vermogen (of een variant hierop) zwaar zullen drukken op het budget;
- ook voor de doelgroepen, zoals de categorie Wsw'ers, een achteruitgang in loon dreigt;
- beoogde fenomenen als participatiebanen en 'loondispensatie' eveneens een achteruitgang in inkomen dreigen te betekenen voor velen;
- het college zonder nadere onderbouwing eenzijdig de aangenomen raadsmotie die oproept tot een experiment met de methodiek Prohef niet uitvoert;
- deze methodiek een deel van de problemen rond het beperkte budget en de bezwaren rond de kabinetskeuze voor 'loondispensatie' zou kunnen verlichten, doordat ze een revolverend karakter heeft (opbrengsten uit door werkgevers terugbetaalde meerwaarde van de geleverde arbeid kunnen hernieuwd worden ingezet voor financiering van loonkosten);
- de druk op het gemeentelijk activeringsbudget onverminderd hoog is;
- maatregelen noodzakelijk zijn om het dienstenniveau voor de burger op peil te houden ondanks de astronomische schuld van gemeente Haarlem;
- de lokale MKB'ers in de huidige crisis steun kunnen gebruiken in rentevoordeel en break-evenpoint en MKB Nederland voorstander is van deze systematiek;
- loonkostensubsidies in de zin van werkgeverslasten met Prohef afhankelijk worden gemaakt van de conjunctuur (lees: omzet);

draagt het college op:

- alsnog voortvarend aan de slag te gaan met het door de raad gewenste experiment met Prohef;
- dit met name in te zetten voor de mensen in de huidige Wwb, Wsw, Wajong en toekomstige Wwnv;
- het experiment nog dit najaar operationeel te laten zijn;
- teneinde het experiment ruim de tijd te geven om zijn eventuele meerwaarde te doen blijken, het ten minste te laten doorlopen tot aan de begroting 2014, zodat voor het eind van het dan lopende boekjaar kan worden besloten tot voortzetting, uitbreiding, dan wel stopzetting van de methodiek;
- tussentijds (halfjaarlijks) een voortgangsrapportage aan de raad te presenteren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de ActiePartij.

De laatste motie is opgesteld samen met de SP. Deze stelt met klem voor om de eerder toegezegde proef met wederkerigheid in het sympathieke systeem van Buuv alsnog in te zetten in de stad Haarlem.

Motie 21: Keer Buuv naar wederkerigheid

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 5 juli 2012, in bespreking over de kadernota,

constaterende dat:

- het college de wens uitspreekt meer wederkerigheid in de zorg te realiseren;
- dit ook rijksbeleid is en onderdeel van de kanteling in de Wmo;
- overal zorgruilsystemen gebruikmaken van uren als verrekeneenheid;
- dit, toegepast bij Buuv, direct zorgt voor wederkerigheid en de zorgverlegenheid doet afnemen (de invulling van zorgvragen wordt ‘betaald’ én men kan ‘verdienen’);

besluit:

- minimaal een van de drie pilots/wijken van het project Buuv in 2013 aan te vullen met een (zorg)urensysteem, conform de toezegging van de wethouder Welzijn in de vorige raadsperiode tijdens de commissievergadering over het project Buuv;
  - de effecten hiervan te evalueren uiterlijk begin 2014;
- en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de ActiePartij, de SP.

[schorsing 21.40 – 21.55 uur]

De heer MULDER: Wij zitten met zijn allen, binnen maar ook buiten het stadhuis, in een periode van grote veranderingen. Die veranderingen komen van buiten, eigenlijk van over de oceaan. Crisis na crisis holt als een tsunami over ons heen. De gevolgen daarvan zijn landelijk, Europees, lokaal en zelfs individueel merkbaar. We worden geconfronteerd met rijksbezuinigingen. We zien dat mensen geen huizen meer willen kopen, omdat ze niet zeker weten hoe het met een hypotheek gaat. De kantorenmarkt is ontploft. Het consumentenvertrouwen is voor een groot deel verdwenen en de huizenprijzen dalen. Gelukkig hebben we nog de Elsevier. Wij zijn al ongeveer twee jaar bezig met een bezuiniging van 35 miljoen euro. Die verdelen we over verschillende zogenaamde clusters. De bedoeling is dat die clusters gelijktijdig – in mijn woorden – moeten bloeden. Mijn vraag daarbij is: als op de ene cluster wat meer bezuinigingen kunnen worden ingeboekt, waarom kan dat dan niet worden verrekend met de clusters waarop de bezuiniging nog niet gehaald is? Er is al 28 miljoen euro aan bezuinigingen ingeboekt. We herinneren ons nog de discussie over de subsidies van vorig jaar. Nu moet nog 4,8 miljoen euro worden ingevuld. Daarvoor doet het college een aantal voorstellen. Wij hebben daar eigenlijk niet heel lang over gediscussieerd. GroenLinks kan een heel eind met deze voorstellen instemmen. Met één voorstel kunnen wij echter niet akkoord gaan. Gelukkig sta ik daar niet alleen in, als ik de betogen van mijn collega's beluister. Ons bezwaar gaat over de Kleverlaan. De bezuiniging op de Kleverlaan is eigenlijk het einde van de kaasschaafmethode. Als ik lees wat u hier wilt doen, is dat bijna een Bijbels verhaal aan het worden. Ik lees hier: “Door de hoeveelheid en het soort diervoeders te evalueren op alle boerderijen is een besparing mogelijk van 500 euro.” U wilt de dierenweide aan de Kleverlaan sluiten. Ook wilt u de Stadskweektuin op zaterdag en zondag sluiten. Dat zijn nou net de dagen waarop wij als gemeente daar allerlei activiteiten organiseren. Daar komen de mensen op af. Over dit onderwerp worden moties ingediend. Die kunnen wij natuurlijk steunen, maar ik roep u als college op om deze post eigenhandig niet door te voeren. Komt u in uw termijn met een andere oplossing voor die lousy 31.000 euro. Als die 4,8 miljoen euro nog niet helemaal bereikt wordt, wilt u twee keer 8 miljoen euro extra gaan bezuinigen in 2013 en 2014. Onze vraag is: is dat wel nodig? U wilt zekerheid inbouwen voor nieuwe tegenvallers in de komende jaren. Dat begrijpen wij, maar had u ons niet beloofd om ons voor te schotelen hoe u die tweemaal 8 miljoen euro denkt in te vullen? We hebben daar verschillende malen naar gevraagd en dat is u eigenlijk niet gelukt. Wij zijn niet van plan zomaar tweemaal 8 miljoen euro te accorderen. Eerst willen wij weten met welke invulling u komt. Dan kan de raad besluiten

wat hij wel of niet wil doen. In die zin sluit ik me helemaal aan bij het betoog van de PvdA.

Nog iets wat niet gelukt is – en wat toch een zwaar punt in het coalitieprogramma is, maar ook voor de afzonderlijke fracties – is de aanpak van de schuldenlast. Die is groot, groter zelfs dan de exploitatiebegroting. Ook daarvan heeft u gezegd dat u met een plan van aanpak komt. Het is een ambitie uit het coalitieakkoord om de schuldenlast aan te pakken. Dat is echter niet gebeurd. Ik begrijp dan ook dat de VVD zelf met een voorstel gekomen is. Helaas heeft dat niet genoeg positieve reacties opgeleverd. Het kan echter niet zo zijn dat het college op dit soort punten niet zelf met een voorstel komt. Natuurlijk doen we er wel iets aan. We hebben een investeringsplafond. Dat wordt echter pas in 2017 bereikt. Tot die tijd zitten onze investeringen daar nog boven. Een plan is om de investeringen af te bouwen, van ongeveer 66 miljoen euro nu naar 19 miljoen euro in 2017. Dat is een ambitie waar je u tegen zegt. Wij vragen aan u: is dat wel realistisch? Moeten we niet wat meer realistische plannen maken? Nu al blijkt dat we over dat investeringsplafond heen gaan. Wij zijn het ermee eens dat er een investeringsplafond moet komen. We zien ook dat dat niet helemaal lukt. Het college, help ons dus en kom met een realistische aanpak van de schuldenlast en geef ons informatie over hoe reëel die 19 miljoen euro in 2017 is. Gelukkig hebben we een algemene reserve die over vier jaar oploopt tot meer dan 70 miljoen euro. Die reserve bestaat niet echt uit geld, maar het is een soort balanspost die tegenwicht biedt voor de andere kant van de balans, waar alle schulden op staan. Volgens velen is die reserve een vrij vast gegeven. Daar moeten we niet aan willen komen. Ondertussen blijkt, ook uit de kadernota, dat op verschillende plekken wel degelijk een beroep wordt gedaan op die reserve. Wij vinden dat niet erg. We hebben altijd gevonden dat je toch uit die reserve moet kunnen putten. Dat gebeurt nu niet alleen bij risico's, maar bijvoorbeeld ook voor het instellen van een mobiliteitsfonds. Hoe consequent zijn we bezig? Al met al blijkt uit de meerjarenraming dat aan het eind van de periode waar we nu over nadenken een positief saldo overblijft van 9 miljoen euro. Als het lukt om twee keer 8 miljoen euro te bezuinigen, denkt het college de crisis en de nieuwe tegenvallers die vanuit het Rijk komen te kunnen bezweren. Ik hoop dat dat zo is, maar dat weten we niet zeker. We kunnen immers niet in de toekomst kijken. Als we weten dat er vanuit het Rijk nog 9 miljard euro aan tegenvallers komt, en als we weten dat het CPB een paar weken geleden heeft berekend dat er nog 24 miljard euro aan bezuinigingen over het land moet worden uitgerold, is het maar goed dat we uitkomen op een positief resultaat van 9 miljoen euro. Maar wie weet hoe erg het nog wordt? Aan de andere kant: heb vertrouwen. Het schip Haarlem blijft varen. We zijn inderdaad bezig met een streng financieel beleid waarvoor de VVD, D66 en in mindere mate ook GroenLinks en de PvdA hebben getekend. Daar moeten we mee doorgaan en we hopen dat we zo deze coalitie over twee jaar kunnen beëindigen.

De heer DE JONG: De handtekening van GroenLinks is wat mij betreft evenveel waard als de handtekening van de VVD of een andere partij uit de coalitie.

De heer VRUGT: Ik ken de heer Mulder als een zeer consequent man. Neemt hij nu een voorschot op het feit dat hij een halve handtekening heeft gezet onder die bezuinigingen? Ik kan wat u zegt best begrijpen hoor, maar u bent het er dus eigenlijk langzamerhand niet meer zo heel erg mee eens?

De heer MULDER: U zit natuurlijk lekker een beetje te poeren in de coalitie. Laat ik u dit antwoord geven: wij zijn het eens met het financieel beleid. Het is natuurlijk zo dat je met de VVD goed kunt bezuinigen. Dat is een eeuwenoude waarheid.

De heer VRUGT: Tenzij de VVD weer allemaal parkeergarages wil bouwen en de schuldenlast weer oploopt.

De heer MULDER: Over dat soort details kunnen we natuurlijk altijd van mening verschillen. Wij zien echter wel degelijk het nut in van een streng financieel beleid. Dat we af en toe op onderdelen van mening verschillen, dat mag van ons. Zo blijven we met deze vier fracties ook in leven.

De heer SNOEK: Ik denk dat de heer Mulder met zijn halve handtekening inging op de opmerking van de heer De Jong, toen die zei dat de VVD wel streng financieel beleid wil voeren, maar dat dat nu eenmaal niet gaat samen met de PvdA en GroenLinks.

De heer VRUGT: Daar zou ik graag de reactie van de heer Mulder op willen horen.

De heer MULDER: Ik ga verder met mijn termijn. Er volgt nog een takendiscussie. We kennen het fenomeen 'takendiscussie'. Kenmerkend daarvan is dat deze discussies nooit veel opleveren. Takendiscussies moet je voeren als het water je tot aan de lippen reikt.

We hebben nu net iets geregeld voor als het water ons tot de lippen reikt. Daarvoor hebben we die 9 miljoen euro en het investeringsplan. Mijn vraag is dus in hoeverre die takendiscussie actueel is. Met mijn opmerking over geitjes aan de Kleverlaan heb ik al aangegeven dat ik het gevoel heb dat de rek er een beetje uit is wat betreft de bezuinigingen. Je moet dan overwegen wat je nog verder met de stad wil. Zo'n takendiscussie gaat niet over wat je allemaal moet afschaffen, maar over wat je met de stad wil, wat je belangrijk vindt en hoe je dat overeind gaat houden.

In vorige kadernota's, begrotingen en beleidsplannen hadden we het telkens over een goed bestuurde stad, zakelijke dienstverlening, de speerpunten cultuur en historie, duurzaamheid en goed wonen. Die termen vinden we helemaal niet meer terug. Zijn ze helemaal vergeten? We hebben het nu alleen maar over financiën en over hoe we daarmee om moeten gaan.

De heer VEEN: De heer Mulder zegt aan de ene kant dat de rek er een beetje uit is. Aan de andere kant reikt het water ons nog niet tot aan de lippen. Onze schulden lopen weer een beetje op en gaan niet naar beneden. Hoe ziet u die verhouding? Hoe gaan we met die contrasten om?

De heer MULDER: De schuld loopt op omdat we ondanks onszelf in de afgelopen jaren toch hebben geïnvesteerd, met name in scholen. Daar komt bij dat we opbrengsten niet kunnen incasseren, zoals de opbrengst van de Raakspoort en de Ripperda. Daarmee zou je de schuldenlast weer een beetje naar beneden trekken. Maar u heeft gelijk. Ik denk dat investeringen en onderhoud in balans moeten zijn. Dat is misschien een gemakkelijk antwoord, maar er zit weinig anders op.

De heer VEEN: Maar moeten we dan niet tijdig reageren? We moeten toch niet wachten tot we het onomkeerbare punt voorbij zijn, waarbij de schuldenlast zo hoog is dat die alle taken wegdrukt? De discussie moeten we toch voor dat punt voeren?

De heer MULDER: Die takendiscussie hadden we eigenlijk twee jaar geleden al moeten voeren.

De heer VEEN: Moeten we die dan niet alsnog starten?

De heer MULDER: Ik denk het wel. Ik zei al: dat kaasschaven, dat kunnen we niet meer. Je ziet dat bijvoorbeeld aan de subsidies. Juist omdat je de kwaliteit van de stad wilt handhaven, moet je nu bedenken of je de gesubsidieerde instellingen nu niet over de kling jaagt. We moeten inderdaad harde keuzes gaan maken. Dat staat ook op de eerste bladzijde van de kadernota. Dat gaat pijn doen. Maar voor wie? En hoe erg? Ik daag het college uit om hier iets over te zeggen. Als op de eerste pagina van de kadernota staat dat er pijn zal worden geleden, vind ik dat je daar iets over moet zeggen.

De heer VRUGT: De portefeuille Financiën is in dit college heel lang in handen geweest van de VVD. De heer Mulder refereerde ook al aan het feit dat de VVD zo goed zou zijn in bezuinigen. We zitten nu halverwege deze periode. U zegt dat het 'een beetje oploopt'. Dat is natuurlijk een understatement, want het loopt gigantisch op. Dat is onder de verantwoordelijkheid van de VVD gebeurd. De schulden bedragen inmiddels 125% van de exploitatiebegroting. Ik vind het dus nogal wat dat uitgerekend de heer Veen hier nu op reageert.

De heer VEEN: De VVD hamert al twee jaar continu op de discussie over de omvang van de schuld.

De heer VRUGT: De oplossing daarvoor blijft uit.

De heer VEEN: Nee. We hebben een beleidsprogramma voor twee jaar opgesteld om die supertanker door de bocht te sturen. Daar hebben we het over gehad. We zitten in een coalitie. Al die investeringsprogramma's worden nog steeds door het college voorgesteld. Wij als raad stemden daarmee in. De raadsleden hebben immers het laatste woord. Wij bepalen wat er gaat gebeuren. Juist in dit schuldendebat heb ik een instrument naar voren gebracht waarmee de raad controle kan uitoefenen. Het is aan ons, u en mij om ervoor te zorgen dat die schuld naar beneden gaat.

De heer VRUGT: Los van het feit dat u een weinig realistisch initiatiefvoorstel heeft ingediend, heeft de raad nu een voorzet gedaan. Bent u het er dan niet mee eens dat het college met een compleet voorstel moeten komen, en dat dit er nog steeds niet is?

De heer VEEN: Nee, daar ben ik het niet mee eens. Een schuldenreductie gaat jaren duren, tot ver na deze raad. In mijn voorstel heb ik een periode van tien jaar genoemd. Het is aan de raad om ervoor te zorgen dat hij instrumentarium heeft om de schuldenreductie te controleren. Bent u het daarmee eens?

De heer VRUGT: Met dat laatste ben ik het eens. U heeft echter in de commissie beweerd – en er was geen enkele fractie die uw voorstel steunde – dat de schuld in zeven jaar drastisch moest kunnen worden teruggebracht. Ik verwacht echter van u dat u ook het college erop aanspreekt dat het voortvarend met een voorstel moet komen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Mij valt op dat u de heer Veen op zijn oplossingen aanspreekt, terwijl het coalitieakkoord niet alleen van de VVD is. Niet alleen de VVD heeft gehamerd op verbetering van de schuldenpositie; het was juist ook D66 dat hieraan zijn steentje heeft bijgedragen. Dat wilde ik even aanvullen.

De heer VRUGT: Welk steentje heeft u dan bijgedragen, mevrouw Van Zetten?

De VOORZITTER: Dat leest u nog wel eens in de memoires.

De heer MULDER: Ik ben het met de heer Veen eens dat reductie van de schuldenlast tientallen jaren kan gaan duren. Het college geeft aan dat de schuld is opgebouwd door investeringen en leningen over een aantal decennia. Waarom zouden we de afbouw dan, in deze omstandigheden, zo snel mogelijk willen doen? De kunst is om een goede balans te vinden tussen de schuldreductie en een goed bestuur van de stad, met behoud van kwaliteit.

De gemeente is bezig met een aantal grote transities. Die maken het besturen van onze stad op een bepaalde manier heel uitdagend, maar ook moeilijk. Die veranderingen geven namelijk ook veel onzekerheid. Wij willen graag weten waar we aan toe zijn en voor een deel weten we dat nu niet. Met die onzekerheden moeten wij leven. Ik noem er een aantal. Er is het streven naar een kleine, flexibele organisatie, met daaromheen een schil van externe inhuur. Dat klinkt op zich goed, maar daarvoor moet je natuurlijk eerst een goede bedrijfsvoering hebben. In de afgelopen jaren hebben we het college daar behoorlijk over doorgezaagd. Er is verbetering beloofd. Ik geloof daar ook wel in, maar wat beloofd is, is nog niet voor elkaar. Wij krijgen informatie over de plannen, maar we hebben nog steeds geen goede bedrijfsvoering. Is dat niet een voorwaarde voor een kleine, flexibele organisatie? Daarbij rijst ook de vraag hoe klein je wilt zijn. Welk idee heeft het college daarover? Wat is dat, een kleine flexibele organisatie? Is het een organisatie van 1000 fte, zoals we die nu hebben, of gaan we in de loop der jaren verder naar beneden? Er is natuurlijk een soort discrepantie tussen het verminderen van de externe inhuur en het verminderen van het aantal fte. Uiteindelijk moet je je dan afvragen wie er nog wat voor de stad gaat doen. Een andere grote transitie is die in het sociale domein. Die transitie heeft niet zozeer met het stadhuis te maken, maar komt vooral in de stad aan. Ik was bij de bijeenkomst in de Gravenzaal waar instellingen konden reageren op de plannen uit Samen voor elkaar. Wat mij opviel, was dat niemand eigenlijk precies wist wat er ging gebeuren. Uit de vragen van de mensen, maar ook uit de antwoorden, bleek dat alles nog heel globaal was. Samen voor elkaar; je eigen kracht vinden – ik denk dan al snel aan een soort stripverhaal waarin iemand aankomt bij de sociale dienst om een uitkering aan te vragen. De lokettist vraagt dan: "Heeft u wel aan uw eigen kracht gedacht? En mag ik die

dan even zien?” Zo is het natuurlijk niet, maar wij denken wel over dat soort dingen na. Hoe sociaal blijft het sociale domein? Er zijn grote onzekerheden, onder meer door het Lenteakkoord. We weten bijvoorbeeld niet hoe de Wet werken naar vermogen gaat uitpakken. Vanwege de combinatie met de gemeentelijke bezuinigingen weten instellingen al helemaal niet waarmee ze te maken krijgen. Wij moeten daar rekening mee houden. Een andere transitie is natuurlijk de subsidiesystematiek. Ook die gaat gepaard met behoorlijke onzekerheden in de stad. Er zijn protesten tegen de prijscompensatie van 0,5%. Instellingen zeggen dat ze daar niet meer mee kunnen functioneren. Er wordt gezegd dat die prijscompensatie een tussenfase is naar de nieuwe subsidiesystematiek. Zoals u weet, loopt deze tot 2016. De vraag is of de subsidiesystematiek in die periode zo uitgevoerd kan worden dat ze niet tot grote problemen leidt – ook in combinatie met de andere grote veranderingen die in de stad te gebeuren staan.

Een ander punt is dat we een heel andere kijk hebben op de ruimtelijke ordening. De nota over de ruimtelijke ordening laat zien dat we meer gaan kijken naar kwaliteit. We gaan niet meer alleen maar kijken hoe we woonprojecten of kantoorpanden gerealiseerd krijgen, maar ook naar de ruimte daaromheen. Dat vinden wij uitermate positief. Het gaat om kwaliteit. Misschien is het wel niet toevallig dat je in tijden van crisis, waarin de kwantiteit niet meer zo lukt, eens gaat kijken hoe het met de kwaliteit staat. Er zijn twee projecten waarvan wij graag horen hoe het daarmee staat. Beide gaan gepaard met behoorlijke risico's. Wij horen al een tijdlang niets meer over Schalkstad. In onze ogen is dat een risicovol project. De oorspronkelijke ontwikkelaar ING heeft ons vaarwel gezegd. Nu is een soort collectief particulier opdrachtgeverschap ontstaan. Dat geeft de nodige risico's. Kunt u ons daarover informeren? Een ander punt is de oostradiaal. We werken nog aan de verbetering van de verkeerssituatie aldaar. We hebben een fly-over gekregen en de Amsterdamsevaart is afgewaardeerd, maar er is een hogere bedoeling. Die is dat de oostradiaal bij station Spaarnwoude een werkplek kan worden, met huizen langs de nieuwe en verdiepte Amsterdamsevaart. Meer dan een jaar geleden hebben we daarvoor plannen vastgesteld. Hoe zit het daarmee? Ook dat is zo'n grote verandering. Al die veranderingen maken het besturen van deze stad voor ons misschien wel interessant, maar ook moeilijk.

De belangrijkste transitie, die tot 2030 gaat duren, is het omvormen van Haarlem naar een duurzame stad. Hoe staat het met het plan om Haarlem in 2030 klimaat neutraal te maken? Ik kan me zo voorstellen dat die ambities door de crisis bijgesteld moeten worden. Leeft het duurzaamheidsstreven nog? Is het ingedaald in alle gelederen van de gemeente Haarlem? Het was immers de bedoeling om overal in het ambtelijk apparaat het streven naar duurzaamheid op wat voor manier ook te laten doordringen, en niet alleen bij de afdeling Milieu.

Ik wil nog twee moties aankondigen. Ten eerste is dat de motie Revolverend fonds.

Motie 37: Revolverend fonds

“De raad van de gemeente Haarlem, in kadernotavergadering bijeen op 5 juli 2012, constaterende dat:

- het van groot belang is in te zetten op investeringen die energiebesparing, duurzame energieopwekking alsmede overige duurzame bedrijfsactiviteiten succesvol maken;
- het model van een publiek-private samenwerking met een gemeentelijke vliegwielfunctie daarbij zinvol kan zijn;
- een gemeentelijk duurzaam investeringsmodel een revolverend karakter moet hebben waarbij randvoorwaardelijk is dat de bijdrage uit het fonds en een deel van de baten van de betreffende investering naar rato terugvloeien naar het fonds om zo weer andere duurzame investeringen mede mogelijk te maken;

verzoekt het college van B en W:

- een onderzoek in te stellen naar de oprichting van een revoluerend duurzaamheidsfonds;
- daarbij de werking en de voorwaarden uit te werken;
- de resultaten aan de raad te presenteren voor de begroting 2013; en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: GroenLinks, de PvdA, D66, de VVD.

De tweede motie heeft met ons mondiale verantwoordelijkheidsgevoel te maken. Dat is de motie Coördinatie millenniumbeleid. Er staat vreemd genoeg ook een gele smiley bij dat beleid, alsof het allemaal in orde zou zijn. Volgens ons wordt er bitter weinig aan het millenniumbeleid gedaan sinds we ons als millenniumstad hebben uitgeroepen.

Motie 36: Coördinatie millenniumbeleid

“De raad van de gemeente Haarlem, sprekend over de kadernota 2012 op 5 juli 2012, constaterende dat:

- Haarlem sinds 2008 millenniumgemeente is en daarmee uitgesproken heeft lokaal te zullen werken aan de aanpak van belangrijke wereldproblemen zoals vervat in de millenniumdoelen;
- het coalitieakkoord Het oog op morgen spreekt over het belang van een internationale oriëntatie en het voortzetten van de millenniumaanpak (pagina 7);
- de gemeente een coördinator millenniumbeleid in dienst had die een budget beheerde van 150.000 euro (1 euro per inwoner);
- zowel formatie als budget niet meer in de gemeentelijke begroting voorkomt;
- er intenties en initiatieven zijn bij particulieren, scholen en organisaties om invulling te geven aan de millenniumdoelen, maar dat overzicht, afstemming en samenwerking momenteel ontbreekt;

overwegende dat:

- juist lokale overheden en organisaties kunnen bijdragen aan het dichterbij brengen van millenniumdoelen;
- gemeentelijk millenniumbeleid kan initiëren, faciliteren, ondersteunen en verbinden op het gebied van lokale initiatieven en activiteiten, zoals bij bedrijven, scholen en organisaties;
- een goede communicatie en een centraal informatiepunt over millenniumactiviteiten bijdraagt aan bewustwording van mondiale problematiek en daarmee een groter draagvlak kan creëren voor lokale en gemeentelijke activiteiten;

besluit:

- het college op te dragen formulering, uitvoering en communicatie van millenniumbeleid duidelijk binnen de organisatie te positioneren en de raad hierover voor de begroting 2013 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de PvdA, GroenLinks.

Wij denken er nog over om een motie in te dienen over Buurtbemiddeling. Ik kijk dan even naar de SP, want die heeft ook zo'n motie ingediend. We laten het even van het antwoord van het college afhangen of we deze motie willen steunen, of zelf een motie willen indienen. Misschien is dat allemaal wel niet nodig.

Ik ben me ervan bewust dat we nu weer drie dagen tussen deze dikke historische muren over de stad praten. Wij weten allemaal dat mensen die vanuit de stad naar de politiek kijken nogal eens een negatieve mening hebben. Wij nemen ons voor om dat te gaan veranderen. Daar hebben we het nu niet over; nu hebben we het over het financieel beleid. Bij de begroting hebben we het weer over communicatie. Dat is iets belangrijks en

in het verleden hebben we er al verschillende moties over aangenomen. Ik aarzel een beetje om ter afsluiting een gedicht voor te lezen. Het is ooit gemaakt door Nico Scheepmaker, een bekend literator, columnist en schrijver in deze contreien. Het gaat over de politiek en is een beetje cynisch. Het laat zien hoe mensen van buiten naar de politiek kijken. Ik weet dat men het in de Tweede Kamer niet durfde voor te lezen toen het net gemaakt was. Ik vraag u toestemming om dat toch te doen, maar als u dat niet aandurft, doe ik het niet. Wat vindt u daarvan, voorzitter?

De VOORZITTER: Dat vind ik een beetje lastige kwestie. Ik ken het gedicht in kwestie niet. Bovendien ga ik daar niet over. U mag helemaal zelf bepalen wat de inhoud van uw bijdrage is. Ik stel echter voor dat u er, gelet op het tijdstip, snel mee begint.

De heer MULDER: Het is een sonnet en het gaat zo:

Ik zou zo graag een fractie willen leiden
van een partij met een regeerakkoord.
Je gooit je eigen mening overboord
en kunt een standpunt makkelijk vermijden.

Ook schuif je moties nonchalant terzijde,
je breekt, als dat je past, je erewoord,
en is het parlement voorgoed gesmoord,
dan word je voor je diensten onderscheiden.

Het lijkt me wel een baantje dat me ligt.
Je houdt gewoon je lippen stevig dicht
vanwege de geheime staatsgeheimen.

En daarna kun je, met een beetje slijmen,
de kiezers toch gemakkelijk weer lijmen.
Je zegt gewoon: hier is iets groots verricht!

De VOORZITTER: Het is eigenlijk een heel triest gedicht. Zo bedoelde u het toch ook, mijnheer Mulder? En we hebben nou juist geconstateerd dat er dankzij de nieuwe coalitie zoveel openheid en transparantie is gekomen.

De heer MULDER: Het gedicht is ook een beetje als een spiegel bedoeld, voorzitter.

Mevrouw VAN ZETTEN: Misschien kan de heer Mulder even zeggen in welk jaar het gedicht geschreven is.

De VOORZITTER: U bedoelt dat D66 toen nog niet opgericht was?

De heer REESKAMP: Het komt uit het jaar 2000.

De heer SNOEK: Ik wilde u bedanken voor uw voorstel over de dierenweide. Het is natuurlijk charmant om het college ten halve te laten keren. Mocht het college deze week besluiten om ten hele te dwalen, dan hoop ik dat u onze motie gewoon steunt. Dat is echter een klein punt. Uw allereerste opmerking viel een beetje weg, maar die ging over de verdeling van de bezuinigingen over de pijlers. Dat is natuurlijk een zeer wezenlijk deel van het coalitieakkoord. Ik hoor u daar afstand van nemen. Geeft u het college opdracht daar opnieuw naar te kijken, of komt u op dat punt ook met een motie?

De heer MULDER: We hebben op dat punt niet over een motie nagedacht. Het inboeken van te veel bezuinigingen in één cluster, en de bezuinigingen op de andere clusters gewoon door laten gaan, is voor mij onderdeel van het strenge financiële beleid. Daar kiezen we wel voor, maar het kent zijn grenzen. De gedachte om eerlijk te willen delen, of de wens om degenen die niet genoeg bezuinigen niet te willen belonen, zal daar ook wel achter zitten. Ik vraag me echter af of dit niet te ver gaat. Ik zou het college daarom willen vragen of dit nou echt zo'n hard punt is. Ik twijfel er tegelijkertijd over of we dit

allemaal moeten gaan terugboeken, omdat we dan toch weer ergens een gat zouden hebben.

De heer SNOEK: Dit raakt natuurlijk precies waar uw gedicht over ging. U zegt dat GroenLinks hier eigenlijk niet achter staat en dit onverantwoord vindt, maar dat u hier nou eenmaal voor bent geweest in het coalitieakkoord. Daar verschuilt u zich achter. U wilt met uw gedicht iets zeggen, maar dat verplicht u ook om scherp te zijn in uw eigen handelen. Wij wachten uw positie op dat punt aan het eind van de week af.

De VOORZITTER: Uiteraard komt dit punt aan bod in de beantwoording van het college.

De heer MULDER: Ik verzet me tegen de suggestie dat wij net zo'n cynische houding hebben als uit het gedicht blijkt.

De heer SNOEK: Die suggestie heb ik zeker niet willen wekken.

Mevrouw De LEEUW: De OuderenPartij is ervan overtuigd dat er met het budget zuinig moet worden omgegaan en dat alleen waar nodig vervangingsinvesteringen moeten worden gedaan. Meer investeringen moeten zoveel mogelijk uitgesteld worden. Ze moeten alleen gedaan worden als ze een duidelijke impuls voor de werkgelegenheid opleveren, bijvoorbeeld als er minder bouwvakkers werkloos door worden. Dergelijke investeringen zijn verantwoord. Het ingestelde investeringsplafond is prima, maar het gevaar zit nog in de optimistische begroting van projecten, waardoor veel overschrijdingen ontstaan. Het onderhoud mag wat soberder, maar we moeten ervoor waken dat we geen nieuwe achterstand opbouwen. Helaas zijn de bezuinigingen die uit Den Haag op ons afkomen nog niet bekend, maar het is verstandig om met forse tegenvallers rekening te houden. Als die achteraf meevallen, kan de algemene reserve wat extra groeien. Als ze tegenvallen, hebben we een probleem. Dat moeten we zien te voorkomen. De OPH pleit ervoor om de lasten voor de burger – zeker voor diegenen met een smalle beurs – zo min mogelijk te verzwaren, temeer omdat vanuit het Rijk al een stapeling van bezuinigingen op burgers afkomt. Bij de begroting verwacht ik dan ook dat wat minder bij de zwakkeren terecht komt en wat meer bij de sterkere schouders.

De heer DE JONG: Het is een wethouderloos intermezzo voor ons. Nu, bij deze kadernota, zullen we een aantal standaard VVD-punten langslopen, maar ook wat nieuwe zaken. In het coalitieakkoord Het oog op morgen staat dat wij streven naar 'een sluitende financiële meerjarenraming en het actief verminderen van de schuldenlast'. Om dit te bereiken is een omvangrijke bezuinigingsoperatie ingezet van 35 miljoen euro structureel. Hiervan moest een deel nog worden ingevuld en dat doet het college in deze kadernota stapsgewijs met een aantal voorstellen. Daar kan de VVD over het algemeen mee instemmen, maar we zijn ontstemd over het voorstel om de toeristenbelasting te verhogen. Twee jaar lang heeft de VVD zich daartegen verzet en twee jaar lang heeft de heer Snoek gezegd dat de toeristenbelasting juist omhoog moet. De VVD erkent dat wij niet alles kunnen tegenhouden en ook dat wij de pijler met inkomsten moeten vullen. Ik wil het college echter vragen hier goed over na te denken. Het zou jammer zijn als wij onze financiële problemen afwentelen op onze toeristen, onze gasten. De verhoging is bovendien fors: circa 20% in 2013 en 35% in 2014. Dat is niet niks ten opzichte van dit jaar. De VVD roept het college op deze verhoging te matigen of te temporiseren. U heeft immers tot 2018 de tijd.

We hebben forse tekorten gezien in de jaarrekeningresultaten van 2010 en 2011, en ook in de eerste bestuursrapportage voor 2012. Daarom zet het college in op extra bezuinigingen van 8 miljoen euro in de jaren 2013 en 2014. Voorstellen zien we graag tegemoet. De VVD is tevreden dat het college hiermee anticipeert op zwaar weer, gezien de voorstellen die waarschijnlijk nog uit Den Haag komen, en op de drie decentralisaties die al vaker genoemd zijn. Regeren is immers vooruitzien. Dat 'vooruitzien' ontbreekt nu juist wanneer het gaat om de schuldreductie. Om die reden is de VVD met een initiatiefvoorstel gekomen. Ik was bij de commissiebehandeling en heb ontdekt dat er toch nog veel onduidelijkheid bestaat omtrent het voorstel van de heer Veen. Het college is nu echter eerst aan zet om een reactie op het voorstel te geven. Uiteindelijk gaat het

over het instellen van een norm voor de schuld. Dat is geen harde lijn; je kunt daar altijd van afwijken. Belangrijk is om een richtlijn in te stellen waar je altijd naartoe beweegt, met als doel om de schuld naar beneden te brengen en de rentelasten te reduceren. Wij zullen scherp moeten blijven over onze investeringsportefeuille en naar nut en noodzaak van investeringen, nog scherper dan nu.

Mevrouw LANGENACKER: We hebben in de commissie aangegeven dat we het initiatiefvoorstel sympathiek vinden, want wie wil de schuld nou niet terugbrengen? Ook hebben we gezegd dat we er op geen enkele manier hoogte van kunnen krijgen wat het voorstel nou betekent voor de stad. Net als bij het achterstallig onderhoud is het mooi om met voorstellen te komen, maar een dekking ontbreekt. Hoe kijkt de VVD daartegen aan?

De heer DE JONG: Bij het initiatiefvoorstel is natuurlijk geen dekkingsvoorstel gevoegd.

Mevrouw LANGENACKER: We constateren dat de precariogelden in de algemene middelen verdwijnen en dat deze middelen worden gebruikt om het onderhoud in de stad mee te financieren. Op die manieren bouwen we de schuld niet af. U heeft nu een heel ambitieus voorstel, waarin u de schuld binnen zes of zeven jaar wilt halveren. Wij vragen ons af hoe u dat wilt realiseren.

De heer DE JONG: Dat is een moeilijk punt. We zien nu dat de precariogelden, die bedoeld waren om de schuldenlast mee te reduceren, eigenlijk in een zwart gat verdwijnen. Een actieve reductie van de schuldenlast zit er op dit moment niet in. Ik noemde net al de resultaten uit 2010, 2011 en de bestuursrapportage over de eerste helft van 2012. De heer Veen stelde een norm voor waar we altijd naartoe kunnen bewegen. Ambities kun je altijd bijstellen in moeilijke tijden. Het is nooit de bedoeling van de VVD geweest om de stad om welke reden dan ook op slot te zetten.

Mevrouw LANGENACKER: Ik ben blij dit van de VVD te horen. Het lijkt bij het instrument of je inderdaad niets meer kunt doen en of je je alleen nog maar kunt richten op de schuldreductie. En ook dat is dan nog heel ingewikkeld.

De heer DE JONG: De VVD heeft altijd gezegd dat in deze stad geïnvesteerd zal moeten blijven worden.

De heer VRUGT: De heer De Jong begon zijn betoog eigenlijk met een detail; de toeristenbelasting. U hoopt dat het college met een alternatief komt. Dat is er kennelijk niet. U komt echter zelf niet met een voorstel. Ook in reactie op mevrouw Langenacker vraag ik me dan toch af hoe u nu aankijkt tegen de voorstellen die daadwerkelijk uit het college zijn voortgekomen om de schuldenlast terug te brengen. Is het niet ook gewoon wat mager allemaal?

De heer VEEN: Er ligt echt heel weinig. Daarover verschillen we inderdaad niet van mening. We hebben afgesproken om de precariogelden aan te wenden voor de reductie, maar die verdwijnen in een zwart gat. De VVD heeft nagedacht over wat we wel kunnen doen en had een zeer ambitieus plan om de externe inhuur maar zo'n beetje af te schaffen. Door andere partijen aan de overkant zijn we echter tot rede gebracht. Wij dienen daarom samen met het CDA, D66, de PvdA, de ActiePartij en de Fractie Reeskamp de al aangekondigde motie 7 in. De VVD erkent het belang van een flexibele schil rondom de vaste formatie. Daar is op zich niks mis mee.

De crisis raakt iedere Nederlander in zijn of haar portemonnee. U kent de VVD: het is een partij die staat voor een lagere lokale lastendruk. Wij vragen echter wel een bijdrage van de burger. Dat hebben we altijd gedaan. In het afgelopen jaar werd de last met 3% boven de inflatie verhoogd. Daar heeft de VVD destijds voor getekend. In het coalitieakkoord hebben we echter afgesproken dat, als de woonlastendruk in Haarlem zou uitstijgen boven de gemiddelde woonlasten druk in 100.000+-gemeenten, de ozb niet verhoogd zou worden. Sterker nog: de ozb zou dan misschien wel verlaagd moeten worden. Nu doet het feit zich voor dat de ozb niet verhoogd kan worden en toch neemt het college geen besluit. Het zou het college wat mij betreft sieren als het nu alsnog besluit dat de ozb volgend jaar niet omhooggaat. Ik sluit me dan bij de heer Van de Manakker aan dat het college geen trucs zou mogen toepassen om ter compensatie van de ozb de rioolbelasting

of wat dan ook te verhogen. Gemiddelde woonlastendruk is gemiddelde woonlastendruk. We lezen heel duidelijk dat de ozb feitelijk niet meer verhoogd kan worden. Laten we daar nu een besluit over nemen. We nemen bij de kadernota altijd een besluit over wat de belastingen gaan doen. Voor ons is dat heel belangrijk, dus graag hoor ik hierop uw reactie.

Er moeten meer inkomsten gegeneerd worden en mijn collega Van Haga heeft daar nog eens goed over nagedacht. Dat moet gebeuren door de verkoop van onze bezittingen. De VVD wenst dat de verkoop van niet-strategisch vastgoed snel en professioneel wordt aangepakt, bij voorkeur via makelaars en niet via openbare inschrijving, want, zoals het college terecht constateert, het verkrijgen van een hypotheek is momenteel dermate ingewikkeld dat slechts weinig partijen nog aan een openbare inschrijving kunnen deelnemen. Dat is slecht voor onze inkomsten. De VVD vraagt overigens al twee jaar om een overzicht van het gemeentelijk vastgoed, voorzien van een onderhoudsplan en een verkoopplan. Zouden wij dit plan zo spoedig mogelijk tegemoet kunnen zien? Ook dat overzicht laat zien of de bedrijfsvoering op orde is.

De bereikbaarheid van Haarlem staat al jaren onder druk, zo lezen wij in de kadernota. Dat vindt ook de bezoeker aan Haarlem volgens de Omnibusenquête 2011. De wethouder deed dit onlangs in de krant echter af als beeldvorming. De VVD stelt simpel: bereikbaarheidsproblemen kun je oplossen, maar niet door ze als 'beeldvorming' neer te zetten. De VVD is, zoals iedereen weet, voorstander van een ring rondom de stad. Zou de wethouder kunnen zeggen wat hij vindt van het idee om de Schoterbrug op termijn geschikt te maken voor tweemaal twee rijstroken? En is hij bereid daarover eventueel met de provincie te spreken? Wij zijn immers de provinciehoofdstad van Noord-Holland en wij moeten toch goede korte lijnen met de provincie kunnen hebben. Ik kan u vanuit een andere functie meedelen dat de hele gemeenteraad van Haarlem is uitgenodigd voor een bezoek aan de commissaris van de koningin.

De heer HILTEMANN: En het vervolgtraject ten noorden van de Schoterbrug? Wat gaat u daarmee doen?

De heer DE JONG: Uiteindelijk is de VVD voorstander van een volledige vierbaansring. Die wordt niet in één dag gerealiseerd en dat hoeft natuurlijk ook niet.

De heer SNOEK: In de vorige kadernota heeft u een tienpuntenplan over de mobiliteit ingediend, waar we daarna niet veel meer over gehoord hebben. Wij komen nu met een motie om een parkeerfonds in te stellen. Die zou je kunnen zien in het verlengde van dat tienpuntenplan. Daarin zei u namelijk ook: de opbrengsten uit het parkeren blijven voor het parkeren. Steunt u dat parkeerfonds dan ook?

De heer DE JONG: Nee, vooralsnog niet.

De heer SNOEK: Wat gebeurt er dan met dat tienpuntenplan dat u vorig jaar indiende?

De heer DE JONG: Daar blijven wij op focussen en daar blijven we ons hard voor maken.

De heer REESKAMP: Ik heb nog een vraag aan de heer De Jong over het ozb-tarief. Doelde hij in zijn betoog op de ontwikkeling van het ozb-tarief per 1 januari 2013 en verder? Het raadsbesluit dat wij op donderdag 5 juli al dan niet nemen, spreekt namelijk over een verhoging per 1 januari 2013 van 1,75% voor de ozb op woningen en 3,5% voor de ozb op niet-woningen.

De heer DE JONG: Verderop in het stuk zegt het college ook dat we nog geen besluit nemen over de ontwikkeling van het ozb-tarief en dat we eigenlijk wachten op de besluiten die over onder andere de rioolbelasting genomen worden. We praten nu over de kadernota. In het najaar besluiten over de belastingtarieven in het jaar 2013.

Vorig jaar is een voor ons belangrijke motie aangenomen over de Prins Bernhardlaan. De motie betrof een haalbaarheidsonderzoek naar het doortrekken van de Prins Bernhardlaan. Wij hebben daar nooit meer iets over gehoord. Kunt u daar in uw termijn op ingaan? We zijn nu namelijk twaalf maanden verder.

Mevrouw LANGENACKER: Wij hebben die motie mede ingediend. Volgens ons is dit punt wel in de bereikbaarheidsvisie aan de orde gekomen. Met het mobiliteitsfonds dat nu wordt opgericht zien wij dat het college heel duidelijk vaart met dit punt moet maken, samen met de regio.

De heer VAN HAGA: Volgens mij zou er binnen drie maanden een procesvoorstel komen. Dat procesvoorstel hebben wij nooit gezien.

De heer DE JONG: Misschien wel het meest heikele punt voor de VVD en haar achterban is het invoeren van betaald parkeren in de hele stad, of gefiscaliseerd parkeren. Voor ons is dat een duidelijke no-go. Wij zullen daar nooit mee instemmen. De auto is geen melkkoe en wij zien parkeerinkomsten niet als middel om de begroting op orde te krijgen. Daar begin je mee door realistisch te begroten. Daarom dienen wij samen met D66 het amendement Fiscalisering parkeren in, zoals al aangekondigd. Wij zijn hier nog lang niet over uitgesproken.

De VVD is ontevreden over de kostenverhoging met 50% van de parkeervergunningen voor bedrijven. Dit gebeurt om misbruik tegen te gaan. Er is een adequaat middel om misbruik tegen te gaan en dat is handhaving. Als er problemen zijn, moet je handhaven in plaats van de goeden te laten betalen voor de slechten. Op dit punt dienen wij samen met D66 een amendement in.

Amendement 9: Bedrijfsparkeren

“De raad van de gemeente Haarlem, in kadernotavergadering bijeen op donderdag 5 juli 2012,

overwegende dat:

- in de kadernota 2012 bij de meerjarenraming onder g) bedrijfsparkeren genoemd staat: ‘tarief verhogen met 50%’, als pm-post;
- hiermee wordt afgeweken van het coalitieakkoord Het oog op morgen, waarin de afspraak staat: ‘verhogen van de parkeertarieven met 0,5 % (boven inflatie)’;

besluit:

- onder g) bedrijfsparkeren ‘tarief verhogen met 50%’ te verwijderen; en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de VVD, D66.

Overigens ziet de VVD ook positieve punten in de kadernota. Dit betreft met name de regionale bereikbaarheidsvisie en het instellen van een regionaal bereikbaarheidsfonds. Voor de VVD houdt de wereld namelijk niet op bij de stadsgrens. Sommige dingen moet je bovendien samen doen en bereikbaarheid is er daar een van. De VVD complimenteert het college dan ook met de inzet hiervoor. Dit is toekomstgericht denken.

Beheer en onderhoud is zonder meer een kerntaak van de overheid. Gelukkig is er in de afgelopen twee jaar heel veel gebeurd. De VVD is daar blij mee, want onderhoud aan bruggen, groen, parken en fietspaden moet goed geregeld zijn voor nu en in de toekomst. Wij kiezen daarbij niet voor scenario 1 of 2, maar voor scenario 3. Dat doen wij samen met het CDA, de SP en D66. Gevraagd is waar bij motie 6 de dekking vandaan komt. Dat is een heel terechte vraag. In de vergadering van 29 maart 2012 is een motie aangenomen, getiteld Kaders voor de kadernota. Onder besluitpunt 3 staat: ‘met een voorstel te komen tot de financiering van de verschillen tussen het gemiddelde benodigde budget en de totaal beschikbare middelen vanaf 2013’. Ik zou het college willen verzoeken daarop een reactie te geven en daarbij de motie Kaders voor de kadernota mee te nemen.

Heel erg tevreden is de VVD over het sociale beleid. Voor de VVD is uitgangspunt bij de zorg voor onze inwoners de zelfredzaamheid van de burger, waar nodig aangevuld met gemeentelijke ondersteuning. Altijd moet die ondersteuning gericht zijn op maatschappelijke participatie en dat wordt volgens de VVD het best bevorderd met werk. Deze visie zien wij terug in de kaderstellende nota Samen voor elkaar en wij complimenteren het college hiermee. In de komende jaren zal het op de uitvoering

aankomen en dat brengt zorgen met zich mee, ook voor de VVD. De transities in het sociale domein zijn immers complex en Den Haag is wispelturig. Laten wij dat hier in de gemeenteraad niet zijn. Daarom stemmen wij in met het adagium 'rijksbudget is werkbudget' en met het opheffen van de Wmo-reserve.

Kunst, cultuur en politiek raken elkaar op vele terreinen en voor de VVD zijn kunst en cultuur van groot belang voor de samenleving. De VVD vindt dat het faciliteren en stimuleren van kunst en cultuur een taak is van de gemeentelijke overheid, maar dat wij ze niet per se hoeven bekostigen. In de kadernota missen wij opties om het ondernemerschap van culturele instellingen te stimuleren. Wij vragen het college daar meer aandacht aan te besteden, bijvoorbeeld door instellingen bij subsidieaanvragen te laten aangeven welke acties zij zelf hebben ondernomen om elders additionele financiering te verkrijgen en welke bijdrage zij menen te leveren aan Haarlem. Wij dienen hiertoe de motie Cultuur en ondernemen in.

Motie 10: Cultuur en ondernemen

"De Haarlemse gemeenteraad in vergadering bijeen op 5 juli 2012, overwegende dat:

- de cultuurnota 2013-2016 nu ontwikkeld en geschreven wordt;
  - de VVD vindt dat kunst, cultuur en politiek elkaar raken op een veelheid van niveaus en van cruciaal belang zijn voor de samenleving;
  - de VVD vindt dat het faciliteren en stimuleren van kunst en cultuur mede een taak is van de gemeentelijke overheid;
  - de VVD in beginsel niet vindt dat de overheid dat ook per se moet bekostigen;
- tevens constaterende dat:

- in de kadernota en in de voorbereidende participatiebijeenkomsten de VVD opties mist om ondernemerschap van culturele instellingen (verplicht) te stimuleren;

draagt het college van B en W op:

- daar per direct meer aandacht aan te besteden, bijvoorbeeld door ervaringen uit te wisselen met gemeentes waar dit wel gebeurt, maar ook door het gesprek aan te gaan met culturele instellingen en zich nu uit te spreken dat in de nieuwe cultuurnota verzakelijking van de kunst/cultuur uitgebreid wordt opgenomen. Een middel zou kunnen zijn om bij ingediende subsidie aanvragen een paragraaf op te laten nemen door instellingen over wat zij al aan acties hebben ondernomen om geld te verdienen, alsmede duidelijk te omschrijven welke economische bijdrage zij gaan leveren aan de Haarlemse economie;

en gaat over tot de orde van de dag."

Ondertekend door: de VVD.

Mevrouw LANGENACKER: Wij begrijpen de motie niet helemaal. Ook uw wethouder heeft cultuur volgens mij altijd een warm hart toegedragen. In zijn nota heeft hij samen met allerlei culturele podia in Haarlem al uitgebreid gezocht naar mogelijkheden voor instellingen om ook een eigen steentje bij te dragen. De podia doen al heel veel op dit gebied. Wij snappen niet dat u nu nog komt met een motie om de instellingen nog meer te laten doen.

De heer DE JONG: Misschien is het goed om de indiener van de motie hierop te laten antwoorden.

Mevrouw OTTEN: Het gaat er in de motie vooral om dat duidelijk wordt wat culturele instellingen hebben gedaan en dat zij dat ook aantoonbaar maken. Het is wat de VVD betreft nu te vrijblijvend.

De heer DE JONG: Tot slot willen wij nog een nieuw onderwerp aansnijden en dat is het watertoerisme. De VVD stelt vast dat het watertoerisme een belangrijke economische bijdrage kan leveren aan de stad en de prachtige rivieren die door de stad lopen. Daarmee

draagt het bij aan de economie van Haarlem. Ook inwoners profiteren van de nieuwe mogelijkheden. Wij roepen het college daarom op om door te gaan met de uitvoering van het beleid dat is vastgesteld naar aanleiding van de Kansenskaart watertoerisme Haarlem en vragen het om een nieuw plan van aanpak op te stellen voor de periode 2013-2016, in overleg met ondernemers en belangenorganisaties. Ik hoor graag uw reactie.

We leven in financieel krappe tijden. Dat doen wij al een tijdje en dat blijft ook nog even zo. Dat vraagt om een doortastend financieel beleid en dat heeft deze coalitie in de afgelopen twee jaar ook laten zien. De coalitie heeft laten zien dat ze moeilijke besluiten kan nemen. Het college heeft daar met de uitvoering van het coalitieakkoord een goede start mee gemaakt. Me VVD hecht grote waarde aan onverkorte uitvoering van dit coalitieakkoord. Het is namelijk de basis voor de samenwerking in deze coalitie en in dit college en het is een goed akkoord. Wat de VVD betreft is iedere handtekening onder dat akkoord evenveel waard.

De heer REESKAMP: Ik heb een technische vraag over motie 6, Beheren & reserveren. Ik denk dat dit een heel belangrijke motie is. Kan ik hiervoor stemmen met behoud van de financiële paragraaf uit de kadernota? Ik mis namelijk een duidelijk financieel besluitpunt en ik vraag mij daardoor af hoe het zit met de dekking. Haalt het aannemen van deze motie de hele kadernota niet financieel onderuit?

De heer De JONG: Nee. Ik denk dat deze kadernota wat anders is dan anders. Er worden maatregelen in voorgesteld – zoals ook de PvdA en GroenLinks al aangaven – waar nog maar weinig over is nagedacht. Dat geldt alleen al voor de bezuinigingen van twee keer 8 miljoen euro. Het gaat daarbij om een inschatting van het zware weer dat nog op ons afkomt. Als je kijkt naar de financiële meerjarenraming zou je ook kunnen concluderen dat daar in de toekomst juist nog veel ruimte in zit, ook als de tweemaal 8 miljoen euro nader worden ingevuld. Uiteindelijk is het een kwestie van keuzes maken. Daarom refereer ik ook aan de motie Kaders voor de kadernota. Wij hebben het college daarin uitdrukkelijk gevraagd om met financiële voorstellen te komen om dit voor eens en altijd goed te regelen. We zijn nu de kadernota aan het behandelen en die motie is niet uitgevoerd.

De VOORZITTER: De heer Reeskamp heeft natuurlijk gelijk dat als deze motie wordt aangenomen er gaten vallen in de voorstellen van het college. Dat zullen we ook in ons antwoord aangeven. De motie zou kunnen leiden tot een verhoging van het te bezuinigen bedrag. Dat is echter een keuze die de raad maakt.

De heer SNOEK: Ik heb nog even uw tienpuntenplan van vorig jaar erbij gepakt. Weet u nog wat voorstel 8 was?

De heer DE JONG: Ongetwijfeld kunt u me dat vertellen, mijnheer Snoek.

De heer SNOEK: Uw voorstel was om de opbrengsten uit het autoparkeren te besteden aan voorzieningen voor autoparkeren. Wat is het verschil tussen uw achtste voorstel en ons voorstel om een parkeerfonds in te stellen?

De heer DE JONG: Dat is multi-interpretabel. Wij vinden dat de parkeerinkomsten geen algemeen dekkingsmiddel moeten zijn en dat ze niet de gaten in de begroting van de gemeente Haarlem moeten dichten. Dat is iets heel anders dan het instellen van een lokaal bereikbaarheidsfonds.

De heer SNOEK: Wij stellen enkel voor om de opbrengsten van het parkeren te besteden aan voorzieningen voor autoparkeren, zoals een parkeergarage of een regionaal mobiliteitsfonds. U stelde dat een jaar geleden voor en werkt er nog steeds aan. Toch steunt u onze motie niet. Dat is vreemd.

De heer VAN DE MANAKKER: U deed mij schrikken toen u over motie 6, die wij mede ingediend hebben, zei dat u kiest voor scenario 3. Ik heb dat in deze motie niet gelezen. Misschien heeft u zich versproken? De essentie is – en daarover hebben we in de commissie uitgebreid gesproken – dat er een bestemmingsreserve komt voor beheer en onderhoud. Als dat anders is, moet de handtekening van de SP geschrapt worden.

De heer DE JONG: Volgens mij heeft u gelijk en zijn wij het helemaal eens, mijnheer Van de Manakker.

De VOORZITTER: Fijn als u daarnaar nog even kunt kijken voordat we daar in tweede instantie over praten.

De heer VRUGT: Ik vond het antwoord van mevrouw Otten op de vraag van mevrouw Langenacker niet echt duidelijk. In hoeverre vindt u, mevrouw Otten, dat grote en kleine culturele instellingen niet afdoende onderbouwen wat ze met het geld doen? Uw voorstel komt voor mij volledig uit de lucht vallen. Ik heb het idee dat we van iedereen allerlei verantwoordingen vragen en ook krijgen. Waar haalt u het idee vandaan dat dit niet gebeurt?

Mevrouw OTTEN: Er wordt nu een nieuwe cultuurnota geschreven, waarin we de kans hebben om duidelijker aan te geven dat een voorwaarde voor subsidie is dat je omschrijft wat je hebt gedaan en welke bijdrage je aan Haarlem denkt te gaan leveren. Het lijkt wel alsof het vloeken in de kerk is, maar ik vind het niet zo'n rare vraag.

De heer VRUGT: Het is geen rare vraag, maar het is gewoon staand beleid. Iedereen die subsidie ontvangt, moet daarover verantwoording afleggen.

Mevrouw OTTEN: Ik heb het niet over de verantwoording an sich, maar over een paragraaf die expliciet vraagt om duidelijk te omschrijven welke bijdrage je denkt te leveren aan de Haarlemse economie en wat je hebt gedaan aan fondsenwerving of dat soort zaken.

De heer MULDER: Volgens ons is dat toch de omgekeerde wereld. In de laatste jaren is juist duidelijk geworden dat cultuur en cultuurbeleving een economische spin-off hebben voor de stad. Mensen vestigen zich graag in een stad die veel cultuuraanbod heeft. U draait het nu om: mensen die cultuur produceren moeten gaan bewijzen dat de economische spin-off er is. Ik denk dat die koppeling heel moeilijk te leggen is.

Mevrouw OTTEN: Volgens mij vraag ik niet om bewijzen.

De heer MULDER: Wat bedoelt u dan met 'aantonen'?

De heer DE JONG: Wij zien dat instellingen die gekort zijn op rijkssubsidies prima in staat zijn om andere financiering te vinden. Het is helemaal niet verkeerd om zo'n vraag vooraf te stellen.

De heer MULDER: Denkt u dan dat die inkomsten niet meegewogen zijn in de subsidietoekenning?

De heer DE JONG: Wij willen gewoon dat ze aantonen wat ze hebben gedaan.

Mevrouw LANGENACKER: Ik ken de VVD als een partij die voor vermindering van de regeldruk is. U vraagt nu weer extra verantwoordingen van al die culturele instellingen, die dit wat ons betreft al zo goed doen.

De heer DE JONG: Het zijn geen regels. Ik begon en besloot mijn betoog met de stelling dat het krappe tijden zijn. Iedereen moet daarom bijdragen.

De heer SCHRAMA: We hebben steeds gesteld dat de bezuinigingen te fors en te snel werden doorgevoerd. We hebben aangegeven bij de herijking met voorstellen te zullen komen over hoe het anders zou kunnen. We proberen daarbij op een andere manier te kijken naar de zaken die gedaan moeten worden. De Bono noemt dat lateraal denken. Als je iets belangrijks wilt veranderen, moet je er niet met de huidige blik naar kijken maar met een geheel nieuwe blik. Dan pas kom je tot belangrijke wijzigingen in je denken. Voor overheden is dat heel lastig, want ze zijn gewend om in structuren te denken die al jaren bekend zijn. Toch heeft HaarlemPlus dit geprobeerd. We hebben een financieel besparingsdocument gemaakt waar een aantal richtingen in genoemd staat. Deze stellen andere manieren van verwerken voor. Dat is lastig, maar het document is de moeite waard om kennis van te nemen. Op 28 april 2012 is het aan het college en aan alle raadsleden gestuurd. We krijgen lof voor het feit dat HaarlemPlus meedenkt. Los daarvan is er vrijwel geen inhoudelijke reactie gekomen. Vooral het college heeft over het document gezwegen als het graf. Wel heeft de heer Reeskamp er zeer gedetailleerd op gereageerd. In onze eerste termijn hebben we met zijn opmerkingen dan ook terdege

rekening gehouden. Toch moet ons van het hart dat een zorgvuldige analyse van een aantal van de besparingsmogelijkheden die wij aangeven toch het minste is wat je zou mogen verwachten. Dat geldt zeker als zowel het college als de coalitiepartijen voortdurend roepen dat we zo hard moeten bezuinigen. We hebben er begrip voor dat andere partijen liever hun eigen voorstellen indienen en koesteren, maar het zou richting de burger van goede wil getuigen als alle mogelijke bezuinigingsvoorstellen worden overwogen om de financiën van de gemeente zo goed mogelijk op orde te brengen. Helaas is dat niet het geval.

Nu ter zake. Een van de elementen uit onze voorstellen is transparantie in financiële documenten. In motie 27 geven we aan dat we door een andere wijze van kostendoorberekening – op een belangrijke manier anders dan we vandaag doen – grote besparingen kunnen realiseren.

Motie 27: Andere wijze van kostendoorberekening

“De gemeenteraad van Haarlem in vergadering omtrent de kadernota 2012 bijeen op donderdag 5 juli 2012, overwegende dat:

- kosten die gemaakt worden door het doorberekenen van ambtelijke kosten een grote bijdrage leveren aan de totale kosten die in de resultatenrekening worden verwerkt;
- deze kosten gedeeltelijk worden terugverdiend door er baten tegenover te krijgen zoals bij bouwleges en ontwikkelingen die voor de exploitatie als verkoop van woningen gelden, maar die voor andere zaken uitsluitend als een kostenpost worden gezien;
- in dit laatste geval de wijze van verwerken (ongeveer viermaal het salaris doorberekenen) een onnodig zware wissel trekt op de jaarlijkse lasten van de gemeente;

draagt het college op:

- voor zaken die uitsluitend interne kosten betreffen een kostenberekening te gebruiken die meer in lijn ligt met de werkelijke kosten, die naar schatting 150% van het ambtelijke salaris bedragen in plaats van de nu gehanteerde 400%, waardoor de lasten van de gemeente aanzienlijk zullen afnemen;
- deze cijfers in de kadernota te verwerken en zodoende een zeer grote lastenverlichting te realiseren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: HaarlemPlus.

Ik zou u toch willen vragen bij deze motie nog eens te kijken naar het document waar dat allemaal zo uitgebreid in staat. Een tweede voorstel is om de VAT/VTU-verwerking op een andere manier te doen. Navraag heeft geleerd dat het in een aantal gemeenten gebruik is om te kijken of je die VAT-kosten niet als investering kunt opnemen bij de exploitatie. In feite gaat het om verkapte salarissen die je verrekent. Die horen gewoon bij de jaarlijkse exploitatiekosten. We gaan de ambtenarensalarissen inpassen in de investeringen. We betalen dan dus aflossing en rente over de kosten die je in een jaar maakt. Dat is niet erg logisch. Het maakt het investeringsplafond onnodig hoog. We zouden het investeringsplafond kunnen verlagen. Dat gebeurt ook in andere gemeenten die deze kosten onderbrengen in de exploitatie. Dat verlaagt het investeringsbudget. In motie 28 pleit ik ervoor dat ook voor Haarlem eens te onderzoeken.

Motie 28: VAT/VTU-verwerking op een andere wijze gedaan

“De gemeenteraad van Haarlem in vergadering omtrent de kadernota 2012 bijeen op donderdag 5 juli 2012, overwegende dat:

2 juli 2012

- kosten die gemaakt worden door het doorberekenen van ambtelijke kosten een grote bijdrage leveren aan grote projecten als ze als onderdeel van een investering worden genomen;
- hierover verder jarenlang zowel aflossing als rente dient te worden betaald;
- deze kosten feitelijk jaarlijkse ambtenarenkosten zijn en ze derhalve ook uit de jaarlijkse exploitatie betaald zouden kunnen worden;

draagt het college op:

- salariskosten niet langer als onderdeel van een investering te gebruiken en zodoende het totale investeringsfonds niet te belasten, ja zelfs omlaag te gaan brengen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: HaarlemPlus.

Een tweede aspect is het sociale beleid. In de afgelopen maanden hebben wij ons met verbazing afgevraagd waarom de gemeente zo halsstarrig vasthoudt aan ingeslagen paden. Enerzijds willen wij dat de overheid zich terugtrekt en schuiven we alles in de schoenen van vrijwilligers; anderzijds hebben we daar geen geld voor over. Ik denk dat het belangrijk is dat we vrijwilligers ondersteunen. We hebben geld nodig om ze aan het werk te zetten en om te kijken waartoe zij in staat zijn. Wat ze doen, levert namelijk veel meer op dan het kost. De motie Vrijwilligers ondersteunen is mede ingediend door de Fractie Reeskamp.

Motie 29: Vrijwilligers ondersteunen

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering omtrent de kadernota 2012 bijeen op donderdag 5 juli 2012,

overwegende dat:

- het verminderen van overheidstaken de gemeente noodzaakt om meer werk door vrijwilligers te laten uitvoeren;
- deze situatie door de nieuwe aanpak in de sociale sector (Samen met elkaar) extra wordt geaccentueerd;
- hiermee aanzienlijke kostenbesparingen mogelijk zijn;

draagt het college op:

- voorwaardenscheppend te acteren in dit beleidsveld;
- financiële middelen ter beschikking te stellen aan organisaties en personen waarvoor dit gewenst is;
- de geringe lasten die dit met zich meebrengt te financieren door de besparingen die het opbrengt er tegen af te zetten;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: Haarlem Plus, de Fractie Reeskamp.

Er zijn in Haarlem steeds meer leegstaande panden. Dat is een gegeven. Tegelijkertijd is ook veel behoefte aan ruimte, zowel om in te wonen als om in te recreëren. Dat geldt ook voor kunst- en cultuurinstellingen. We willen graag dat de gemeente in kaart brengt welke panden al een tijd leegstaan en welke gebruikt zouden kunnen worden voor tijdelijke bewoning, als tijdelijk cultuurcentrum of andere gemeenschappelijke ruimte. Dat staat in motie 30.

Motie 30: Leegstaande panden in kaart brengen

“De gemeenteraad van Haarlem in vergadering omtrent de kadernota 2012 bijeen op donderdag 5 juli 2012,

overwegende dat:

- er enerzijds behoefte bestaat aan ruimte, zowel voor wonen alsook voor recreatie en cultuur;
- veel panden al jaren leegstaan, niet alleen van de gemeente maar ook van bedrijven;

draagt het college op:

- in kaart te brengen welke panden mogelijkerwijze gebruikt zouden kunnen worden voor wonen, als gebruiksruimte of als kunst- of cultuurpodium;
- hiermee een aanzet te geven tot een beter gebruik van panden in Haarlem voor vele sociale en maatschappelijke doelen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: HaarlemPlus.

De heer VRUGT: Deze motie is al aangenomen.

De heer FRITZ: De raad heeft deze motie volgens mij bij de begroting al aangenomen.

Die motie kwam van de heer Vrugt.

De heer SCHRAMA: Oké, dat hoor ik dan wel. Ik heb een goed geheugen, maar ik weet niet alles.

De heer VRUGT: Het idee is echter uitstekend, mijnheer Schrama.

De heer SCHRAMA: Omdat een aantal parkeergarages structureel leegstaat en het geld zou kunnen opleveren om deze te vullen, stel ik voor burgers de mogelijkheid te geven tegen een tarief dat lager ligt dan het parkeervignet in een parkeergarage te parkeren. Dat zorgt ervoor dat auto's van de straat verdwijnen en dat er wat inkomsten uit de parkeergarages komen. Dat is een win-winsituatie. Niet iedereen zal hier gebruik van maken, maar allicht verlicht dit de parkeerdruk op straat.

Motie 31: Parkeerlasten lager voor burgers

“De gemeenteraad van Haarlem in vergadering omtrent de kadernota 2012 bijeen op donderdag 6 juli 2012,

overwegende dat:

- de steeds toenemende druk van geparkeerde auto's in straten als groot probleem wordt ervaren;
- het om de leefbaarheid te vergroten ten zeerste gewenst is het parkeren van auto's in straten te verminderen en in parkeergarages uit te breiden;
- diverse parkeergarages al dusdanig lang leegstand hebben dat van een structureel slechte bezetting kan worden gesproken;
- voor inwoners van Haarlem hiertoe een stimulering nodig is om in parkeergarages te gaan parkeren,

draagt het college op:

- te overwegen de parkeertarieven voor bewoners van Haarlem te verlagen;
- hiertoe een abonnement met een dusdanig laag tarief te hanteren dat dit aantrekkelijk wordt;
- iedere burger de mogelijkheid te bieden een parkeerpasje te kopen waarmee een aanzienlijk lager parkeertarief wordt gevraagd in parkeergarages dan wel een goedkoop abonnement geldt;
- hiermee een impuls aan de ruimtelijke kwaliteit te geven;
- extra inkomsten uit het parkeren te genereren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: HaarlemPlus.

Ik heb een aantal amendementen over zaken die niet in de doorberekening van de kadernota zijn meegenomen. Een voorbeeld daarvan is dat de parkeertarieven altijd uit zijn gegaan van een te hoge bezettingsgraad. Nu overweegt men dat percentage te

verlagen van 45% naar 38%. Daarmee nemen de verliezen op het parkeren ook met 15% af. Als je minder begroot, heb je immers ook minder verliezen. Dat is niet meegenomen in de begroting, maar dat zou wel moeten worden gedaan. Dat scheelt miljoenen per jaar.

Amendement 32: Lagere begrotingsinkomsten inzake parkeertarieven verwerken
“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering omtrent de kadernota 2012 bijeen op donderdag 5 juli 2012,
overwegende dat:

- voor parkeerinkomsten jarenlang een te hoog bezettingspercentage werd berekend;
- er nu plannen zijn dit te verlagen met ongeveer 15%;

draagt het college op:

- dit nieuwe verwachtingspatroon te verwerken in de begroting, waardoor er minder verliezen bij de parkeeropbrengsten worden verkregen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: HaarlemPlus.

Samen met Haarlemmerliede en Spaarnwoude wordt gewerkt aan een andere toepassing voor de Wabo. Waarschijnlijk betekent dit dat de bouwleges van 1250 euro omlaag kunnen naar misschien wel 300 euro. Dat geeft een besparing van waarschijnlijk enkele miljoenen per jaar, maar dit is nergens in de jaarrekening meegenomen. In de komende jaren moet dat wel, omdat je per jaar zeker 2 miljoen euro kunt bezuinigen. Dat is evenmin meegenomen in de meerjarenbegroting.

Amendement 33: Bouwlegesbesparingen in begroting meenemen

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering omtrent de kadernota 2012 bijeen op donderdag 5 juli 2012,
overwegende dat:

- een ontwikkeling in gestart bij de verwerking van bouwaanvragen (Wabo) die kan leiden tot aanzienlijke kostenreductie in ambtelijke uren;
- deze kortingen niet zijn meegenomen in de meerjarenbegroting;
- dit leidt tot een scheef beeld van de verwachte baten en lasten in de komende jaren;

draagt het college op:

- de verwachte besparingen ten gevolge van deze nieuwe toepassing in de meerjarenbegroting mee te nemen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: HaarlemPlus.

Aangegeven is dat op een aantal manieren met 8 miljoen euro extra moet worden bezuinigd. Daar is eigenlijk geen goede onderbouwing bij opgenomen. Sterker nog: er staat een aantal keren dat het uitgangspunt ‘rijksbudget is werkbudget’ geldt. Als dat zo is, hoef je geen verliezen te begroten. Je gaat er immers van uit dat het rijksbudget volstaat. Waarom zou je dan moeten begroten op een verlies van 8 miljoen euro? Ik denk daarom dat die extra bezuiniging van 8 miljoen euro moet worden geschrapt.

Amendement 34: Geen 8 miljoen euro extra bezuiniging begroten

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering omtrent de kadernota 2012 bijeen op donderdag 5 juli 2012,
overwegende dat:

- in de kadernota een bedrag van 8 miljoen euro als extra bezuiniging in de komende jaren wordt begroot;
- voor nieuwe taken die er aankomen wordt uitgegaan van ‘rijksbudget is werkbudget’;

- in de komende jaren voorlopig positieve saldi zijn voorzien; draagt het college op:
  - gezien het uitgangspunt ‘rijksbudget is werkbudget’ geen extra bezuinigingen van 8 miljoen euro per jaar te begroten; en gaat over tot de orde van de dag.”
- Ondertekend door: HaarlemPlus.

Over cultuur hebben we vorig jaar een aantal dingen gezegd. We hebben ook moties ingediend, maar die werden tot mijn verbazing bijna allemaal afgewezen. Langzaam zien we dat een aantal van deze zaken nu toch terugkomt. We zullen daar dit jaar niets meer over vragen. We zijn blij dat kunst en cultuur er beter vanaf komen.

Ten slotte kondigen wij een initiatiefvoorstel aan over de digitalisering van zorgtaken. Het is aan te bevelen om de sterk stijgende woonzorgkosten te verminderen door een aantal functies met digitale ondersteuning te laten uitvoeren. Een webcam in huis kan weliswaar worden ervaren als ‘Big Brother is watching you’, maar deze biedt de mogelijkheid om controle uit te oefenen op personen die daar uit medisch oogpunt behoefte aan hebben. In andere steden is hiermee al ervaring opgedaan. Die ervaringen heb ik verzameld en die zal ik aan het college overhandigen. Het budget voor dit initiatief kan worden opgebracht uit de nog aanwezige gelden van UPC en Wmo-gelden. Op deze manier kunnen digibeten in staat worden gesteld kennis te nemen van ICT. Ook worden zij in staat gesteld te communiceren met de gemeente. Dat is een bijkomend voordeel. Conclusie: HaarlemPlus is van mening dat de voorgestelde bezuinigingen anders moeten worden ingevuld. We hebben hiervoor een aanzet gegeven. Ik roep u nogmaals op daar in de komende dagen serieus naar te kijken. Zaak is ervoor te zorgen dat burgers in deze zware tijden waar mogelijk een lastenverlichting krijgen. Neem verder besluiten die door burgers gewenst zijn en die dus ook op draagvlak kunnen rekenen. Haarlem is voor iedereen een mooie en fijne stad, maar niet in de laatste plaats voor de inwoners.

Mevrouw LANGENACKER: Ik vind uw betoog interessant en ik ben blij dat we een soort superaccountant hebben die met allerlei nieuwe voorstellen komt, en dat bedoel ik niet cynisch. Ik hoop dat het college erop kan reageren en dat we er wat aan hebben. U bent echter een partij voor de ouderen. U spreekt eigenlijk alleen maar over financiële en slimmere voorstellen. Ik hoor u weinig over hoe u denkt de ouderen daarmee specifiek te bedienen.

De heer SCHRAMA: Ik denk dat u zich vergist. De OPH is een andere partij dan HaarlemPlus.

Mevrouw LANGENACKER: De ‘plus’ staat toch voor 50+? Of heb ik dat verkeerd? Bent u afgesplitst zonder zich nog verder met de ouderen bezig te houden?

De heer SCHRAMA: Nee hoor. Ik houd me ook met ouderen bezig, maar niet alleen met ouderen. Niet expliciet.

Mevrouw LANGENACKER: Ik hoor er nu helemaal niets over.

De heer SCHRAMA: Het voorstel over digibeten is juist voor de ouderen bedoeld.

De VOORZITTER: Het is duidelijk. De heer Schrama heeft gewoon zijn ideologische veren afgeschud.

De heer REESKAMP: Ik waarschuw mevrouw Langenacker maar vast. Als 50+’er heb ik ook niet specifiek iets voor de ouderen te melden.

Mevrouw LANGENACKER: Maar u noemt zich ook geen HaarlemPlus.

De heer REESKAMP: Wij debatteren vandaag over de voorliggende stukken, waaronder de kadernota. Dat is altijd een belangrijk document voor de Haarlemse raad, voor het college en voor de ambtelijke organisatie. We leggen het langs de beleidslijnen voor het komend jaar, met een doorkijkje naar de komende vier, vijf of misschien wel tien of twintig jaren. Ik begin even bij het kader der kaders. Dat is Europa. We hebben natuurlijk alle discussies over de 3% in de kranten gevolgd. Hoe je het ook wendt of keert: het echt zware weer moet volgens mij nog komen. Daarom vind ik de voorzichtige toon die het

college hanteert verstandig. In een land waarin de heer Roemer zegt dat hij de bezuinigingen van de afgelopen twee jaar niet meteen ongedaan zal maken, is de realiteit van Haarlem dat wij de bezuinigingen vanuit het Rijk naar de Haarlemse situatie moeten vertalen. Het is niet anders. Wij zijn voor een heel groot deel afhankelijk van de inkomsten uit dat Rijk en voor een kleiner deel van de inkomsten uit belastingen. Dat betekent dat, als wij in de kadernota de accenten willen verleggen, wij eigenlijk maar één keuze hebben: we zullen in onze uitgaven moeten snoeien. In de kadernota staat al dat dit pijn zal veroorzaken en dat het grote gevolgen zal hebben voor de stad. Dat roept meteen de vraag op wat we in de afgelopen twee jaar eigenlijk hebben gedaan. Hebben we op onze handen gezeten of is er echt een slag gemaakt? Elk halfjaar stelden we aan wethouder Heiliegers de vraag: 'Liggen we op koers?' Aan de hand van deze kadernota is dat lastig te beoordelen. Ik begrijp wel dat het college nu even in een lastige positie zit, maar ik verwacht toch dat het dit in zijn termijn kan toelichten.

In de lastenverhoging voor de burger is echt een flinke slag gemaakt. Ik geloof dat we ongeveer 400.000 euro meer aan ozb binnenhalen dan we eigenlijk hadden begroot. Gelukkig gaan de parkeerinkomsten ook weer de goede kant op; er wordt driftiger geparkeerd. Het snijden in eigen vlees en de controle over de eigen organisatie lukken echter op de een of andere manier onvoldoende. Dat hangt natuurlijk samen met feiten die ook de accountant al heeft gemeld: het op orde brengen van de subadministraties en de verantwoordelijkheid die bij de budgethouders tussen de oren moet zitten. Ook hebben we onvoldoende besef van de werkelijke kerntaken van het college. Misschien moeten we sommige dingen wel niet meer uitvoeren. Na tien jaar in de raad te hebben gezeten moet ik af en toe wel wat zuchten over de vraag waarom het hier in Haarlem nou onvoldoende lukt om de eigen organisatie op orde te brengen - minder ook dan in andere gemeenten. Dat is natuurlijk wel een kernvraag bij de haalbaarheid van de op zich uitstekende bedoelingen van het college en de raad. De smartphones zijn slechts een voorbeeld. Het gaat daarbij om een flinke overschrijding van 350.000 euro. Ik sluit me aan bij GroenLinks: dit soort dingen moet het college zelf kunnen regelen. Er is nog een resterend bedrag van 6,2 miljoen euro voor ICT. Doet u nou bij de begroting richting de raad een voorstel om de overschrijding uit die reserve te dekken.

Het college beoordeelt zichzelf in bijlage 3 op de voortgang van de uitvoering van het coalitieakkoord. Mij valt dan eigenlijk maar één rood vakje op: het actief verminderen van de schuldenlast. Dat is natuurlijk een van de pijlers in het coalitieakkoord. Als verklaring bij deze rode kleur staat dat de doelen niet bereikt zijn vanwege de economische tegenwind. Daardoor is de schuldpositie gestegen. In de toekomst zal dat wel zo zijn; dat is wat nog op ons afkomt. Ik kan de analyse in het stuk echter niet staven aan de bestuursrapportages of vanuit wat wij tot nog toe aan meevallers vanuit het Rijk hebben ontvangen. Ik vind deze conclusie dus te kort door de bocht. De kadernota heeft alleen waarde als beleidsdocument als wij onze voornemens ook daadkrachtig kunnen uitvoeren.

Een ander voorbeeld zijn de bouwleges. Ik snap niet waarom het zo moeilijk is om de bouwleges kostendekkend te maken. Net als in Leiden kan dat door de organisatie op orde te brengen. In de jaarschijven voor de komende vier jaar boekt u nu steeds 1,4 miljoen euro. Ik vind dat niet aanvaardbaar, want daarmee gooit u bij voorbaat de handdoek in de ring. Zorg er nu voor dat de zaak op orde is en dat dit product kostendekkend is. Dat levert dan zomaar vier keer 1,4 miljoen euro op. Ik sluit me aan bij de heer Mulder, die opmerkte dat het voor u niet nodig zou moeten zijn om bezuinigingsvoorstellen voor kinderboerderijen in te dienen. We moeten immers miljoenen euro's zien te vinden, en die kunnen naar mijn idee ook gevonden worden. Ik wil nog wat meer zeggen over de vaste schuld. We hebben een voorstel van de VVD gezien, dat mijns inziens niet heel veel afwijkt van de voorstellen die het college eerder heeft gecommuniceerd. VVD en college stellen allebei dat de schuld naar beneden moet. Wij hebben hier al besproken in welk tempo dat moet gebeuren. Dat is natuurlijk

essentieel voor het financiële kader voor de komende vier à vijf jaren. Het voorstel dat ik zou willen doen, sluit aan bij het voorstel van de PvdA. Ik stel voor de schuld niet onhaalbaar snel te willen doen dalen. Dat lukt niet en dat geeft frustratie in de organisatie. Als je te hard aan het lijntje trekt, sloop je niet alleen de fysieke infrastructuur – onderhoud en bereikbaarheid – maar ook de sociale en maatschappelijke infrastructuur, en dat wat we aan cultuur moeten bouwen en onderhouden. Ik zou dan ook willen voorstellen om simpele bedragen te hanteren. Uit mijn hoofd hebben we nu een schuld van ongeveer 450 miljoen euro. We moeten toe naar een bedrag van 300 miljoen euro. Spreek dan gewoon af om in 2020 te komen op 400 miljoen euro; in 2030 op 350 miljoen euro en in 2040 op 300 miljoen euro. Dat voorstel is overigens niet van mij, maar van wijlen de heer Van Velzen. Hij zei al dat we misschien wel drie decennia nodig hebben om uit te komen op een schuld van 300 miljoen euro. Dat worden drie moeilijke decennia, omdat we jaar in jaar uit 5 miljoen euro uit het lopende budget opzij moeten leggen om die vaste schuld af te bouwen. In zes jaar lukt het niet, in tien jaar lukt het niet en in vijftien jaar lukt het niet. Daar heb je echt 25 of misschien wel 30 jaar voor nodig. De heer SNOEK: U wilt geld apart leggen om af te lossen. Daarnaast moeten we het investeringsplafond handhaven om de schuld niet autonoom te laten oplopen. Klopt dat? De heer REESKAMP: Ja, absoluut.

De heer SNOEK: Je gaat dan terug naar een investeringsvolume van ongeveer 16 miljoen euro.

De heer REESKAMP: Ja, dat klopt. De verkoop van de Zijlpoort en de Raakspoort zou ongeveer 73 miljoen euro moeten opleveren. Als je vervolgens met een lease-backconstructie werkt, is dat een beetje vals spelen. Ogenschijnlijk heb je dan een deel van je vaste schuld afgelost, maar vervolgens betaal je meer aan huur dan je aan rente kwijt zou zijn geweest. Dat is dus geen verstandige zet. Die 5 miljoen euro is op zich niet zo gek, omdat dit bedrag eerder is genoemd als het renterisico dat we bij de huidige schuld lopen. Als de rente met 1% omhooggaat, hoeven we niet plotseling heel veel meer te betalen. Daar kunnen we ons op voorbereiden. Bij verstandig beleid zouden we dat bedrag van 5 miljoen euro altijd als onvoorzien in onze begroting moeten hanteren. Als de rente niet verhoogd wordt, kan die extra 5 miljoen euro moeiteloos worden ingezet voor het aflossen van de vaste schuld. Nogmaals: dat houden we vervolgens 35 jaar vol. Daar zou ik voor tekenen.

In 2018 zal een aantal zaken volledig op orde zijn. Het investeringsniveau nadert dan het door de raad ingestelde investeringsplafond. Bij de bezuinigingsoperatie voor het ambtelijk apparaat verdienen frictiekosten en wachtgelden zich op dat moment terug. Daar kijken we naar uit. Eigenlijk zouden we nu herijken, maar dat is nog niet aan de orde, omdat we te maken hebben met een scenario van -1%. We moeten dus alle zeilen bijzetten.

Ik sluit af. Wij hebben hier in Haarlem een platbodem. We zeilen scherp aan de wind, maar het schip verlijert. Dat betekent dat de bemanning alert moet reageren. Het zwaard moet aan de lijzijde diep in het water steken; nog veel dieper dan tot nog toe is gebeurd. Maar als je te scherp aan de wind zeilt, valt het schip stil. Dan val je terug op een verkeerde koers.

De VOORZITTER: Ik zal morgenochtend nog even aan de collegeleden uitleggen wat dat allemaal betekent.

De heer REESKAMP: Had u dat twee jaar geleden nou maar gedaan.

De VOORZITTER: Dames en heren, de vergadering is geschorst tot woensdag 4 juli. Tot dan. [23.30 uur]

Aldus vastgesteld in de vergadering van ..... (in te vullen door de griffie)

Griffier

Voorzitter